

Schoolplan 2011 - 2015

RK Basisschool De Borgh

Cruys Voorberghstraat 103, 7558 WV Hengelo (O)

In dit schoolplan staat het onderwijsbeleid beschreven voor de periode 2011-2015. Dit schoolplan geeft inzicht in de gemaakte keuzes en de gestelde doelen voor deze periode. Jaarlijks vindt er een bijstelling plaats die beschreven wordt in de jaarplannen en verantwoord worden in de jaarevaluaties.

In dit schoolplan worden de activiteiten die betrekking hebben op het onderwijskundig beleid, het personeelsbeleid en het beleid met betrekking tot kwaliteitszorg beschreven. Onze school valt onder de dr. Schaepmanstichting.

Daar waar mogelijk is wordt beleid bovenschools aangestuurd en wordt er, na zorgvuldig overleg met alle verantwoordelijken, bovenschools beleid vastgesteld.

Niet alle activiteiten, plannen en protocollen staan uitvoerig in dit schoolplan beschreven. Daar waar nodig wordt verwezen naar protocollen die op school of bij de dr.

Schaepmanstichting aanwezig zijn.

We zien het schoolplan als een kwaliteitsdocument, waarin het beleid wordt geformuleerd en vastgesteld. Ons beleidsplan moet een onmisbaar en levend document vormen in de school. Op grond van artikel 6b van de Wet Medezeggenschap Onderwijs van 1992 heeft de medezeggenschapsraad instemmingbevoegdheid bij het vaststellen van het schoolplan.

1. Missie Dr. Schaepmanstichting**2. Visie Dr. Schaepmanstichting**

- 2.1 Uitwerking van de opdracht van onze school
- 2.2 Koppelingen
- 2.3 Schoolorganisatie
- 2.4 De relatie school en maatschappij
- 2.5 Levensbeschouwelijke visie identiteit
- 2.6 De inrichting van het onderwijs op onze school
 - 2.6.1 De visie van onze school
 - 2.6.2 Het motto van onze school
 - 2.6.3 Doelstellingen van zelfstandig werken en creatieve ontwikkeling
 - 2.6.4 Wat verstaan wij onder zelfstandig werken en creatieve ontwikkeling?
 - 2.6.5 Pedagogische doelstelling
- 2.7 Wat komt er op ons af? De externe analyse
- 2.8 Kwaliteitsbewakingen en kwaliteitszorg
- 2.9 Wat kunnen wij? De interne sterkte en zwakte analyse

3. Beleidsvoornemens Dr. Schaepmanstichting

- 3.1 Bovenschoolse vastgestelde beleidsvoornemens
- 3.2 Opbrengstgericht werken
- 3.3 I – Zorgroute
- 3.4 Uitgangspunten voor deze thema's
- 3.5 Materialen
- 3.6 Werkwijze op bestuursniveau
- 3.7 Werkwijze per school
- 3.8 Schoolspecifiek gedeelte
- 3.9 Onze beleidsvoornemens tot 2015

4. Onderwijskundige vormgeving van het onderwijs

- 4.1 Onze onderwijskundige doelen
- 4.2 Zelfstandig en creatief in ontwikkeling!
- 4.3 Tijd voor...
- 4.4 Effectieve instructie

5. De instrumenteel cursorische vakken

- 5.1 Oriëntatie op jezelf en de ander
- 5.2 Informatie en communicatie technologie
- 5.3 Methodes die gebruikt worden per vak

6. Zorg voor de kinderen

- 6.1 Bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie
- 6.2 Visie op burgerschap
- 6.3 Sociale veiligheid

7. Strategische ontwikkelingen

- 7.1 Onderwijs zorg en identiteit
- 7.2 Uitwerking strategische hoofdthema's
- 7.3 Onderzoek effectief lees – en spellingsonderwijs
- 7.4 Handelingsgericht werken
- 7.5 Invoering I – Zorgroute
- 7.6 Niveau van zorg in 6 stappen
- 7.7 Uitwerking van hoofdthema's Onderwijs, Zorg en Identiteit
- 7.8 Identiteit

8. Personeelsbeleid

- 8.1 Organogram van de organisatiestructuur
- 8.2 Visie op ons personeelsbeleid
- 8.3 Doelstellingen personeelsbeleid
- 8.4 Doelen van het personeelsbeleid schoolspecifiek
- 8.5 De inzet en ontwikkeling van ons personeel
- 8.6 Profilering in de wijk
- 8.7 Beleidsplannen Personeel
- 8.8 Formatiebeleid
- 8.9 Taakbeleid
- 8.10 Overlegstructuur
- 8.11 Gesprekscyclus
- 8.12 Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding
- 8.13 Het Arbo - beleid

9. Overige beleidsterreinen

- 9.1 Het financieel - en facilitair management
- 9.2 Financieel beleid
- 9.3 Begroting en controle
- 9.4 Huisvesting., onderhoud en inrichting van de school
- 9.5 Sponsoring

10. Het relationele beleid

- 10.1 Interne informatie voorziening
- 10.2 Contacten met ouders
- 10.3 Contacten met externe instanties
- 10.4 Brede schoolontwikkeling
- 10.5 Klachtenregeling
- 10.6 Veiligheidsbeleid

11. Het kwaliteitsbeleid

- 11.1 Kwaliteitszorg
- 11.2 Schoolontwikkeling
- 11.3 Barometer dr. Schaepmanstichting
- 11.4 Cyclus PDCA cirkel in beeld
- 11.5 Kwaliteitszorg schoolspecifiek
- 11.6 Doelstellingen
- 11.7 Betrokkenen
- 11.8 De organisatie van de kwaliteitszorg
- 11.9 Methode en instrumenten
- 11.10 Logboek
- 11.11 Activiteitenplan en logboek
- 11.12 De kwaliteit van de kwaliteitszorg

12. TOT SLOT

bijlage 1
bijlage 2

Formulier “Instemming met schoolplan”
Formulier “Vaststelling van schoolplan”

1. DE OPDRACHT VAN ONZE SCHOOL

MOTTO

Motto:

Samen sterk in ontwikkeling

1. MISSIE

Van de missie dient een stimulerende en inspirerende werking uit te gaan. De missie geeft richting en impuls aan het handelen van de deelnemers. Iedereen die deel uitmaakt van de organisatie waarvoor de missie is bestemd, gebruikt deze als richtpunt. Het is daarmee de basis voor elk handelen.

De missie luidt als volgt:

Wij beloven optimale ontwikkelingskansen voor ieder aan ons toevertrouwd kind, in een veilige leef-, speel- en leeromgeving. Competente, gekwalificeerde medewerkers en optimale materiële voorzieningen zijn hiervoor de basis. Wij gaan uit van een toegankelijke omgeving waarin een ieder zich kan welbevinden.

2. VISIE

De Dr. Schaepmanstichting is een organisatie die zich verantwoordelijk stelt voor het verzorgen van kwalitatief en dynamisch primair katholiek onderwijs in Hengelo. Zij wil daarbij handelen volgens de algemene richtlijnen voor het onderwijs die op grond van het gezamenlijk overleg in de NKSR en het reglement "ARKO", zijn vastgesteld. Wij baseren deze belangwekkende maatschappelijke opdracht op een aantal principiële uitgangspunten.

- De Dr. Schaepmanstichting staat midden in de samenleving en kijkt vooruit en naar buiten. Ontwikkelingen buiten de school worden nauwlettend gevolgd en beïnvloeden de keuzes m.b.t. het leren en ontwikkelen van kinderen in hun leef-, speel- en leeromgeving en hoe we ons onderwijs inrichten.
- De mensen in onze scholen zijn zich bewust van hun eigen beperktheid en feilbaarheid, maar daar werken ze voortdurend aan. Houvast hebben ze daarbij aan solidariteit, gerechtigheid en medemenselijkheid. Van daaruit nemen ze positief kritisch de volle verantwoordelijkheid voor hun maatschappelijke opdracht en doen ze dat in samenwerking met elkaar.
- De eigen identiteit van kinderen en volwassenen is het vertrekpunt van ontwikkelen en leren. Identiteitsvorming wordt daarbij gekenmerkt door een groeiend besef van om welke waarden en normen het gaat, o.a. nieuwsgierigheid, autonomie en zelfstandigheid, kritisch bewustzijn en creativiteit. Het katholieke geloof wordt vertaald naar de huidige realiteit.
- De ontwikkeling als individu, is vooral gericht op emancipatie en op sociale rechtvaardigheid, waarbij ras, nationaliteit, geslacht, seksuele geaardheid, sociaal milieu, religie, levensbeschouwing, handicap geen verschil mogen uitmaken. Onze scholen zijn organisaties in een toegankelijke omgeving waarin ontmoeting en sociale loyaliteit samengaan met ontwikkeling en leren om als totaal mens tot ontplooiing te komen.

In de komende jaren zullen bovenstaande uitgangspunten worden uitgewerkt binnen huidige maatschappelijke en onderwijsinhoudelijke ontwikkelingen. Dit betekent dat het opbrengstgericht werken in relatie tot het handelingsgericht werken en de invoering van de 1-zorgroute, de focus is van waaruit het onderwijs en de ontwikkelingen op de scholen wordt vormgegeven.

1. Het opbrengstgericht werken is een ontwikkeling die binnen het onderwijs zeer belangrijk is geworden. Het geeft aan dat de scholen zich meer bewust moeten zijn van de resultaten van hun handelen en daarop anticiperen. Het idee achter opbrengstgericht werken is, dat door op deze manier te werken de kwaliteit van onderwijs en de prestaties van leerlingen optimaal zijn. Opbrengstgericht werken leidt alleen maar tot resultaten, als sprake is van goed onderwijskundig leiderschap en versterking van het handelen van de leerkracht en diens betrokkenheid.
2. Handelingsgericht werken is een ontwikkeling die met name te maken heeft met de benadering van de zorg voor alle leerlingen. Het kijkt naar wat de leerling nodig heeft, binnen een heldere structuur en opzet staan hierbij centraal. Handelingsgericht werken gaat uit van de gedachte dat dé zorgleerling niet bestaat. Iedere leerling heeft zorg nodig. Slechts de mate waarin dat het geval is, is verschillend.

Op bovenschools niveau zijn er werkgroepen gevormd bestaande uit de directies die zitting hebben in een drietal beleidsadviescommissies (BAC):

- BAC onderwijs en identiteit
- BAC personeel en organisatie
- BAC financiën en facilitair

Daarnaast vinden er beleidsdagen plaats waarin naast het College van Bestuur en directies ook andere geledingen zoals IB-ers, R.T.-ers, ICT-ters etc. deel van (kunnen) uitmaken.

Gezamenlijk worden stappenplannen ontwikkeld en selecties gemaakt van onderwerpen die onder verantwoording vallen van het College van Bestuur, het MOS (Management Overleg Schaeapmanstichting) en de individuele scholen.

Daarom zullen bepaalde onderwerpen in het schoolplan van de onderscheidende scholen eenduidend zijn.

2.1 UITWERKING VAN DE OPDRACHT VAN ONZE SCHOOL

Waar staan we voor?

In dit schoolplan staat beschreven welk beleid De Borgh hanteert en welke ontwikkeling de school wil doormaken tussen 1 augustus 2011 en 1 augustus 2015.

Er wordt daarbij uitgegaan van de huidige situatie om de ontwikkeling van de komende schooljaren verder in te vullen.

Het schoolplan dient een bijdrage te leveren aan kwaliteitsverbetering.

Er komt in de komende jaren veel op ons af. We realiseren ons dat we prioriteiten moeten stellen. Het schoolplan is een document dat de processen omtrent kwaliteit en beleid in beeld brengt waarmee we planmatig aan de slag kunnen.

Bij het tot stand komen van dit schoolplan zijn alle geledingen van de school betrokken.

Wij werken binnen onze school met coördinatoren. Elke werkgroepcoördinator heeft de verantwoordelijkheid de vakgebieden te beschrijven op doelstellingen, knelpunten, het bewaken van de doorgaande lijn binnen de school. De coördinatoren hebben een adviserende rol naar het managementteam (MT).

Een gezamenlijk project is het opbrengstgericht werken. Met begeleiding van een extern deskundige van de schoolbegeleidingsdienst Expertis wordt gewerkt aan verbetering van het klassenmanagement, het werken aan de zelfstandigheid, creativiteit en zelfredzaamheid van de kinderen met als doel de opbrengsten te verhogen.

We zullen ons profileren als: **‘Basisschool De Borgh, Creatief in ontwikkeling’**.

Bij creativiteit en zelfstandigheid denken we niet zo zeer aan het alleen verwerken van de opdrachten, werkjes en vraagstukken maar we proberen vooral de kinderen te stimuleren op een creatieve manier, oplossingen te bedenken. Op deze manier willen we werken aan het zelfvertrouwen van de kinderen en het ontwikkelen van hun talenten, waarbij we rekening houden met de onderlinge verschillen.

In het Schoolplan staan vele beleidsvoornemens beschreven. Zo willen we ons de komende jaren vooral richten op een duurzame schoolontwikkeling. Centraal in deze aanpak staan de leeropbrengsten, meervoudige intelligentie, klassenmanagement, het onderwijskundig en vooral het opbrengstgericht leiderschap en het handelen van de leerkracht. We proberen toe te werken naar een integraal model waarbinnen de verschillende aspecten in samenhang worden benaderd. Hierdoor versterken de verschillende ontwikkelingen elkaar.

2.2 KOPPELINGEN

Concreet betekent dit dat bijvoorbeeld het opbrengstgerichte werken wordt gekoppeld aan handelingsgericht werken en de invoering van de I -zorgroute. Wij kiezen de basisvakken taal, lezen en rekenen om bovengenoemde ontwikkelingen in te zetten. Het werken met heldere groepsoverzichten en het maken van groepsplannen is een onderdeel van het proces. Dit geldt ook voor zaken als het geven van effectieve instructie en een effectieve organisatie rondom convergente differentiatie. Uiteindelijk vindt er borging van alle ontwikkelingen plaats en is er een belangrijke link met het kwaliteitsbeleid van de school en integraal personeelsbeleid (IPB).

2.3 SCHOOLORGANISATIE

We vinden het belangrijk dat we vanuit onze professionele insteek weten dat we de goede dingen doen en dat we die ook goed doen. We werken met elkaar in een cultuur waarin we openstaan om met en van elkaar te leren. Alleen op die manier kunnen we bijdragen aan goed onderwijs voor ieder kind. Dit is onze grootste uitdaging. Daarbij gaat het niet alleen om de basisvaardigheden taal en rekenen, maar ook om sociale vaardigheden, emotionele ontwikkelingen en burgerschap. Duurzame verbetering van taal- en rekenprestaties zijn opgenomen in onze kwaliteitsagenda. Werken met referentieniveaus vormt een belangrijk hulpmiddel om met het opbrengstgericht werken in de praktijk succesvol te zijn. De samenhang laat zich ook zien in het feit dat op de verschillende niveaus in de schoolorganisatie wordt gekeken naar rollen. Directie, intern begeleider en leerkracht, alle lagen komen aan de orde en voortdurend wordt er gekeken naar de communicatie en de lijnen tussen deze lagen.

2.4 DE RELATIE SCHOOL EN MAATSCHAPPIJ

De maatschappij is voortdurend in beweging. Jonge mensen moeten leren hun weg te vinden in deze veranderende maatschappij. Zij moeten keuzes maken en hier de verantwoordelijkheid voor dragen. Het onderwijs is bij uitstek een plaats waar leerlingen leren zelfstandig hun weg in de maatschappij te vinden. De school wil de leerlingen laten groeien tot een bewuste levenshouding en levensbeschouwing. Hierbij spelen normen en waarden en het nemen van verantwoordelijkheden in de samenleving een belangrijke rol. Leerlingen moet geleerd worden zich kritisch op te stellen tegenover zichzelf, de vele levensaspecten en maatschappelijke standpunten, waarmee zij nu en later in contact komen.

Voorwaarde is wel dat de basisschool midden in de samenleving staat en goede contacten met die samenleving onderhoudt. Het zou vreemd zijn als school en maatschappij naast elkaar zouden staan zonder elkaar te beïnvloeden. De ontwikkeling van de school wordt beïnvloed door de veranderingen die in de maatschappij optreden. Wij vinden dat wij moeten proberen op

een flexibele manier bij deze maatschappelijke veranderingen aan te sluiten. Heel belangrijk vinden wij dat de ouder(s)/verzorger(s) in dit proces meedenken en ook meepraten, maar dat de deskundigheid van ons team van doorslaggevende betekenis zal moeten zijn.

Onderwijs is een absolute noodzaak om in onze maatschappij te kunnen functioneren. Onze basisschool heeft onder meer tot doel om leerlingen voor te bereiden op deelname aan die maatschappij.

Dit veronderstelt onder andere het aanleren van respect en verantwoordelijkheidsbesef voor anderen en voor de omgeving. En verder hoort bij die voorbereiding ook het aanleren van vaardigheden die het kind later nodig heeft om zo zelfstandig mogelijk in de maatschappij te kunnen functioneren.

2.5 LEVENSBESCHOUWELIJKE VISIE IDENTITEIT

RK Basisschool De Borgh is een katholieke school, die hecht aan de waarden en normen die de katholieke identiteit met zich meebrengt. Bij aanmelding van een leerling dienen de ouders de identiteit van de school te onderschrijven. De school respecteert andere levensbeschouwelijke stromingen.

De Borgh is een katholieke basisschool, waar kinderen met diverse achtergronden de mogelijkheid wordt geboden hun talenten te ontplooien. De kinderen leren over zichzelf en over wat er gebeurt in de wereld om hen heen. Ook krijgen ze te maken met ervaringen die vragen oproepen, vragen naar het hoe en waarom. De manier waarop met deze vragen wordt omgegaan, is bepalend voor hoe we vorm geven aan de levensbeschouwelijke identiteit van de school.

De levensbeschouwelijke identiteit is voor een belangrijk deel gebaseerd op een katholieke grondslag. Verhalen en tradities uit de katholieke-christelijke cultuur spelen een grote rol in ons levensbeschouwelijk onderwijs, waarin tevens aandacht is voor andere godsdiensten en levensbeschouwingen. Op deze manier willen we een bijdrage leveren aan verdraagzaamheid en respect ten aanzien van mensen die anders denken of anders zijn.

De houding van de teamleden speelt daarbij een belangrijke rol. We willen een voorbeeld zijn door respectvol met elkaar om te gaan en oog te hebben voor degenen die onze hulp nodig hebben. Woorden als respect, eerlijkheid, solidariteit en vergeving willen we op die manier inhoud geven.

2.6 DE INRICHTING VAN HET ONDERWIJS OP ONZE SCHOOL

2.6.1 DE VISIE VAN ONZE SCHOOL

De Tien Kernwoorden basisschool De Borgh

**Betrokkenheid, Motivatie, Opbrengstgericht, Talenten,
Veiligheid, Creativiteit, Kwaliteit, Respect,
Effectiviteit, Zelfstandigheid**

We beseffen dat we als school de taak hebben de talenten te ontwikkelen die het kind later als volwassene nodig heeft om goed te kunnen functioneren, in staat stelt de weg te vinden in onze samenleving in de 21ste eeuw. Er is vraag naar mensen die creatief en innovatief zijn, die originele ideeën hebben. En natuurlijk mensen met sociale vaardigheden. Goede relaties, verbanden leggen en prestaties leveren, daar gaat het om. Wij bieden een omgeving waar kinderen creatief leren denken dit versterkt motivatie, zelfstandigheid en zelfredzaamheid. We streven naar hogere opbrengsten gelet op taal, lezen en rekenen als basisvoorwaarden om straks goed te kunnen functioneren. De Borgh wil laten zien dat meten en verbeteren uitstekend hand in hand kunnen gaan met aandacht voor de natuurlijke vermogens van de kinderen om hun talenten te ontplooiën, creatief en onafhankelijk kunnen denken. In de maatschappij een leven kunnen leiden dat zin en betekenis heeft.

2.6.2 MOTTO VAN ONZE SCHOOL

Basisschool De Borgh, creatief in ontwikkeling!

Basisschool De Borgh zal zich steeds meer profileren als een school waarin zelfstandigheid, creativiteit en zelfredzaamheid een hoge prioriteit heeft. We zullen de leerlingen stimuleren op een zelfstandige manier creatieve oplossingen te bedenken bij vraagstukken waar ze tegen aanlopen, zoals bij rekenvraagstukken, bij taaloefeningen, maar ook bij het sporten, bij het oplossen van conflicten en pesterijen. Zelfstandigheid stimuleren betekent ook leerlingen de ruimte geven op hun eigen manier zaken op te pakken, waarbij de creativiteit een belangrijke rol zal gaan spelen. De combinatie van zelfstandigheid en creativiteit zal meer aandacht krijgen op onze school, zowel in de omgang met de leerlingen als bij het organiseren van activiteiten en de keuzes van lesmethoden.

2.6.3 DOELSTELLINGEN VAN ZELFSTANDIG WERKEN EN CREATIVITEIT

DOELSTELLINGEN VAN ZELFSTANDIG WERKEN EN HET ONTWIKKELEN VAN CREATIVITEIT

De belangrijkste doelstellingen van zelfstandig werken zijn: het zodanig beïnvloeden van de klassen en schoolorganisatie dat door leerlingen zelfstandig kan worden gewerkt. Door het invoeren van zelfstandig werken zijn de leerlingen niet steeds afhankelijk van de leraar. Het kind heeft geleerd problemen en probleempjes eerst zelf op te lossen of de oplossing op te schorten. Op deze wijze komt er voor de leerkracht tijd vrij die deze voor een intensieve begeleiding hard nodig heeft. Creatief nadenken over oplossingen is voor De Borgh een belangrijk uitgangspunt.

In het verlengde hiervan opent zelfstandig werken ook de weg naar meer differentiatie. Differentiatie naar instructie, naar inhoud, maar ook naar verwerkingsdiepte en interesse. De in een basisschool vaak noodzakelijke individualisering, één van de doelstellingen van het basisonderwijs, kan via zelfstandig werken gestalte krijgen. Van het begin af aan is zelfstandig werken ook verbonden geweest met zorgverbreding of adaptief onderwijs.

We werken aan de zelfstandigheid van kinderen vanuit een pedagogische visie. We ondersteunen en begeleiden de kinderen in hun ontwikkeling tot zelfstandig lerende en functionerende mensen binnen een sociale omgeving. Dit betekent dat het concept zelfstandig werken, zelfstandig leren en zelfstandig zijn niet alleen gedurende afgebakende periodes wordt toegepast, maar dat het gehele pedagogisch en didactisch handelen van de leerkracht daarop gericht is.

Zelfstandig werken betekent dat leerlingen de verantwoordelijkheid leren nemen om hun eigen leerproces aan te sturen. Kinderen leren te plannen, problemen op te lossen (de leerkracht leert ze daarvoor strategieën aan), ze leren om te gaan met uitgestelde aandacht, elkaar te helpen, samen te werken, taken zelfstandig uit te voeren en in het eigen tempo te werken. De motivatie van kinderen wordt erdoor vergroot.

2.6.4 WAT VERSTAAN WIJ ONDER ZELFSTANDIG WERKEN

Aan de leerling wordt zo veel mogelijk de gelegenheid geboden om in eigen tempo en op eigen niveau te werken. Op deze manier krijgt de leerling meer kans zich te ontplooiën en te ontwikkelen. Zelfstandig werken betekent op

De Borgh o.a.:

- het starten van de uitvoering van de taak;
- het doorgaan met de uitvoering van de taak;
- het afronden van de taak;
- het zoeken van hulp bij het oplossen van problemen;
- het stimuleren van het zoeken naar creatieve oplossingen bij problemen;
- het kiezen van activiteiten die gedaan kunnen worden wanneer het verder werken aan de taak niet meer lukt.

Om zelfstandig te kunnen werken heeft een leerling een zekere mate van vrijheid nodig om tot ontplooiing te komen. Voorwaarde daarvoor is een sfeer van vertrouwen. De mate van vrijheid zal geleidelijk opgebouwd moeten worden. Leerlingen hebben daartegenover wel kaders nodig. De beperking van de vrijheid ligt enerzijds in de opdracht en de afgesproken taak en anderzijds in het dragen van verantwoordelijkheid die het kind krijgt toebedeeld.

Zo wordt de leerling aangeleerd vrij te zijn in:

- de keuze van de volgorde waarin hij zijn opdrachten wil afwerken;
- het raadplegen van hulpbronnen;
- het samenwerken met medeleerlingen (het zogenaamde samenwerkend leren wordt sterk bevorderd);
- de besteding en verdeling van zijn tijd, waardoor het mogelijk is korter of langer en intensiever met bepaalde onderwerpen bezig te zijn.

Meerdere keren per week krijgen de kinderen op onze school de gelegenheid om zelfstandig te werken. Op de taakbrief staat aangegeven wat die week behandeld wordt en wat af moet. Na de instructie mogen de kinderen zelf plannen waar ze het eerst aan beginnen. Als het werk van die week af is gaan ze werken aan keuzeopdrachten. Dit kunnen extra taken zijn die kinderen uitdagen om verschillende leergebieden zelfstandig te ontwikkelen. In de klas hangt een zichtbaar teken voor zelfstandig werken (stoplicht) het teken (de rode stip) geeft aan dat de leerkracht niet gestoord mag worden. Leerkrachten krijgen hierdoor meer tijd om hulp te geven aan de individuele leerlingen, voor observaties of voor kinderen met specifieke onderwijsbehoeften. De extra hulp kan gegeven worden aan de zogenaamde instructietafel. Het zelfstandig werken wordt iedere keer met de kinderen even nabesproken, structureel twee keer in de week.

2.6.5 PEDAGOGISCHE DOELSTELLING

Met ons onderwijs willen wij de leerlingen door middel van een positieve benadering het gevoel geven iets goed te kunnen (zelfstandigheid bevorderen). Wij streven er naar dit te bereiken door bij de leerlingen een grote mate van zelfstandigheid (autonomie) te ontwikkelen.

We vinden het belangrijk een structurele werkwijze te hanteren, consequent gedrag te tonen en aandacht en respect voor elkaar te hebben. Leerlingen een gevoel van geborgenheid geven en er voor zorgen dat de leerlingen met plezier naar school gaan, moeten er mede toe bij dragen dat wij deze doelen bereiken.

Ervaringen delen, samen spelen en samen werken, taken uitvoeren, jezelf presenteren, keuzes maken, voor jezelf opkomen en omgaan met ruzie zijn hierbij belangrijke punten.

Zelfstandig werken vervult ook een aantal pedagogische doelstellingen. Het brengen van kinderen tot een grote mate van zelfstandigheid is een belangrijke pedagogische doelstelling. Kinderen leren door middel van zelfstandig werken verantwoordelijkheid voor zich zelf te nemen, maar ook leren ze te werken onder eigen verantwoordelijkheid. Kinderen kunnen door middel van zelfstandig werken ook leren om hun mogelijkheden beter in te schatten. Ze oefenen de vaardigheid om als het nodig is, zelfstandig beslissingen te nemen en keuzes te maken. Zelfstandig werken kent ook doelstellingen op het gebied van sociale vaardigheden. Kinderen leren bij zelfstandig werken regels in acht te nemen die idealiter met de groep zijn vastgesteld en die voor de hele groep tijdens zelfstandig werken gelden. Leerlingen leren daarbij om elkaar, binnen bepaalde afgesproken regels, te helpen. Ook leren ze om aan elkaar hulp te vragen en hulp te accepteren. Tenslotte is zelfstandig werken als attitude en vaardigheid een niet te onderschatten voorbereiding op het vervolgonderwijs. In dit onderwijs wordt immers in hoge mate een beroep gedaan op zelfstandigheid.

Op onze school vragen we ons steeds minder af hoe intelligent een leerling is, maar stellen we ons de vraag "Hoe is een leerling intelligent"? Er zijn verschillende soorten intelligenties, zoals een muzikale, lichamelijke, een sociale, een wiskundige of een taalkundige intelligentie. Ook zijn er leerlingen die heel praktisch zijn ingesteld, heel 'handig' met hun handen zijn. Deze leerling is niet minder intelligent, maar anders intelligent.

De samenleving heeft behoefte aan creativiteit, aan mensen die geleerd hebben originele denkbeelden en oplossingen te ontwikkelen en natuurlijk mensen met sociale vaardigheden. Maar hoe ziet de samenleving er over pakweg 15 jaar uit? Niemand die het weet. Veel informatie die 'vroeger' ontzettend belangrijk was om als parate kennis je eigen te maken, is tegenwoordig met een druk op de knop te achterhalen. We willen als school op deze nieuwe, interessante ontwikkelingen inspelen en proberen de talenten te ontwikkelen om de leerlingen zo goed mogelijk voor te bereiden op hun toekomst, maar ook gelukkiger kunnen worden, omdat je pas in je element bent als je mag doen wat je boeiend vindt en misschien ook goed kunt.

Het kunnen aangaan van relaties is een zeer belangrijke vaardigheid in onze samenleving. Leerlingen werken veel met andere kinderen samen, maken afspraken, wisselen gegevens uit, ontspannen zich, sporten samen en bouwen op die manier relaties op. Ook met de volwassenen bouwen zij banden op omdat volwassenen meewerken, een leerbron zijn en voor rust, regelmaat en veiligheid zorgen.

Het klimaat in de school is zeer belangrijk en vormt de basis voor succes. Regels worden 'geleerd' door gewoontevorming

Zo gaat het op De Borgh. Dat is gewoon. Zo hoort het. Dat is de norm. Elk kind is autonoom. Het krijgt de kans veel eigen keuzes te maken, zelf verantwoordelijkheid te nemen en initiatieven te tonen.

Zo groeit het gevoel voor eigenwaarde op een natuurlijke manier.

2.7 WAT KOMT ER OP ONS AF? DE EXTERNE ANALYSE

Vanuit verschillende disciplines komen ontwikkelingen en trends op ons af. Hierop moeten we anticiperen, beleid ontwikkelen en vertalen naar de concrete dagelijkse schoolsituatie. Het gaat hierbij om het volgende:

FINANCIËN en HUISVESTING

- Leerling gebonden financiering
- Huisvesting
- Vrijvallen onderwijsbegeleidingmiddelen

ONDERWIJS en IDENTITEIT

- Invoering Wet Primair Onderwijs: WEC/REC (wet op expertise centra), Passend onderwijs
- Lokaal onderwijs beleid: VVE, onder instroomgroepen, brede school
- Aansluiting bij maatschappelijke ontwikkelingen: verschillende netwerken, zoals wijknetwerk, voorpost, politie, speeltuinverenigingen, sport en recreatie
- Ineenschuiven samenwerkingsverbanden SWV 701/702
- ICT- ontwikkelingen
- Tussen schoolse opvang, voor- en naschoolse opvang
- Relatie onderwijs & CJG (centra jeugd & gezin),
- Identiteitsbewaking: waarden -en normendiscussie; levensbeschouwing
- Profilering en innovatie: nascholing en begeleiding

PERSONEEL en ORGANISATIE

-
- Model RvT---CvB
- Directietekort
- Toename aantal parttime banen
- Groei van het leerlingenaantal
- Functiedifferentiatie beloningsbeleid
- Terugloop aantal Pabo- stagiaires
- ARBO –beleid
- Inspraak / communicatie: MR, GMR en OR

2.8 KWALITEITSBEWAKING en KWALITEITSZORG

De vertaling van deze externe ontwikkelingen naar de scholen van de Dr. Schaepmanstichting vindt zowel schoolspecifiek als bovenschools plaats. De 11 scholen hebben zich vertegenwoordigd in verschillende Beleids Advies Commissies; Bac personeel, Bac financiën en Bac-onderwijs. Deze Bac's werken in een structuur van gezamenlijk overleg en terugkoppeling naar het Management overleg Schaepmanstichting (MOS). Op deze wijze geven zij een belangrijke invulling aan de uitwerking van deze zaken. Veel van genoemde onderwerpen zijn terug te vinden in onze beleidsvoornemens voor de komende 4 jaren.

2.9 WAT KUNNEN WIJ ? DE INTERNE STERKTE en ZWAKTE ANALYSE

Als basisschool De Borgh vinden wij het belangrijk om een beeld te krijgen van zaken die goed gaan op school en zaken die verbetering behoeven, maken wij gebruik van de volgende instrumenten:

- Trendanalyse CITO
- Trends klassenbezoeken
- Beekveld en Terpstra
- Inspectiebezoek
- Interne barometer
- Ouderinterviews
- Ouderenquête
- Ouderraadpleging

Alle opbrengsten en documenten betreffende de kwaliteitszorg worden in het kwaliteitsboek opgenomen.

Doel van de kwaliteitsonderzoeken:

Het is noodzakelijk om op een systematische manier aan de kwaliteit van het onderwijs te werken. Kwaliteit mag niet afhankelijk zijn van toeval, maar dient het geheel te zijn van activiteiten die ondernomen worden om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen of te verbeteren en kenbaar te maken.

De kwaliteitszorg in school is terug te voeren tot een aantal vragen:

Doen we de goede dingen?

Doen we die dingen op de goede manier?

Hoe weten we dat?

Vinden anderen dat ook?

Wat doen we met die opgedane kennis?

Het doel van kwaliteitszorg is om het juiste beleid te formuleren, de juiste handelingen te verrichten en nagaan of datgene dat beoogd werd ook bereikt is (plan, do, check, act)

Alleen op deze manier kan de school de gewenste kwaliteit systematisch leveren en kan de school er ook voortdurend aan werken om die kwaliteit te verbeteren.

Om vorm te geven aan de kwaliteitszorg gaan we uit van de volgende indicatoren die ons vanuit de inspectie worden aangeboden.

- De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.
- De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.
- De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.
- De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.

- De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.
- De school verantwoordt zich aan belanghebbende over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.
- De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.

DE STERKE PUNTEN

- Een goed pedagogisch klimaat. Hier is de afgelopen jaren veel in geïnvesteerd. Er zijn afspraken gemaakt over het voorkomen van ongewenst gedrag en de aanpak van pestgedrag.
- Goede onderlinge sfeer en samenwerking binnen het team. Er heerst een professionele cultuur.
- Voor leerlingen die het eindniveau van groep 8 voor één of meerdere vakken niet kunnen behalen heeft de school een onderbouwd, realistisch ontwikkelingsperspectief met hieraan gekoppelde tussendoelen vastgesteld.(protocol Eigen leerweg).
- Binnen de zorg en begeleiding is vastgesteld dat het systeem om de vorderingen van leerlingen te signaleren van een goed niveau is. Daarnaast wordt periodiek overleg gepleegd over de uitkomsten en vindt een nadere diagnose plaats bij problemen. De uitkomsten van de diagnoses zijn leidend voor invulling van individuele zorg. De begeleiding voor de leerlingen die extra hulp nodig hebben wordt adequaat uitgevoerd, de planning en registratie van de hulp is inzichtelijk vastgelegd in de dagplanning. De handelingsplannen worden geëvalueerd en daarbij bepaald wordt wat het vervolg is.
- De school heeft voldoende zicht op de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.
- De resultaten van het onderwijs en het onderwijsleerproces worden systematisch geëvalueerd. Daarbij worden trendanalyses gemaakt op leerling-, groeps- en schoolniveau.
- De evaluatie van het onderwijsleerproces vindt regelmatig plaats aan de hand van een zelfevaluatie- instrument. Het wordt aangevuld met een ouder tevredenheidpeiling.
- Op basis van de genoemde evaluaties bepaalt de school haar verbeteractiviteiten. Deze worden verwerkt in een meerjarenplanning. Jaarlijks worden deze activiteiten uitgewerkt in jaarplannen. In deze plannen worden de doelen zeer specifiek beschreven, tot op het niveau van lerarengedrag, inclusief didactische aanwijzingen. De wijze waarop de gerealiseerde doelstellingen worden vastgesteld en geborgd, staat eveneens specifiek en meetbaar beschreven. De kwaliteitszorg is om deze reden als goed beoordeeld door de inspectie.
- De afspraken en procedures die voortkomen uit de verbeteractiviteiten worden vastgelegd in daarvoor bestemde documenten en verzameld in het kwaliteitsboek.
- Borging vindt plaats met behulp van checklisten, teamvergaderingen, studiedagen en groepsbezoeken door de directie en werkgroep coördinatoren.
- De school legt verantwoording af aan belanghebbenden met behulp van een schooljaarverslag.

In de komende periode (2011-2015) probeert de school deze te borgen.

\

DE AANDACHTSPUNTEN

De volgende aandachtspunten zijn uit de onderzoeken naar voren gekomen:

- Aandacht voor instructievaardigheden van de leerkrachten.
- De lijn van opbrengstgericht werken doortrekken naar andere vak- en vormingsgebieden.
- Verder ontwikkelen van een lerende organisatie.
- Het verbeteren van het klassenmanagement o.a. door het werken met datamuren en groepsplannen.
- Een voortdurend aandachtspunt blijft borging van ingezet beleid.
- (Groeps)Handelingsplannen moeten meer concreet en specifiek worden opgesteld (concrete doelstellingen, goed omschreven einddoelen, inzet middelen e.d.)
- Implementatie van protocol 'Eigen leerweg' en werken met ontwikkelingsperspectieven.
- RT meer in de groepen uitvoeren door de leerkrachten.
- Goed zicht blijven houden op veranderende leerlingenpopulatie.

3. BELEIDSVOORNEMENS Dr. SCHAEPMANSTICHTING

3.1 ONZE BELEIDSVOORNEMENS

In de vorige planperiode hebben de scholen van de Dr.Schaepmanstichting gewerkt aan de gezamenlijke vaststelling van een aantal beleidsvoornemens. Deze voornemens bouwen voort op de visie en de missie van onze scholen. Iedere school heeft zichzelf de opdracht gesteld, om deze beleidsvoornemens uit te werken in een schoolspecifiek meerjarenplan. Onderstaand worden achtereenvolgens de bovenschools vastgestelde en de schoolspecifieke beleidsvoornemens omschreven. Paragraaf 3.11 laat een overzicht zien van de planning van deze beleidsvoornemens over meerdere jaren.

BOVENSCHOOLS VASTGESTELDE BELEIDSVOORNEMENS

De beleidsvoornemens zijn omschreven naar onderwerp en vastgesteld op te bereiken doelen. Ieder doel is uitgewerkt volgens een vastgesteld format en terug te vinden in het document 'Strategisch beleid Dr.Schaepmanstichting 2011-2015'

3.2 OPBRENGSTGERICHT WERKEN

Opbrengstgericht werken is een ontwikkeling die binnen het onderwijs zeer belangrijk is geworden. Het geeft aan dat de scholen zich meer bewust moeten zijn van de resultaten van hun handelen en daarop anticiperen. Het idee achter opbrengstgericht werken is, dat door op deze manier te werken de kwaliteit van onderwijs en de prestaties van leerlingen omhoog moeten gaan. Opbrengstgericht werken leidt alleen maar tot resultaten, als sprake is van goed onderwijskundig leiderschap en versterking van het handelen van de leerkracht. Als hoofdthema zetten we in op taal/lezen, waarbij na voldoende beoordeling van dit thema, de projectgroep kan aangeven dat de overstap naar rekenen gemaakt kan worden.

Op het opbrengst gericht in de praktijk succesvol te laten realiseren zullen de referentieniveaus als belangrijk hulpmiddel worden ingezet. De referentieniveaus zullen mede het uitgangspunt vormen, bij het uitwerken van de inhoudelijke doorgaande leerlijnen voor taal en rekenen. Op schoolniveau zullen de referentieniveaus worden ingezet om helder te krijgen welke basiskennis en basisvaardigheden de leerlingen moeten beheersen voor taal en rekenen.

3.3 I-ZORGRROUTE

De 1-zorgroute is een ontwikkeling die met name te maken heeft met de benadering van de zorg voor alle leerlingen. Het kijken naar wat de leerling nodig heeft, binnen een heldere structuur en opzet staan hierbij centraal. Handelingsgericht werken is hierbij het uitgangspunt.

Onderwerpen: I – Zorgroute en handelingsgericht werken	
Doelen en activiteiten	<p>Er wordt een koppeling gemaakt en omschreven met de I- zorgroute en de invoering daarvan. Het uit te werken van het school ontwikkelplan zal centraal staan in het nieuwe schoolplan (periode 2011-2015). Zie ook strategisch beleidsplan</p> <p>In het zorgprofiel van basisschool De Borgh van 2011 – 2012 staat beschreven hoe de I – Zorgroute wordt geïmplementeerd.</p> <p><u>Werkwijze</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Inzet van studiedag en algemene teambijeenkomsten • Inzet van een stuurgroep (IB-er RT - Directie lid) • Inzet van een extern adviseur Expertis • Inzet van klassenconsultaties door IB-er • Inzet van planmatige borging (directie en stuurgroep).
Inzet personeel en middelen	<p><u>Materialen</u></p> <p>Uitgaan van de I- Zorgroute WSN S en de materialen die alle scholen daarvan gekregen hebben.</p> <ul style="list-style-type: none"> • WSNS + I – Zorgroute naar handelingsgericht werken.. • WSNS + draaiboek invoer I zorgroute in school • WSNS+, Handreiking 1-zorgroute voor leerkrachten en intern begeleiders in het primair onderwijs • WSNSN+, Draaiboek invoering 1-zorgroute in het samenwerkingsverband WSNS • Inzet van ParnasSys. <p>Materiaal: Iedere leerkracht krijgt een map met thema I – zorgroute schema I zorgroute wordt besproken PP presentatie</p>
Taakverdeling verantwoordelijkheden	IB –er, RT –er en MT
Knelpunten	De 6 stappen van de I – Zorgroute zijn nieuw voor de leerkrachten, deze zullen herhaald moeten worden behandeld in de teamvergaderingen zodat voor een ieder duidelijk is hoe gehandeld wordt volgens de I – Zorgroute.

<p>Beleidsvoornemens/Planning</p>	<p><u>2011-2012</u> 4 x per jaar thema Vergadering en 2 x per jaar doorlopen van de 6 stappen 2011-2012 4 x per jaar vergadering I zorgroute en 1 x per jaar studiedag De groepsbespreking in januari /juni verloopt volgens de stappen. Dit gebeurt volgens het vaste patroon zodat leerkrachten de stappen geautomatiseerd gaan toepassen</p>	<p>2012-2013 4 x per jaar thema Vergadering en 2 x per jaar doorlopen van de 6 stappen 2011-2012 4 x per jaar vergadering I zorgroute en 1 x per jaar studiedag De groepsbespreking in januari /juni verloopt volgens de stappen. Dit gebeurt volgens het vaste patroon zodat leerkrachten de stappen geautomatiseerd gaan toepassen</p>
	<p>2013-2014 4 x per jaar thema Vergadering en 2 x per jaar doorlopen van de 6 stappen 2011-2012 4 x per jaar vergadering I zorgroute en 1 x per jaar studiedag De groepsbespreking in januari /juni verloopt volgens de stappen. Dit gebeurt volgens het vaste patroon zodat leerkrachten de stappen geautomatiseerd gaan toepassen</p>	<p>2014-2015 I – Zorgroute en handelingsgericht werken wordt toegepast in alle groepen binnen de school. De stappen worden geborgd in een borg document. De I – zorgroute wordt door het team en directie geautomatiseerd toegepast en behoort tot het vaste onderdeel van de zorgstructuur van de school</p>
<p>Evaluatie/ Borging</p>	<p>Aan het eind van het schooljaar evaluatie door RT –er, IB –er en MT en door teamvergaderingen met teamleden.</p>	

3.4 UITGANGSPUNTEN VOOR DEZE THEMA'S ZIJN

Uitgangspunten voor deze thema's zijn: de 7 componenten van de effectieve school.

1. Helder stellen van duidelijke, meetbare onderwijsdoelen
2. Inzetten van effectieve tijd die worden besteed aan de basisvaardigheden (keuze maken!)
3. Genereren van extra tijd voor zwakke leerlingen
4. Inzetten van convergente differentiatie, kinderen zo lang mogelijk bij elkaar houden, werken met groepsplannen
5. Inzetten van effectieve instructiemodel
6. Vroegtijdig signaleren en gebruik van de voorschotbenadering
7. Monitoren van de resultaten en acties maken op de analyses

Het onderzoek (dec. 2009) taal/lezen van de Dr. Schaepmanstichting.

1. Kader beginnende geletterdheid
2. Kader indicatoren effectief leesonderwijs
3. Kader aanvankelijk lezen en spellen
4. Kader gevorderd lezen en spellen
5. Kader begrippeend lezen
6. Kader diagnostiek van dyslexie
7. Kader schoolspecifiek dyslexiebeleid

3.5 MATERIALEN

- Uitgaan van 1-zorgroute WSNS en de materialen die alle scholen daarvan hebben gekregen.
 - WSNS+, 1 zorgroute naar handelingsgericht werken.
 - WSNS+, Draaiboek invoering 1-zorgroute in school
 - WSNS+, Handreiking 1-zorgroute voor leerkrachten en intern begeleiders in het primair onderwijs
 - WSNS+, Draaiboek invoering 1-zorgroute in het samenwerkingsverband WSNS Inzet van Parnassys

3.6 WERKWIJZE OP BESTUURSNIVEAU

- Inzet alle Bac' s op deze thematiek.
- Alle interne netwerken IB/ICT/RT staan in het teken van deze onderwijskundige ontwikkelingen
- Alle ISOS- bijeenkomsten (directies) staan in het teken van deze onderwijskundige ontwikkelingen
- Ontwikkelingen in het expertiseteam staan in het teken van deze onderwijskundige ontwikkelingen.

3.7 WERKWIJZE PER SCHOOL

- Inzet van teambijeenkomsten (minimaal 4 per jaar).
- Inzet van een regiegroep/stuurgroep. Deze groep komt tussen de bijeenkomsten door bij elkaar, bereidt bijeenkomsten voor samen met de inhoudelijk extern adviseur, voert werkzaamheden uit en is aanspreekpunt voor de inhoudelijk extern adviseur. (Deelnemers; ib-er, directeur en vertegenwoordiging leerkrachten, extern adviseur(s)).
- Inzet van een extern adviseur.
- Inzet van klassenconsultaties.
- Inzet van planmatige borging (valt onder de verantwoordelijkheid van directie en stuurgroep).

3.8 SCHOOLSPECIFIEKE GEDEELTE

UITGANGSPUNT VOOR DE BELEIDSVOORNEMENS IS HET IGDI- MODEL

Het IGDI- model is leerkrachtgecentreerd. De nadruk ligt op geleide instructie. De leraar stelt een probleem en de leerlingen zoeken een oplossing. De leerkracht legt verder uit, gaat in discussie, illustreert, demonstreert, stelt vragen, terwijl hij door de klas beweegt en vat samen. Het is een activerende directie instructie. De interactie wordt door de leerkracht gestuurd. De leerkracht voorziet in veel klassikaal -interactieve instructiemomenten, waarin hij samen met de leerlingen in discussie gaat en zo de oplossingen en concepten weet te ontwikkelen. Het doel van het IGDI- model is, dat de basisstrategieën voor het beheersen van een bepaalde leerstof door alle leerlingen wordt beheerst. Een belangrijk uitgangspunt hierbij is de convergente differentiatie. Bij de convergente differentiatie blijft de groep bij elkaar, er wordt gedifferentieerd naar hoeveel tijd benodigd is om de leerstof met de basisstrategieën te beheersen. Bij convergente differentiatie wordt een onderscheid gemaakt naar instructieafhankelijke leerlingen, instructiegevoelige leerlingen en instructieonafhankelijke leerlingen. Bij de indeling van de groepen wordt rekening gehouden met uitslagen van de cito toetsen, methodegebonden toetsen, concentratievermogen en het niveau van informatieverwerking.

De beleidsvoornemens komen voornamelijk voort uit het schoolplan 2011-2015. De jaarplannen vormen derhalve ook de praktische uitwerking van dit meerjarenbeleidsdocument. Ook diverse beleidsplannen zoals het ICT- beleidsplan en het Cultuureducatieplan vinden hun praktische uitwerking in dit jaarplan.

Gekozen is voor een compacte vorm, waarbij aangegeven wordt:

- doel en concrete activiteiten
- inzet van personeel en middelen
- tijdsbestek
- meetbaar resultaat

De school beschikt over meerdere medewerkers die zich gespecialiseerd hebben en verantwoordelijk zijn voor de uitvoering van beleidsvoornemens. Hiervoor worden zij gefaciliteerd. Met een deel van de plannen is al een start gemaakt in het vorig schooljaar en dient nog slechts afgerond te worden. Andere in het plan genoemde ontwikkelingsplannen zijn in korte tijd uitvoerbaar en vergen slechts een beperkte tijdsinspanning. We beseffen echter dat dit jaarplan wederom ambitieus van opzet is.

De beleidsvoornemens zijn tot stand gekomen in samenspraak tussen directie, team, oudergeleding van de MR.

De effecten van de beleidsvoornemens worden beschreven in het schooljaarverslag.

Door te werken met een Jaarplan en schooljaarverslag geven we ook vorm aan kwaliteitszorg, bestaande uit de elementen planning, uitvoering, evalueren, bijstellen/nieuwe planning maken. (plan - do - act - check)

Het jaarplan en jaarverslag zijn in te zien op de website van onze school

3.9 ONZE BELEIDSVOORNEMENS TOT 2015

De beleidsvoornemens leiden tot een meerjarenplanning voor onze school. Deze meerjarenplanning is op hoofdlijnen vastgesteld. Onderstaand overzicht geeft hiervan een beeld. Ieder schooljaar wordt in een jaarplan een concrete uitwerking gemaakt van dit meerjarenplan voor dat specifieke schooljaar. De jaarplanning wordt ieder schooljaar uitgewerkt en aan het eind van het schooljaar geëvalueerd.

BELEIDSVOORNEMENS

vakgebied	2011 - 2012	2012 - 2013	2013 - 2014	2014 - 2015
Taal	-oriëntatie op niet-methode gebonden toetsen - Het vastleggen van de resultaten in rapport Parnassys - onderzoek naar woordenschat versus taalmethode Taalactief	- Verhogen resultaten woordenschat onderwijs doorgaande lijn bewaken -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)	doorgaande lijn bewaken -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)	- doorgaande lijn bewaken -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)
Spelling	-trendanalyses hanteren - werkmaterialen vernieuwen -coaching leerkrachten - Uitbreiden van -doorgaande lijn opzetten en bewaken -ontwikkeling Kijkwijzer (klassenbezoeken)	-doorgaande lijn bewaken -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)	-doorgaande lijn bewaken - coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)	-doorgaande lijn bewaken -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)
Lezen	Oriënteren op een nieuwe leesmethode voor groep 4 t/m 6 Estafette -extra tijd + effectieve instructie zwakke lezers - Het aanbod + variatie leesactiviteiten	Aanschaf nieuwe methode technisch lezen - aanbod + variatie van leesactiviteiten verhogen -zelfstandigheid bevorderen -nieuwe dyslexieprotocol implementeren - Leesonderwijs	-nieuwe dyslexieprotocol implementeren - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen	-nieuwe dyslexieprotocol implementeren - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen

	<ul style="list-style-type: none"> verhogen -zelfstandigheid bevorderen -dyslexieprotocol aanpassen Toetskalender -oriëntatie compenserende, dispenserende ICT-middelen 	<ul style="list-style-type: none"> - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen 		
Begrijpend lezen	<ul style="list-style-type: none"> -toetsen van begrijpend lezen, en woordenschat inzetten volgens nieuwe toetskalender -trendanalyses maken en interpreteren 	<ul style="list-style-type: none"> -implementeren leesstrategieën -leesstrategieën toepassen op andere vakgebieden -trendanalyses maken en interpreteren -implementatie IGDI-model -coaching (klassenbezoeken/ gesprekken) 	<ul style="list-style-type: none"> -implementeren leesstrategieën -leesstrategieën toepassen op andere vakgebieden -trendanalyses maken en interpreteren -implementatie IGDI-model -coaching (klassenbezoeken/ gesprekken) 	<ul style="list-style-type: none"> -implementeren leesstrategieën -leesstrategieën toepassen op andere vakgebieden -trendanalyses maken en interpreteren -implementatie IGDI-model -coaching (klassenbezoeken/ gesprekken)
Rekenen	<ul style="list-style-type: none"> -oriënteren op het nieuwe protocol rekenen -oriëntatie op materialen ter ondersteuning van de redactiesommen -invoering IGDI -trendanalyses maken -coaching leerkrachten 	<ul style="list-style-type: none"> -implementeren IGDI -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten en klassenconsultaties 	<ul style="list-style-type: none"> -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten - Borgen IGDI en convergente differentiatie 	<ul style="list-style-type: none"> - oriëntatie op een nieuwe rekenmethode -Borgen IGDI en convergente differentiatie -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten
Engels	<ul style="list-style-type: none"> - Overleg met team over doorgaande lijn Engels vanaf groep 5 	<ul style="list-style-type: none"> - Oriëntatie op lesmateriaal voor groep 5 en 6 	<ul style="list-style-type: none"> -Implementatie nieuw lesmateriaal 	<ul style="list-style-type: none"> -Implementatie nieuw lesmateriaal
Aardrijkskunde	<ul style="list-style-type: none"> -aanschaf nieuwe atlanten - oriëntatie op het inzetten van wereldoriëntatie in plaats van met afzonderlijke vakken te werken mogelijkheden onderzoeken van wereld oriëntatie met de vakken: geschiedenis, 	<ul style="list-style-type: none"> combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek 	<ul style="list-style-type: none"> oriëntatie op nieuwe methode -doorgaande lijn bewaken techniek methode 	<ul style="list-style-type: none"> invoering nieuwe methode

	biologie en aardrijkskunde			
Geschiedenis	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek	oriëntatie op nieuwe methode; Wereldoriëntatie -	invoering nieuwe methode wereld oriëntatie
Natuur onderwijs	-Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek	- gebruik Nieuws uit de natuur-materiaal - combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek	oriëntatie op nieuwe methode; Wereldoriëntatie doorgaande lijn bewaken techniek, geschiedenis en aardrijkskunde	oriëntatie op nieuwe methode; Wereldoriëntatie Doorgaande lijn bewaken techniek
Verkeers-educatie	Nieuwe verkeersmethode is aangeschaft in schooljaar 2010 – 2011 voor groep 1 t/m 8 Kennismaking (oriëntatie op) met de methode Klaar over onder begeleiding van een deskundige	Invoering nieuwe verkeersmethode in groep 1 t/m 8	doorgaande lijn bewaken nieuwe methode	doorgaande lijn bewaken nieuwe methode
Sociaal emotionele ontwikkeling	Leerling volg systeem Zien: Oktober 2011 voor alle leerlingen van groep 2 t/m 8 wordt Zien ingevuld En met ouders besproken tijdens de 10 – minuten gesprekken in oktober 2011 Voor leerlingen van groep 1 wordt de lijst ingevuld na 8 weken onderwijs: start in oktober; januari en maart Methode Sociaal emotionele ontwikkeling	Afname Zien in oktober en naar aanleiding van afname indien nodig werken met handelingsplannen Invoering methode sociaal emotionele	Afname Zien in oktober en naar aanleiding van afname indien nodig werken met handelingsplannen Invoering methode sociaal emotionele	Afname Zien in oktober en naar aanleiding van afname indien nodig werken met handelingsplannen Invoering methode sociaal emotionele

	Oriëntatie nieuwe methode wordt afgerond en besteld voor december 2011 Vanaf januari 2012 Gefaseerde invoering van de methode	ontwikkeling	ontwikkeling	ontwikkeling
Sociale vaardigheids-training	Uitbreiding trainers voor de rots en watertraining Opzetten plan Rots en water training voor vier jaar	Implementeren plan Rots en water	implementatie Rots & Watertraining	implementatie Rots & Watertraining
Muziekonderwijs	-coaching leerkrachten - muziekdocent werkt volgens de methode en begeleidt waar nodig de leerkracht	-coaching leerkrachten - muziekdocent werkt volgens de methode en begeleidt waar nodig de leerkracht	- coaching groepsleerkrachten - muziekdocent werkt volgens de methode en begeleidt waar nodig de leerkracht	- coaching groepsleerkrachten - muziekdocent werkt volgens de methode en begeleidt waar nodig de leerkracht
Tekenen/handvaardigheid	-ontwikkelen leerlijn verdeeld naar leeftijd, onderwerp en techniek -specifieke methodische ontwikkelen -cultuurweken ontwikkelen -meer muziek in de klas (integratie met andere vakken) -samenwerking met culturele instanties	-werken met nieuwe leerlijnen - cultuurweken ontwikkelen (vernieuwende werkvormen) -meer muziek in de klas (integratie met andere vakken) -samenwerking met culturele instanties opbouwen	-werken met nieuwe leerlijnen -cultuurweken ontwikkelen (vernieuwende werkvormen) -meer muziek in de klas (integratie met andere vakken) -samenwerking met culturele instanties opbouwen	- cultuurweken ontwikkelen (vernieuwende werkvormen) -meer muziek in de klas (integratie met andere vakken) -samenwerking met culturele instanties opbouwen
Bewegingsonderwijs	- ontwikkelen nieuw werkplan bewegingsonderwijs	- vakwerkplan bewegings onderwijs implementeren -	- vakwerkplan bewegingsonderwijs implementeren	-nieuwe impulsen implementeren
Visie	Concept Creatief in Ontwikkeling verder implementeren Betere resultaten behalen d.m.v. effectievere instructie. Dit betekent dat lesgeven vanuit meervoudige werkvormen	-ontwikkeling nieuw onderwijsconcept (integratie van vakken)	-ontwikkeling nieuw onderwijsconcept (integratie van vakken)	-ontwikkeling nieuw onderwijsconcept (integratie van vakken)

	<p>interessant zijn om toe te passen in de dagelijkse lespraktijk. De WO-vakken kunnen daarbij van grote meerwaarde zijn door verbindingen te leggen met onderwijsthema's en referentiedoelen.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe verbind je WO met de basis vakken - Beweging, muziek, drama toepassen in reken en taal - Waarom is creatief leren denken in deze tijd zo belangrijk. 			
Parnassys	<p>1.De normering voor de methodegebonden toetsen wordt ingevoerd en de toetsresultaten worden vervolgens in Parnassys verwerkt 2.Implementering van het LLVS Zien (onderdeel van Parnassys) 3.Afspraken maken over het handelend optreden na diagnosticering m.b.v. LLVS Zien</p>	-verdere implementatie Parnassys	-verdere implementatie Parnassys	-verdere implementatie Parnassys
Pestprotocol	-aanpassen pestprotocol/ Pedagogisch leefklimaat	-werken met nieuwe pestprotocol	-werken met nieuwe pestprotocol	-werken met nieuwe pestprotocol
Identiteit	-Visie op identiteit verder door	-Visie op identiteit verder door	-Visie op identiteit verder door	-Visie op identiteit verder door

	ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart	ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart	ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart	ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart
De leerkracht centraal	-uitwerking notitie: 7 componenten van de effectieve school. 1.Helder stellen van duidelijke, meetbare onderwijsdoelen 2.Inzetten van effectieve tijd die worden besteed aan de basisvaardigheden (keuze maken!) 3.Genereren van extra tijd voor zwakke leerlingen 4.Inzetten van convergente differentiatie, kinderen zo lang mogelijk bij elkaar houden, werken met groepsplannen 5.Inzetten van effectieve instructiemodel 6.Vroegtijdig signaleren en gebruik van de voorschotbenadering 7.Monitoren van de resultaten en acties maken op de analyses	-implementatie notitie (o.a. coaching, scholing, studiedagen)	-implementatie notitie	-implementatie notitie
Ontwikkelingsperspectief	-invoering ontwikkelingsperspectief bij leerlingen die op Eigen leerlijn werken en kinderen met een rugzak c	-implementatie en verdere ontwikkeling van OPP	-implementatie en verdere ontwikkeling van OPP	-implementatie en verdere ontwikkeling van OPP
Zorgprofiel	Oriëntatie en Beschrijven van nieuw zorgprofiel in samenwerking met alle scholen	Implementatie van het zorgprofiel	Verder ontwikkeling zorgprofiel	Verder ontwikkeling zorgprofiel

	van de Dr. Schaepman stichting			
--	--------------------------------------	--	--	--

4. ONDERWIJSKUNDIGE VORMGEVING VAN HET ONDERWIJS

4.1 ONZE ONDERWIJSKUNDIGE DOELEN

Basisschool De Borgh wil bereiken dat ieder kind via een ononderbroken leer -en ontwikkelingsproces, die kennis en vaardigheden kan verwerven die het nodig heeft om een zelfstandig, sociaal en kritisch denkend mens te worden in een multiculturele samenleving.

De volgende activiteitengebieden spelen hierbij een belangrijke rol:

In de hoofdstukken 5 worden per vak / vormingsgebied de specifieke doelen aangegeven. In hoofdstuk wordt genoemd welke doelen we nastreven met betrekking tot leerlingen met specifieke behoeften.

De beleidsvoornemens van de vak - en vormingsgebieden worden in hoofdstuk 3.9 aangegeven.

5. DE INSTRUMENTEEL – CURSIORISCHE VAKKEN

De vak- en vormingsgebieden zijn uitgewerkt volgens onderstaand schema:

- A. Doelstellingen
- B. Methode/Organisatie
- C. Taakverdeling verantwoordelijkheden
- D. Knelpunten
- E. Beleidsvoornemens/Planning
- F. Evaluatie/Borging

NEDERLANDSE TAAL: Taal, spelling en woordenschat	
Doelstellingen	<p>In de taallessen willen we de leerlingen op praktische wijze de Nederlandse taal leren spreken, schrijven en begrijpen. Dit doen we door didactisch een onderscheid te maken tussen lessen in spellen, lezen en andere taalaspecten zoals o.a. luisteren, spreken, stellen en taalbeschouwelijke oefeningen.</p> <p>Wat mondelinge taalontwikkeling betreft ligt de nadruk op de uitbouw van communicatieve vaardigheden, de bevordering van leesbeleving en verhaalbegrip en de uitbreiding van de woordenschat.</p> <p>Wat schriftelijke taalontwikkeling betreft staat het leren lezen en spellen centraal.</p> <p>Verhogen woordenschat zodat aan het eind van groep 8 de leerlingen de woordenschat op het landelijke gemiddelde zit en de woorden op het niveau van eind groep 8 beheerst worden.</p>
Methode/ organisatie	<p>De methode Schatkist (aanschaf complete methode begin kalenderjaar 2006), groepen 1 en 2.</p> <p>De volgende leerlijnen in de methode staan centraal:</p> <ul style="list-style-type: none">- mondelinge taalvaardigheid- woordenschat ontwikkeling- beginnende geletterdheid- sociaal-emotionele ontwikkeling. <p>De methode Veilig Leren Lezen (nieuwe versie), voor groep 3.</p> <p>Veilig Leren Lezen is het vervolg van Schatkist. Beide methoden zorgen voor een doorgaande lijn in het taal- en leesonderwijs in de groepen 1, 2 en 3. Schatkist besteedt bijvoorbeeld veel aandacht aan fonemisch bewustzijn en begrijpend luisteren waarmee de kinderen in Veilig Leren Lezen verder gaan.</p> <p>Veilig Leren Lezen sluit aan op de Tussendoelen beginnende geletterdheid. Alle aspecten van de beginnende geletterdheid komen vanaf het begin geïntegreerd aan bod.</p> <p>Werkvormen in groep 1 en 2 tijdens en naast het gebruik van de methode Schatkist:</p>

	<ul style="list-style-type: none"> . Grote kring . Kleine kring . Werken in hoeken zoals bijvoorbeeld: schrijfhoek, leeshoek, luisterhoek. <p>In groep 3 wordt de methode Veilig Leren Lezen gevolgd. Deze methode bestaat uit twaalf thematische kernen die zijn opgebouwd uit de fasen; introductie, instructie, zelfstandige verwerking, vervolgoopdrachten en reflectie. Daarnaast wordt het taal - en leesonderwijs ook aangeboden tijdens het zelfstandig werken en met een leescircuit in niveau (A, B, C). Dit gebeurt drie keer in de week met hulp en één keer in de week zelfstandig.</p> <p>In de groepen 4 t/m 8 is de methode Taal Actief een leerstofjaarklassensysteem. Voor de leerlingen zijn er taalboeken en kopieerbladen. Daarnaast is er een werkboek voor het onderdeel spelling. Taal actief bestaat uit twee beknopte basisprogramma's Taal actief en Taal actief Spelling.</p> <p>In 30 weken per jaar kunnen alle kerndoelen gehaald worden. De nieuwe versie heeft een extra leerlijn Woordenschat voor kinderen die op dit onderdeel uitvallen. De leerlijnen taal, spelling en woordenschat zijn qua thematiek aan elkaar gekoppeld</p> <p>De 61 spellingcategorieën zijn het uitgangspunt van de spellinglessen. Bij werkwoordspelling zijn dat de veranderlijke woorden. In het ankerverhaal in het taalboek zijn deze woorden verwerkt. Daarmee biedt Taal actief Spelling de woorden in een herkenbare en betekenisvolle context aan. De spellingstrategieën worden als volgt aangeboden: Het luisteren naar een woord - Het woordbeeld inprenten - Een analogieredenering opzetten - Een spellingregel toepassen</p> <p>Woordenschat en Taalactief:</p> <p>De leerlijn Woordenschat biedt 750 nieuwe woorden per jaargroep aan. 250 daarvan zijn in het basisprogramma Taal actief Taal verwerkt.</p> <p>De leerkracht heeft een belangrijke rol bij het voorbereiden en semantiseren van woorden. Een hulpmiddel bij de semantisering is de woordklapper van Taal actief Woordenschat.</p>
<p>Taakverdeling verantwoordelijkheden</p>	<p>Taalcoördinator, IB –er en MT</p>
<p>Knelpunten</p>	<p>De resultaten van de CITO toetsen in januari 2011 zijn lager bij spelling en taal.</p> <p>Dit geldt voor groep 4 t/m 8.</p> <p>De CITO toetsen van spelling zijn nieuw. Het eerste gedeelte bestaat uit een dictee en bij het tweede gedeelte moeten de leerlingen zelf kiezen welk woord niet goed geschreven is.</p> <p>Hoe komt het dat de resultaten voor spelling, taal en woordenschat lager zijn ondanks de nieuwe methode?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Is de methode niet goed ingevoerd? - Hoe wordt er gewerkt met de methode? - Hoe wordt er gewerkt met remedierings materialen?

	<ul style="list-style-type: none"> - Hoe wordt er gewerkt met de woordenschat? - De borging van het taal en spelling onderwijs middels CITO toetsen en methodegebonden toetsen 	
Beleidsvoornemens/Planning	<p>2011-2012</p> <p>Verdieping van de Taal actief methode waarbij gekeken wordt hoe de taal methode zo functioneel mogelijk kan worden ingezet voor taal, spelling en de woordenschat zodat de resultaten bij de leerlingen van groep 4 t/m 8 omhoog gaan.</p> <p>Daarnaast kan differentiatie plaats vinden binnen de taal methode naar de convergente differentiatie.</p> <p>Uitbreiding spellingskaarten van de taalmethode en spellingmethode</p>	<p>2012-2013</p> <p>Uitbreiding van de mogelijkheid tot remediering door middel van de taalmethode en uitbreiding van de mogelijkheden op gebied van het verhogen van de woordenschat bij de leerlingen.</p> <p>doorgaande lijn bewaken</p> <ul style="list-style-type: none"> -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)
	<p>2013-2014</p> <p>doorgaande lijn bewaken</p> <ul style="list-style-type: none"> -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken) 	<p>2014-2015</p> <p>doorgaande lijn bewaken</p> <ul style="list-style-type: none"> -coaching leerkrachten - implementatie werken met trendanalyses -gebruik Kijkwijzer (klassenbezoeken)
Evaluatie/ Borging	<p>De coördinator taal is belast met de begeleiding en borging van de taal en spellingmethodes binnen onze school.</p> <p>Ten aanzien van het gehele taal en spellingonderwijs kan vermeld worden dat de verschillende taalaspecten getoetst worden m.b.v. methodegebonden toetsen en toetsen van CITO (o.a. woordenschat). De resultaten worden vastgelegd in het LVS systeem van Parnassys en besproken in de groepsbesprekingen.</p>	

NEDERLANDSE TAAL: Begrijpend lezen

Algemeen

Begrijpend lezen: een complex proces, dat van veel factoren afhankelijk is:

- vloeiendheid (zeer hoge correlatie!)
- kennis van de wereld
- woordenschat (zeer hoge correlatie!)
- taalvaardigheid, m.n. taaldenkprocessen
- strategieën (zeer beperkte invloed!)
- metacognitie, met name motivatie

Basisprincipes die van groot belang zijn bij leren omgaan met teksten:

- directe instructie
- een rijke leeromgeving: multimediaal (denk ook aan digibord!), heel veel soorten teksten en boeken
- Multi- sensorieel aanleren: mimiek, gebaren, uitbeelden, voelen, visualiseren, eigen belevenissen en emoties koppelen
- selectie van woorden gekoppeld aan aanpak (niet alle woorden vragen om een heel diepe betekenis, woorden vragen om verschillende wijzen van uitleg)
- veel herhaling
- achtergrondkennis (aanbrengen en) activeren bij leerlingen
- lees- en woordplezier modellen en stimuleren bij de leerlingen
- voor zorgleerlingen: kiezen voor hoogfrequent voorkomende woorden en deze veel herhalen

Vloeiendheid:

Een zeer belangrijke voorwaarde voor BL is het vloeiend kunnen lezen van een tekst. Daarvoor is een goede technische leesvaardigheid vereist. Juiste instructies en methodes voor Aanvankelijk en Voortgezet Lezen zijn van zeer groot belang.

Woordenschat:

90% - 95% van de woorden in een tekst moeten worden gekend om een tekst te kunnen begrijpen. Dat betekent dat woordenschatonderwijs (geïntegreerd in alle vakken!) van groot belang is.

Toepassing van strategieën:

Het aanleren en toepassen van strategieën moet in alle vakken gebeuren. Er vindt namelijk geen transfer plaats tussen verschillende vakken. Voor ieder vak dient hierin instructie te worden gegeven.

Deze worden aangeleerd door te modellen: de leerkracht doet ze hardop voor en laat hardop denkend zien hoe de strategieën toegepast dienen te worden.

Veel strategieën in methodes voor BL zijn geen leesstrategieën, maar zijn bij toepassing dikwijls doel op zich. Er wordt hierin binnen de methodes onvoldoende onderscheid gemaakt.

	<u>Evidence based strategieën</u> - voorkennis activeren en connecties leggen met de eigen belevingswereld en met andere teksten	
Doelstellingen	- beter aanbod ontwikkelen t.a.v. begrijpend lezen en woordenschat - leerkrachtvaardigheden verder ontwikkelen: effectieve directe instructie – modellen / hardop denkend voordoen - toetskalender en registratieformulieren begrijpend lezen ontwikkelen - streefdoelen vaststellen voor het basisonderwijs - datamuur / groepsplannen en individuele handelingsplannen invoeren - leesbevordering	
Methode en organisatie	Er wordt gewerkt volgens de methode Goed gelezen begrijpend lezen. Er zijn boek en baklessen. Daarnaast wordt er gewerkt met Nieuwsbegrip en CITO werkboekjes. Er wordt vanaf groep 4 gewerkt met de methode van begrijpend lezen. Iedere week staat het begrijpend lezen op het rooster met daarnaast remedierings momenten met behulp van nieuwsbegrip en CITO werkboeken.	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Directie zet samen met de IB –er een verbeterplan op in het schooljaar van 2011 – 2012 en het team zal hier in dit schooljaar over geïnformeerd worden. In het schooljaar 2012 – 2013 zal het plan worden uitgevoerd door teamleden binnen de groep. De ICT –er zal zijn / haar bijdrage leveren in het feit dat nieuwsbegrip op de computer wordt geïnstalleerd. CITO toetsen van begrijpend lezen worden middels de computer afgenomen van groep 4 t/m groep 6. De coördinatie ligt voor het grootste deel bij de leescoördinatoren in samenwerking met de regiegroep: regiegroep begrijpend lezen. de schoolleider en IB –er bewaken het proces. Leerkrachten dragen zorg voor de praktische uitvoering binnen hun groep.	
Knelpunten	Oude methode Leerlingen worden te veel aan de hand mee genomen en leren niet om zelf strategieën toe te passen bij het lezen.	
Beleidsvoornemens en planning	2011-2012 toetsen van begrijpend lezen, en woordenschat inzetten volgens nieuwe toetskalender -trendanalyses maken en interpreteren	2012-2013 -implementeren IGD -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten en klassenconsultaties
	2013-2014 -implementeren IGD -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten en	2014-2015 -implementeren IGD -werken vanuit trendanalyses -coaching leerkrachten en

	klassenconsultaties	klassenconsultaties
Evaluatie/ Borging	tijdens en na studiedagen - direct na klassenconsultaties - na meetmomenten - groepsbesprekingen - overleg MT en coördinatoren leerlingenzorg - einde van het schooljaar: plan didactische vernieuwing	

NEDERLANDSE TAAL: Onderdeel Lezen

De volgende indicatoren worden als voorwaarden voor effectief leesonderwijs gesteld:

- Kwalitatief goede methoden voor zowel aanvankelijk als voortgezet lezen (afmaken methode)
- Convergente differentiatie
- Effectieve instructie
- Duidelijke, hoge toetsbare doelen:
 - Eind groep 2 BaO: goede mondelinge taalvaardigheid / goed ontwikkeld fonemisch bewustzijn / letterkennis: 15 letters / voor- en achternaam kunnen schrijven / ontwikkeld begrip luisteren
 - Eind groep 3 BaO: leesvaardigheid van minimaal beheersing AVI 2
 - Eind groep 4 BaO: leesvaardigheid van minimaal beheersing AVI 5
 - Eind groep 5 BaO: kinderen kunnen teksten van niveau AVI 9 vlot lezen
 - Eind groep 6 BaO: kinderen scoren voldoende op de Cito-toets TBL
 - Eind groep 7 BaO: kinderen scoren voldoende op de Cito-toets TBL
 - Eind groep 8: kinderen scoren voldoende op het onderdeel Begrijpend Lezen van de CITO- eindtoets

In alle groepen: kinderen scoren voldoende voor Woordenschat op de Cito-toetsen

Voor alle stagnerende lezers geldt als doel:

2 Instructieniveaus per jaar vooruit, met als einddoel in het BaO groep 8: AVI 9 Instructie (= het niveau van minimale functionele geletterdheid)

Voldoende tijd aan technisch lezen besteden:

- Groep 1/2:
minimaal 180 minuten per week, voor 't aanbieden van geletterde activiteiten die een goede leesstart in groep 3 mogelijk maken.
- Groep 3:
minimaal 400 minuten per week aan het leren lezen
- Groep 4/5:
minimaal 180 minuten per week aan voortgezet technisch lezen
- Groep 6/8:
minimaal 120 minuten per week, met accent op begrip/ studerend lezen en het onderhouden van de technische leesvaardigheid.
- Extra tijd en individuele begeleiding voor risicolezers
 - 1 uur extra aandacht in groep 1 t/m 5
 - Voorschotbenadering groep 2
 - Verlengde instructie groep 3
 - Intensieve instructie en begeleidde oefening groep 4 en 5
 - Zwakste lezers: 80 tot 120 minuten RT per week i.s.m. leerkracht / thuis
 - Inzet speciale methodieken als Connect programma's en Ralfi
 - Vroegtijdig signaleren en reageren
 - Dyslexieprotocol voor groep 1 t/m 8
 - Monitoren van de leesontwikkeling / invoering van het Protocol

Doelstellingen	<p>Het is een fundamentele verantwoordelijkheid van onze school dat alle leerlingen leren lezen en zij de basisschool na groep 8 als goede lezers verlaten. Dat wil zeggen dat leerlingen allereerst het technisch lezen beheersen en teksten kunnen lezen van minimaal AVI-9 niveau. Voldoende technische leesvaardigheid is een voorwaarde voor begrijpend lezen en het lezen om te leren. Deze vaardigheden hebben leerlingen nodig in het vervolgonderwijs en om deel te kunnen nemen aan het maatschappelijk leven.</p> <p>In de leeftijd van nul tot zes jaar wordt de basis gelegd van het technisch en begrijpend lezen door mondelinge taalontwikkeling, woordenschat, begrijpend luisteren en beginnende geletterdheid. In groep 3, 4 en 5 vindt het aanvankelijk en voortgezet technisch lezen plaats. Goed leesonderwijs voorkomt leesproblemen. Circa 5 procent van de leerlingen op de basisschool heeft dyslexie of ernstige lees- en spellingsproblemen. De overige leerlingen kunnen door effectief goed leesonderwijs technisch leren lezen. Onze school ziet het als haar plicht om te investeren in goed leesonderwijs. Lezen heeft prioriteit op onze school. Het afronden van het technisch leesonderwijs rond het negende jaar is daarbij een belangrijk aandachtspunt. Uit onderzoek blijkt dat het leerlingen na het negende jaar veel meer moeite kost het technisch lezen verder te verbeteren. Signaleren en interveniëren voor het negende jaar levert meer effect op.</p> <p>Ons leesonderwijs</p> <p>Leren lezen is een proces dat kinderen stap voor stap moeten leren. Er zijn jonge kinderen die uit zichzelf gaan lezen uit belangstelling en omdat ze het oppikken van hun omgeving. Ongeveer 9 procent van de kleuters kan lezen op AVI-1 niveau als ze naar groep 3 gaan. Een groot deel van de kinderen is afhankelijk van goed leesonderwijs om het lezen onder de knie te krijgen.</p> <p>De basis voor een goede leesstart wordt gelegd in groep 1 en 2. In deze groepen bieden we doelgerichte en systematische activiteiten aan die van belang zijn om in groep 3 succesvol te gaan leren lezen. De volgende vaardigheden zijn belangrijk voor het leren lezen:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mondelinge taalvaardigheid, goede spraaktaalontwikkeling, - Fonologisch en fonemisch bewustzijn, - Letterkennis, - Woordenschat. <p>Uitgangspunt hierbij is dat we niet afwachten tot een kind 'er aan toe is' om met letters en klanken aan de gang te gaan, maar dat we ervoor kiezen kinderen doelgericht activiteiten met letters en klanken aan te bieden. Dit geldt voor de kinderen die hier interesse voor tonen, maar nadrukkelijk ook voor de kinderen die dat niet doen. Juist deze kinderen hebben deze activiteiten nodig.</p>
----------------	---

In groep 3 ligt het accent op het aanvankelijk technisch lezen. De leerkrachten doen er alles aan om het leren lezen te laten slagen, zodat kinderen succes ervaren en met plezier gaandeweg zelfstandige lezers worden. We kiezen voor een effectieve, doelgerichte aanpak waarbij we rekening houden met verschillen tussen kinderen.

In groep 4 en 5 wordt het technisch lezen voortgezet. Leerlingen oefenen met meerlettergrepige woorden en vooral het vloeiend lezen komt nu centraal te staan. Vloeiend lezen houdt in dat leerlingen vlot, correct en met een goede intonatie kunnen lezen. Veel lezen in deze groepen is belangrijk voor het automatiseren van het technisch lezen. Vlot technisch lezen is een van de belangrijkste voorwaarden voor het begrijpend lezen. Als het technisch lezen goed verloopt, kunnen leerlingen hun aandacht richten op het begrijpen van teksten.

Naast het technisch lezen is er vanaf groep 1 ook aandacht voor het begrip van teksten. In groep 1 en 2 wordt aandacht besteed aan begrijpend luisteren en verhaalbegrip. In groep 3 is er naast de techniek van het lezen ook aandacht voor de betekenis van de tekst. In groep 4 en 5 zien we in het leesonderwijs naast het technisch lezen de aandacht geleidelijk verschuiven naar begrijpend lezen. Voor zwakke lezers blijft het echter belangrijk om het technisch lezen te onderhouden en hiermee te blijven oefenen.

Kinderen gaan ervan uit dat ze zullen leren lezen. Als dit niet lukt, is dat een teleurstelling die effect heeft op het zelfvertrouwen en de motivatie van de leerling. Leesproblemen leiden niet zelden tot verschillende soorten gedragsproblemen. Voorop staat dat we willen voorkomen dat een kind in een negatieve spiraal terechtkomt en het plezier in het lezen en in het schoolgaan verliest. Daarom kiezen we op school voor een proactieve benadering. Uitspraken die hierbij passen zijn: 'voorkomen is beter dan genezen' en 'niet afwachten, maar actie ondernemen'. Het gaat erom dat we op school stagnaties in de ontwikkeling, die mogelijk tot uitval bij het leren lezen zouden kunnen leiden, zien aankomen en signaleren. We bieden deze leerlingen zo snel mogelijk extra instructie en begeleiding aan om te voorkomen dat er daadwerkelijk ernstige problemen ontstaan.

In alle groepen hebben leerlingen die moeite hebben met het leren lezen onze bijzondere aandacht. We weten dat kinderen enorm verschillen in de tijd die ze nodig hebben om het leren lezen onder de knie te krijgen. Het ene kind heeft hier wel zes keer zoveel tijd nodig dan een ander kind. Met dit gegeven moeten we op school rekening houden door ervoor te zorgen dat leerlingen die meer tijd nodig hebben deze tijd ook krijgen. Kinderen de tijd geven die ze nodig hebben, betekent *niet* dat ze er langer over mogen doen en dat we het proces van het leren

lezen langer uitspreiden. Het betekent *wel* dat deze leerlingen binnen het rooster meer tijd per dag krijgen in de vorm van extra instructie en begeleide oefening. Het proces van het leren lezen langer laten duren is niet effectief, intensiveren van het proces van het leren lezen *wel*!

Doelgericht werken

Op school werken we doelgericht aan het halen van de geformuleerde doelen. Dit houdt in dat op school elke leerkracht de doorgaande lijn in de leesdoelen voor de verschillende groepen kent. Voor de eigen groep hanteert de leerkracht de doelen die aan het eind van het leerjaar voor lezen bereikt moeten worden als referentiekader voor alle leesactiviteiten.

Dit betekent dat de leerkracht, ook als het gaat om kleinere leerstofonderdelen zoals een kern/blok/thema of zelfs op het niveau van een les, de relatie met het uiteindelijke doel scherp houdt. Ook met leerlingen wordt over doelen gesproken. Aan het begin van het schooljaar wordt besproken wat er dat jaar in grote lijnen gaat gebeuren rondom het leren lezen. De leerkracht spreekt de positieve verwachting uit dat iedere leerling het lezen onder de knie kan krijgen, maar maakt ook duidelijk dat sommige leerlingen meer tijd nodig hebben om te leren lezen en dat daar rekening mee wordt

Uitgangspunten van ons leesonderwijs

Op onze school willen we graag effectief leesonderwijs geven om ervoor te zorgen dat alle leerlingen zo goed mogelijk leren lezen en we uit de leerlingen halen wat erin zit. Hierbij hanteren we de volgende uitgangspunten:

- We stellen concrete (hoge) doelen en werken doelgericht,
- We zorgen voor een goede inhoud van het leesonderwijs: we werken met actuele methoden en gebruiken deze methoden op de goede manier,
- We besteden veel tijd aan lezen voor de groep als geheel en besteden daarnaast extra tijd aan risicoleerlingen,
- De leerkrachten hanteren het directe instructiemodel als uitgangspunt, IGDI model
- De leerkrachten hanteren de principes van convergente differentiatie, waardoor leerlingen die meer tijd voor instructie en begeleiding nodig hebben deze tijd ook krijgen,
- We volgen de leesontwikkeling regelmatig en nauwkeurig. Als groepen of leerlingen stagneren, passen we ons onderwijs aan.

Deze uitgangspunten zijn gebaseerd op (wetenschappelijk) onderzoek, waarbij steeds de vraag centraal staat welk onderwijs een positief effect heeft op de resultaten van de leerlingen.

	<p>Doelen van ons technisch leesonderwijs</p> <p>Voor het technisch lezen formuleren we als streefdoel dat de leerlingen aan het eind van groep 5 het technisch lezen beheersen. Technisch lezen is een belangrijke voorwaarde voor de verdere ontwikkeling van begrijpend lezen en lezen om te leren in het kader van de zaakvakken. In de bovenbouw gaat de aandacht in toenemende mate uit naar begrijpend lezen en lezen om te leren. We streven er daarom naar dat de leerlingen met voldoende technische leesvaardigheid aan groep 6 beginnen. Om de doelen die we voor technisch lezen nastreven zo concreet mogelijk te formuleren, vertalen we deze in de score die leerlingen zouden moeten behalen op de AVI- toets (tekst lezen) en de DMT- toets (woorden lezen).</p>
Methodes/ organisatie	<p><u>Methodes</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - leescircuit - goed gelezen - Luc Koning - VLL - Schatkist <p>Op onze school besteden we veel tijd aan leesonderwijs en lezen</p> <p><u>Organisatie</u></p> <p><i>Groep 1 en 2:</i> In groep 1 en 2 besteden de leerkrachten elke dag in totaal een kwaliteitsuur aan doelgerichte taalactiviteiten. Belangrijke onderdelen zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> - beginnende geletterdheid, - fonemisch bewustzijn en letterkennis, - mondelinge taalontwikkeling, - woordenschat. <p>Naast de doelgerichte taalactiviteiten wordt in alle activiteiten impliciet aandacht besteed aan taalontwikkeling.</p> <p><i>Groep 3:</i> In groep 3 wordt per week 420 minuten besteed aan een methodische aanpak van het aanvankelijk technisch lezen. Bij het gebruik van 'Veilig leren lezen' zijn de leerlijnen voor taal hierbij inbegrepen. In aanvulling op de methodische lessen wordt per week 60 minuten besteed aan voorlezen, leesvormen en gevarieerde activiteiten rond boeken.</p> <p><i>Groep 4:</i> In groep 4 besteden we per week 150 minuten aan voortgezet technisch lezen. In aanvulling daarop besteden we per week 60 minuten aan voorlezen, leesvormen en gevarieerde activiteiten rond boeken.</p>

	<p><i>Groep 5 en 6:</i> In groep 5 en 6 besteden we per week 120 minuten aan voortgezet technisch lezen (inclusief stillezen) en 45 tot 60 minuten aan begrijpend lezen. In aanvulling daarop besteden we per week 45 minuten aan voorlezen, leesvormen en gevarieerde activiteiten rond boeken.</p> <p><i>Groep 7 en 8:</i> In groep 7 en 8 besteden we per week 120 minuten aan voortgezet technisch lezen (inclusief stillezen) en 60 tot 90 minuten aan begrijpend lezen. In aanvulling daarop besteden we per week 30 minuten aan voorlezen, leesvormen en gevarieerde activiteiten rond boeken.</p> <p>Extra tijd voor zwakke lezers In alle groepen is er als aanvulling op de tijd voor lezen voor de groep als geheel extra tijd voor instructie, begeleidde oefening en zelfstandige oefening voor risicolezers. Richtlijn is hierbij één uur per week. Bij de invulling van de extra instructie en begeleidde oefentijd voor zwakke lezers wordt gewerkt met de methoden en de materialen die in de lessen met de hele groep ook worden gebruikt. Leesonderwijs voor risicoleerlingen is niet anders, maar intensiever. Vooral herhaling is noodzakelijk en effectief voor zwakke lezers. Voor de leerlingen die aan een uur extra tijd niet genoeg hebben om de leesdoelen te halen wordt per kind bekeken wat nog extra nodig is en hoe dat georganiseerd kan worden.</p>
<p>Taakverdeling en verantwoordelijkheid</p>	<p>De interne begeleider en locatieleider geven samen leiding aan het borgen van het leesonderwijs. Beiden hebben hierin specifieke taken en het is van belang hierover met elkaar duidelijke afspraken te maken. Een aantal taken en activiteiten van de interne begeleider kan ook door een taalcoördinator of leesspecialist uitgevoerd worden. Ook dan zijn een goede afstemming en duidelijke afspraken van belang.</p> <p>De interne begeleider heeft kennis van de factoren van effectief onderwijs en alle aspecten van het leesonderwijs. Daarnaast is de interne begeleider in staat om leerkrachten te coachen en te ondersteunen en zorgt hij/zij ervoor dat er expertise binnen de school aanwezig is. Samen met de schoolleider borgt de interne begeleider vernieuwingen binnen de school. Uiteraard is het waarborgen van een effectieve leerlingenzorg ook één van de kerntaken van de interne begeleider.</p> <p>ICT Procesbegeleiding op gebied van ict t.a.v. software. Faciliteiten bieden t.a.v. software en compenserende middelen. Curatief en preventief inzetten van IB-ICT Ondersteuning van de Interne begeleiders m.b.t. Parnassys, trendanalyses en software Compenserende middelen en hardware</p>

Knelpunten	<p>Het lezen in groep 4 gebeurt niet met een methode voor technisch lezen. De methode Goed gelezen voldoet niet aan het leren lezen. De leesmotivatie bij deze methode is heel zwak. Leerlingen in de ABC groepen lezen veel maar leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vinden het ook leuk om zelf te lezen. De intensieve instructie die de leerlingen krijgen draagt bij dat ze het lezen minder leuk vinden. Het bevorderen van de leesmotivatie blijft van belang.</p>	
Beleidsvoornemens en planning	<p>2011 - 2012 Oriënteren op een nieuwe leesmethode voor groep 4 t/m 6 Estafette -extra tijd + effectieve instructie zwakke lezers - Het aanbod + variatie leesactiviteiten verhogen -zelfstandigheid bevorderen -dyslexieprotocol aanpassen Toetskalender -oriëntatie compenserende, dispenserende ICT-middelen</p>	<p>2012 – 2013 Aanschaf nieuwe methode technisch lezen - aanbod + variatie van leesactiviteiten verhogen -zelfstandigheid bevorderen -nieuwe dyslexieprotocol implementeren - Leesonderwijs - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen</p>
	<p>2013 – 2014 nieuwe dyslexieprotocol implementeren - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen</p>	<p>2014 – 2015 nieuwe dyslexieprotocol implementeren - inzet compenserende en dispenserende ICT-middelen</p>
Evaluatie/ Borging	<p>Toetskalender Om de leesontwikkeling van de leerlingen goed te kunnen volgen, wordt gebruik gemaakt van methodegebonden en methodeonafhankelijke toetsen. De toetskalender geeft een overzicht van de methodeonafhankelijke toetsen die we op school gebruiken.</p> <p>Opbrengstgericht werken: analyse en bespreking van toetsresultaten gericht op interventies en verbetering van resultaten De leerkracht en de interne begeleider verzamelen gegevens over de vorderingen van de leerlingen. Door de toetsresultaten te analyseren kunnen de leerkracht en de interne begeleider nagaan of de leerlingen profiteren van het onderwijs, zich voldoende ontwikkelen en vooruit gaan. Op basis daarvan kunnen beslissingen genomen worden voor de aanpak van het leesonderwijs in de volgende periode</p>	

REKENEN / WISKUNDE	
Doelen	<p>In de rekenlessen willen we de leerlingen leren om praktische rekenproblemen op te lossen van, waarbij de wijze van oplossen verschillend kan en mag zijn, waarbij het creatieve denkproces bij kinderen een belangrijke rol moet spelen.</p> <p>Interactie en communicatie is van belang, want door samen te overleggen over de aanpak van een probleem, door oplossingsstrategieën te verwoorden en te vergelijken, leren de kinderen van, aan en met elkaar. Daarbij stimuleren de leerkrachten de zelfstandigheid en zelfredzaamheid bij de leerlingen. De leerkracht heeft afwisselend een sturende, begeleidende en ondersteunende rol.</p> <p>We hebben gekozen voor Wereld in getallen.</p>
Methodes/ middelen	<p>Passend bij de doelstelling werken we vanaf 2004 in de groepen 3 tot en met 8 met de realistische rekenmethode : De wereld in getallen.</p> <p>Als voorloper wordt in de groepen 1 en 2 de methode Schatkist gebruikt. (nieuwe versie 2006)</p> <p>Binnen Schatkist wordt uitgegaan van vijf leerlijnen, waaronder de leerlijn beginnende gecijferdheid. Hierin komen alle tussendoelen op de volgende onderdelen aanbod:</p> <ul style="list-style-type: none"> -tijd -ruimtelijke oriëntatie -vergelijken, sorteren en ordenen -meten en wegen -tellen en getalbegrip. <p>Als aanvulling maken we gebruik van Maatwerk, Pluswerk rekenen, 'Met sprongen vooruit', compacten en verrijken volgens de richtlijnen van het SLO en andere hulpmiddelen uit de orthotheek.</p>
Organisatie en werkwijze	<p><u>Schatkist: Aangeschaft in 2006</u></p> <p>Groepen 1 en 2 werken per schooljaar minimaal aan vier thema's. De thema's wisselen per schooljaar en duren drie weken. In een portfolio worden de thema's en resultaten bijgehouden.</p> <p>Er wordt veel met concrete- / ontwikkelingsmaterialen gewerkt, waar men in groep 1 voornamelijk handelend bezig is, wordt er in groep 2 ook aandacht besteed aan de cijfermuur, werken op werkbladen en het schrijven van de cijfers.</p> <p>Verder spelen binnen de dagelijkse werkelijkheid van de kleuterklas afspraken over aantallen, tijd en ruimte een belangrijke rol.</p> <p><u>De wereld in getallen:</u></p> <p>Er wordt binnen de groep met de methode gewerkt tijdens de dagelijkse rekenlessen.</p> <p>Groep 3: een leerlingenboek, drie werkboeken, kopieerbladen, computerprogramma, twee handleidingen.</p>

	<p>Groep 4 t/m 8: twee leerlingenboeken, een werkboek, twee handleidingen, computerprogramma, antwoordenboeken. (in groep 7 twee werkboeken.)</p> <p>De taken in het boek zijn verdeeld in blokken rondom een bepaald thema. Er zijn twee soorten taken te onderscheiden: de projecttaak en de rekentaak. Een rekentaak is verdeeld in een leerkrachtgebonden deel en een deel waarbij de leerlingen de instructie zoveel mogelijk zelfstandig verwerken. Deze verwerking wordt ook opgenomen in de taakbrieven in het kader van het BOOM- traject.</p> <p>Daarnaast zijn er leerlingen die remediëren met behulp van de methode Maatwerk of juist gaan compacten /verrijken volgens de richtlijnen van het SLO.</p> <p>Indien nodig kan in overleg met de IB-er en in samenspraak met de ouder/verzorgers gekozen worden voor een individuele leerlijn dan gaat het protocol eigen leerlijn in werking.</p>
<p>Taakverdeling verantwoordelijkheden</p>	<p>Rekencoördinator:</p> <ul style="list-style-type: none"> -blijft op de hoogte van de ontwikkelingen op rekengebied. -Bereidt een aantal keer per jaar een bouwvergadering voor rondom een rekenthema. - bekijkt met de IB- er de trendanalyses <p>IB-er: -Houdt de trendanalyse in de gaten.</p> <p>MT: - In het MT vindt er een terugkoppeling plaats van de bevindingen van de IB- er en rekencoördinator.</p>
<p>Resultaat</p>	<p>Door middel van trendanalyses in januari en juni worden de resultaten gemeten en knelpunten beschreven</p> <p>Groep 1 en 2 aangeschaft nieuwe toets CITO rekenen vanaf schooljaar 2010 – 2011</p> <p>Kleur en vorm worden individueel afgenomen door de leerkracht van groep 1.</p> <p>In januari wordt de toets CITO rekenen M1 en CITO rekenen groep 2 M2 afgenomen.</p> <p>Leerlingen met een score lager dan B worden in juni nogmaals getoetst.</p> <p>Indien nodig wordt voor kinderen een groepsplan opgesteld. Tijdens de groepsbesprekingen en tijdens de teamvergaderingen wordt met elkaar gesproken over de resultaten van het rekenonderwijs en wordt de doorgaande lijn binnen de school te bewaken. Ook kunnen klassenconsultaties een deel worden van de bewaking van het rekenonderwijs binnen de school.</p> <p>Groepen 3 t/m 8:</p> <p>Ieder blok wordt afgesloten met een methodegebonden toets. Twee keer per jaar (zie toetskalender) wordt een Cito-toets afgenomen. In groep 7 vervalt 2de toets moment i.v.m. de entreetoets. Naar aanleiding van deze toetsen worden trendanalyses gemaakt en besproken in het team en bij de groepsbespreking.</p> <p>Afwijkende resultaten worden met de IB- er besproken. Hieruit kan een individueel - of groepsplan worden</p>

	<p>opgesteld. Ook voor deze groepen geldt dat er klassenconsultatie plaats vindt om de doorgaande lijn te bewaken.</p> <p>Tijdens teamvergaderingen zullen een aantal momenten tijdens teamvergaderingen zal het vak rekenen uitgebreid aan bod komen. Gesproken zal worden over</p> <ul style="list-style-type: none"> - Effectiviteit van de instructie - Differentiatie tijdens de rekenlessen - Het opzetten van klassenconsultaties. - Netwerk verbreden rekencoördinator, zoals samenwerking met De Schothorst intensiveren - Actueel houden van de inventarisatielijst - Trendanalyses en analyses CITO eindtoets
Knelpunten	<p>N.a.v. de trendanalyses en vergadering over het onderwerp rekenen en Wereld in getallen zullen knelpunten worden beschreven:</p> <p>Wij ondervinden tijdens het werken met Wereld in getallen de volgende knelpunten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Het niveau van de methode is voor een aantal kinderen aan de hoge kant en het tempo ligt hierbij hoog. - De methode biedt voor de zwakkere rekenaars teveel oplossingsstrategieën aan. - Bij hoofdrekenen wordt te weinig geautomatiseerd. Dit sluit niet aan bij het onderdeel hoofdrekenen op de toetsen. - De onderdelen meten, tijd en geld en redactiesommen komen te weinig aan bod. - De tafels worden te weinig geautomatiseerd. - Bij cijferen worden onduidelijke oplossingsstrategieën aangeboden. - Verbetering van de kwaliteit van de instructie en klassenmanagement is absoluut nodig <p>Oplossingen</p> <p>Ad 1: We selecteren voor een aantal leerlingen de leerstof door minder sommen per rijtje te laten maken.</p> <p>Ad 2: Voor de zwakkere rekenaars bieden we zoveel mogelijk maar één oplossing - strategie aan.</p> <p>Ad 3: Op de computer wordt het hoofdrekenen extra geoefend. De zwakkere rekenaars werken op de computer met Maatwerk.</p> <p>Ad 4: Vanaf groep 5 werken we met het redactieboek, met daarin verhaaltjes- sommen en de onderdelen; meten, tijd en geld.</p> <p>Ad 5: Het inzetten van het computerprogramma Ambrasoft voor automatiseringsoefeningen tafels.</p> <p>Ad 6: We kiezen voor de oplossingsstrategie “van vroeger”.</p> <p>Ad 7: Werken met convergente differentiatie en dit een onderwerp maken van bouwvergaderingen over rekenen en eventuele klassenconsultaties.</p>

Planning Schooljaar	2011 - 2012 Knelpunten worden dit schooljaar opgepakt Materialen voor groep 1 en 2 op gebied van rekenen Redactiesommen herhaald aanbieden per groep. Start convergente differentiatie en IGDI model	2012 – 2013 Verbetering van het rekenonderwijs door middel van het goed analyseren en werken aan de knelpunten Verder bekwamen convergente differentiatie en IGDI model
	2013 – 2014 Verder bekwamen convergente differentiatie.	2014 – 2015 CITO eindtoets resultaat is verbeterd en kinderen beheersen de leerstof van rekenen boven het landelijk gemiddelde. Er wordt op de convergente differentiatie wijze gewerkt aan het reken onderwijs in drie groepen. Oriënteren nieuwe rekenmethode die past bij het huidige onderwijs?
Evaluatie/ Borging	Themavergaderingen Rekenen Trendanalyses Evaluatie en borging	

ENGELSE TAAL	
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • Het leren begrijpen van zinnen in het Engels uit het dagelijkse taalgebruik. • Het technisch kunnen lezen van een eenvoudige Engelse tekst. • Het gaat om een eerste kennismaking met een vreemde taal; in dit geval het Engels. • Vaardigheden bij de leerlingen te ontwikkelen, waarmee ze Engels op een eenvoudig niveau gebruiken als communicatiemiddel.
Methode/ organisatie	<p><u>Methode:</u> Leerjaar 7 en 8 <u>Methode: Real English: Let's do it</u> Jaar van aanschaf schooljaar 2001/2002 Deze methode richt zich op een grote variatie aan werkvormen en leeractiviteiten. De leerstof en de manier waarop deze wordt verwerkt doen een beroep op zowel het imitatie- als het creativiteitsvermogen van de leerlingen. Het sluit aan bij de kerndoelen. De methode legt een basis voor de ontwikkeling van communicatieve vaardigheden en het legt de grondslag voor een elementair grammaticaal- structureel inzicht en een voldoende woordenschat.</p>

	<p><u>Organisatie</u> Iedere week krijgen de leerlingen van groep 7 en 8 drie kwartier Engelse les. Daarbij wordt klassikaal les gegeven, maar wordt wel rekening gehouden met tempoverschillen. Ook heeft de ene leerling al een grotere woordenschat dan de ander, waardoor de beginsituatie sterk kan verschillen. We proberen hiermee zo veel mogelijk rekening te houden tijdens de lessen</p>	
Taakverdeling en verantwoordelijkheden	Groepsleerkracht heeft de verantwoordelijkheid voor het goed lopen van de Engelse lessen	
Knelpunten	<p>Contacten onderhouden met het voortgezet onderwijs of de aansluiting van Engels voldoende verloopt .</p> <p>Er wordt Engels gegeven in groep 7 en 8. Vanaf groep 5 wordt steeds vaker opgemerkt dat leerlingen in aanraking komen met Engelse termen: de vraag is ontstaan of Engels al op eerdere leeftijd gegeven kan worden.</p>	
Beleidsvoornemens en planning	2011-2012 Mogelijkheid onderzoeken of Engels ook aan lagere groepen gegeven kan worden.	2012-2013 Oriëntatie op lesmateriaal voor groep 5 en 6
	2013-2014 Oriëntatie op lesmateriaal voor groep 5 en 6	2014-2015 Oriëntatie op lesmateriaal voor groep 5 en 6
Evaluatie	<p>Het belangrijkste van het vak Engels binnen is een eerste kennismaking met een vreemde taal; in dit geval Engels. Wanneer de leerlingen in het voortgezet onderwijs komen, hebben zij een korte introductie gehad van de Engelse taal. In hoeverre we daarin slagen, wordt geëvalueerd in teamvergaderingen o.a. aan de hand van terugrapportage vanuit het voortgezet onderwijs.</p> <p>Tevens worden proefwerken gegeven door de groepsleerkracht om zo te evalueren of de leerling de leerstof heeft begrepen.</p>	

MENS EN SAMENLEVING: LEVENSBESCHOUWELIJKE VISIE	
Doelstellingen	<p>De Borgh is een katholieke basisschool, waar kinderen met diverse achtergronden de mogelijkheid wordt geboden hun talenten ontplooien. De kinderen leren over zichzelf en van elkaar, andere mensen en de wereld om hen heen. Ook krijgen ze te maken met ervaringen die vragen oproepen, vragen naar het hoe en waarom. De manier waarop met deze vragen wordt omgegaan, is bepalend voor hoe we vorm geven aan de levensbeschouwelijke identiteit van de school. De levensbeschouwelijke identiteit is voor een belangrijk deel gebaseerd op een katholieke grondslag. Verhalen en tradities uit de katholieke-christelijke cultuur spelen een grote rol in ons levensbeschouwelijk onderwijs, waarin tevens aandacht is voor andere godsdiensten en levensbeschouwingen. Op deze manier willen we een bijdrage leveren aan verdraagzaamheid en respect ten aanzien van mensen die anders denken of anders zijn. De houding van de teamleden speelt daarbij een belangrijke rol. We willen een voorbeeld zijn door respectvol met elkaar om te gaan en oog te hebben voor degenen die onze hulp nodig hebben. Woorden als respect, eerlijkheid, solidariteit en vergeving willen we op die manier inhoud geven.</p>
Methode/organisatie	<p><u>Methode</u></p> <p>In alle groepen wordt gewerkt met de methode "Hellig Hart". Leerjaar 1 t/m 8 <u>Methode Hellig Hart</u> Jaar van aanschaf: 2006</p> <p>De methode gaat uit van de katholieke normen en waarden. Vanuit de waarden en normen zal men ook kijken en een vergelijking maken met andere levensbeschouwelijke stromingen. De methode "Hellig Hart" doet dit door middel van een thematische aanpak. Daarbinnen en daarnaast besteden we aandacht aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kerkelijke feestdagen • De vier adventszondagen • Kerstmis • Carnaval • Aswoensdag • De veertigdagentijd • Witte donderdag, Goede vrijdag en Pasen • Pinksteren • Bijbelverhalen <p><u>Organisatie</u></p> <p>Binnen de groepen wordt er thematisch gewerkt met het</p>

	<p>project Heilig Hart. Minimaal eens per week geeft iedere groepsleerkracht een catecheseles. Dit zijn over het algemeen klassikale lessen. Vieringen vinden bij voorkeur plaats op schoolniveau (dus met alle leerkrachten, kinderen en vaak ook ouders)</p>	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Identiteitsondersteuner en identiteitsbegeleider	
Knelpunten	De vergaderingen met de identiteitsbegeleider vinden drie keer per jaar plaats. Deze moeten georganiseerde verlopen met een van te voren vastgestelde planning.	
Beleidsvoornemens en planning	Nu de methode "Heilig hart" schoolbreed is ingevoerd is in 2006 een begin gemaakt met het onderling afstemmen van de manier van presenteren door de identiteitsondersteuners. Deze afstemming zal inhoudelijk nog meer verdieping krijgen. Mede onder leiding van de identiteitsbegeleider van de Stichting schoolcatechese blijven ook specifieke onderwerpen op leerkrachtniveau aan de orde komen.	
Beleidsvoornemens en planning	2011-2012	2012-2013
		
	<p>Visie op identiteit vanuit de 6 punten verder ontwikkelen en beschrijven. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart</p>	<p>Visie op identiteit verder door ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Heilig Hart</p>
	2013-2014	2014-2015
		
	<p>Visie op identiteit verder door ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Hellig Hart</p>	<p>Visie op identiteit verder door ontwikkelen. -Vieren en communiceren -Projecten Hellig Hart</p>

Evaluatie/ Borging	3 x per jaar een algemene teamvergaderingen onder leiding van de identiteitsbegeleider. De identiteitsbegeleider begeleidt ons team in overleg met de identiteitsondersteuner. Tijdens die vergaderingen zal er aandacht worden besteed aan de lessen van de methode "Hellig Hart". Er wordt jaarlijks ook een aantal vergaderingen gepland over levensbeschouwelijk vormingsonderwijs samen met andere scholen binnen en buiten de dr. Schaepmanstichting
--------------------	--

MENS EN SAMENLEVING: SOCIAAL EMOTIONELE ONTWIKKELING

Doelstellingen	<p>Onze visie is; dat sociale competentie bestaat uit sociaal competente gedragingen, waarvoor je als gereedschappen kennis, vaardigheden en houding nodig hebt en die gekleurd worden door gevoelens, het beeld van jezelf en de ander en de waarden en normen die in de samenleving gelden.</p> <p>Om tot ontplooiing te komen moet er een veilig pedagogisch klimaat zijn voor de kinderen. Het pedagogisch klimaat in de school vormt de basis voor het bereiken van goede onderwijsleerresultaten en een positieve ontwikkeling van de kinderen. Een veilig pedagogisch klimaat houdt in dat het kind de school ervaart als een plek waar het kan spelen en zelfstandig kan werken, het gevoel heeft competent te zijn en een goede relatie heeft met de leraar en de medeleerlingen. Als het pedagogisch klimaat goed is gaat een kind in de regel graag naar school en komt het op elk gebied beter tot zijn recht.</p> <p>Meedoen en meebepalen Sociale competentie is het vermogen om adequaat te kunnen handelen in sociale situaties. Het gaat erom hoe je met jezelf en met elkaar omgaat: het gaat om meedoen en meebepalen. Het gaat niet alleen over je voegen naar de anderen: de groep, de maatschappij. Sociale competentie is ook van invloed uitoefenen op je omgeving. Het gaat daarbij om het evenwicht. De verwachtingen die je aan sociaal competent gedrag mag stellen, zijn voor elke leeftijd anders.</p> <p>Kennis, vaardigheden en houding Iemand is sociaal competent als deze persoon zowel rekening houdt met zijn eigen belangen als met die van een ander. En als hij dit doet volgens de waarden en de normen die in zijn samenleving gelden. Hier voor zijn kennis, vaardigheden en een juiste houding nodig.</p>
Methodes / Organisatie	<p>Leerlingvolgsysteem Zien implementatie schooljaar 2010 2012</p> <p>Taakspel</p>

	<p>Babbelspel Schoolcontactpersoon GWij willen onze leerlingen optimaal laten profiteren van het onderwijs, maar ze ook goed voorbereiden op vervolgonderwijs en hun deelname aan de maatschappij. Sociale competentie is het vermogen om adequaat te handelen in sociale situaties. Daarmee maakt sociale competentie deel uit van burgerschap. Het gaat om een evenwicht tussen meedoen en meebepalen door je bijvoorbeeld te voegen naar anderen, maar ook door invloed uit te oefenen op je omgeving. Het doel van de methode is om sociaal competent gedrag van de leerlingen te bevorderen. Hoe bevorderen wij sociale competenties bij kinderen? Door op de hele school aandacht aan sociale competenties te beteden. Door de visie en het beleid van de school over het onderwijsdomein sociale competentie vast te stellen en daar keuzes in te maken. Door de sociale competenties van de leerlingen te volgen met behulp van een leerlingvolgsysteem en door regels op dit gebied op te stellen.</p> <p>Werkwijze schoolcontactpersoon</p> <ul style="list-style-type: none"> - De schoolcontactpersoon is geschoold - Legt haar functie binnen de groepen 4 tot en met 8 uit. <p>Er is een opstart gemaakt met het verbeteren van de contacten tussen de kinderen in bovenbouw</p>	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Schoolcontactpersoon Coördinator SEO	
Knelpunten	Nog geen methode voor de SEO ontwikkeling	
Planning	<p>2011-2012 Ervaringen op doen met ZIEN en implementatie ZIEN, doorgaande lijn bewaken ZIEN</p> <ul style="list-style-type: none"> - Burgerschapsvorming en de samenhang met de methode - Methode Sociaal emotionele ontwikkeling - Oriëntatie nieuwe methode wordt afgerond en besteld voor december 2011 <p>Vanaf januari 2012 Gefaseerde invoering van de methode</p>	<p>2012-2013</p> <ul style="list-style-type: none"> - Invoering methode sociaal emotionele ontwikkeling - LVS ZIEN doorgaande lijn bewaken
	<p>2013-2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - Invoering methode sociaal emotionele ontwikkeling - Bewaken doorgaande 	<p>2014- 2015</p> <ul style="list-style-type: none"> - Invoering methode sociaal emotionele ontwikkeling - Bewaken doorgaande

	lijn SEO methode - LVS ZIEN doorgaande lijn bewaken	lijn SEO methode - Bewaken doorgaande lijn ZIEN
Evaluatie/ Borging	De werkgroep SEO heeft minimaal vier keer per jaar een bijeenkomst om te evalueren, voorbereidingen te maken voor de halvingen, ouderbrieven maken en aanvullende lessen uit te zoeken voor volgende jaar.	

AARDRIJKSKUNDE	
Doelstellingen	<p>Kennismaking met en een begin van inzicht in de verscheidenheid van levenswijzen van menselijke groeperingen.</p> <p>Het kennismaken met en leren waarnemen van verschijnselen uit het natuurlijk milieu die voor een goed verstaan van die verschillende levenswijzen noodzakelijk is.</p> <p>Het kunnen leggen van relaties tussen de verschijnselen en deze kunnen verklaren.</p> <p>Het ontwikkelen van enige bedrevenheid in het hanteren van de kaart waarin aardrijkskundige verscheidenheid en samenhang gesymboliseerd is.</p> <p>Het vastleggen van kaartbeelden en het aanleren van die topografische kennis, die nodig is i.v.m. doelen 1,2 en 3 of in verband met praktische eisen die het dagelijkse leven stelt. (lokalisieren dagelijks nieuws, oriënteringsmogelijkheden bij reizen e.d.).</p>
Methodes/ middelen	<p>Leerjaar 5 t/m 8 <u> Methode Hier en Daar </u> Jaar van aanschaf: schooljaar 1999/2000</p> <p>Hier en daar gaat uit van de gelijkwaardigheid van mensen op aarde. <i>Hier en daar</i> houdt zich vooral bezig met de manier waarop mensen de ruimte om zich heen inrichten en de relatie die de mens met zijn natuurlijk milieu onderhoudt en wil kinderen een beeld aanbieden van verschillende regio's in de wereld en van de verschillen en overeenkomsten tussen die regio's. De methode richt zich daarbij op het aanleren van kennis, inzicht en vaardigheden. <i>Hier en daar</i> is een thematisch-regionale methode. De topografie in <i>Hier en daar</i> is functioneel, en kan ook apart worden ingeoeffend.</p> <p>Voor een verdere uitwerking van de doelen en de inhoud van de methode verwijzen wij naar hoofdstuk 1 en 2 van de handleidingen.</p> <p>Het is een thematisch concentrische methode. Dat wil zeggen dat de hoofdthema's ieder leerjaar terugkeren, maar steeds een andere invulling krijgen.</p> <p>Hier en daar verdeelt de leerstof in tien thema's per leerjaar. Deze tien thema's zijn afgeleid van vier hoofdthema's: wonen, werken, recreëren en communiceren. In de groepen 6 t/m 8 heeft elk blok drie lessen: een themales, een regioles en een topo-les. In groep 5 kunnen de twee lessen per blok aangevuld</p>

	<p>worden met een derde (keuze)les. Daardoor wordt bovendien werken met gecombineerde groepen goed mogelijk, temeer omdat de methode afwisselende momenten van zelfstandig werken en instructie kent. In groep 5 worden twintig lessen (eventueel uit te breiden tot dertig) en in groep 6 t/m 8 dertig lessen aangeboden. De handleiding van <i>Hier en daar</i>, waarin ook de pagina's uit het leerlingenboek zijn opgenomen, geeft de leerkracht een steun in de rug bij het verzorgen van het onderwijs aan de leerlingen.</p> <p>N.O.T.TELEAC- series (en andere t.v.-beelden). Atlassen, kaarten, plattegronden, globe. Computerprogramma's topografie:</p>
Organisatie en werkwijze	<p>Hier en daar gaat uit van de gelijkwaardigheid van mensen op aarde. <i>Hier en daar</i> houdt zich vooral bezig met de manier waarop mensen de ruimte om zich heen inrichten en de relatie die de mens met zijn natuurlijk milieu onderhoudt en wil kinderen een beeld aanbieden van verschillende regio's in de wereld en van de verschillen en overeenkomsten tussen die regio's. De methode richt zich daarbij op het aanleren van kennis, inzicht en vaardigheden. <i>Hier en daar</i> is een thematisch-regionale methode. De topografie in <i>Hier en daar</i> is functioneel, en kan ook apart worden ingeoeft. Voor een verdere uitwerking van de doelen en de inhoud van de methode verwijzen wij naar hoofdstuk 1 en 2 van de handleidingen.</p> <p>Het is een thematisch concentrische methode. Dat wil zeggen dat de hoofdthema's ieder leerjaar terugkeren, maar steeds een andere invulling krijgen.</p> <p>Hier en daar verdeelt de leerstof in tien thema's per leerjaar. Deze tien thema's zijn afgeleid van vier hoofdthema's: wonen, werken, recreëren en communiceren. In de groepen 6 t/m 8 heeft elk blok drie lessen: een themales, een regioles en een topolessen. In groep 5 kunnen de twee lessen per blok aangevuld worden met een derde (keuze)les. Daardoor wordt bovendien werken met gecombineerde groepen goed mogelijk, temeer omdat de methode afwisselende momenten van zelfstandig werken en instructie kent. In groep 5 worden twintig lessen (eventueel uit te breiden tot dertig) en in groep 6 t/m 8 dertig lessen aangeboden. De handleiding van <i>Hier en daar</i>, waarin ook de pagina's uit het leerlingenboek zijn opgenomen, geeft de leerkracht een steun in de rug bij het verzorgen van het onderwijs aan de leerlingen.</p>
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Coördinator WO en directie
Knelpunten	<p>De tijdsbesteding per les is een knelpunt, omdat een les in de praktijk langer duurt dan de methode aangeeft.</p> <p>De samenvattingen voor het leren van een proefwerk zijn eveneens een knelpunt, omdat de samenvattingen te summier zijn om de toets adequaat te kunnen leren</p>

Planning	<p>2011 -2012</p> <p>De mogelijkheid bekijken of de aardrijkskunde lessen creatiever kunnen worden ingezet.</p> <p>Benaming aardrijkskunde en geschiedenis veranderen in wereldoriëntatie.</p> <p>Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek</p>	<p>2012-2013</p> <p>Uitwerken van plan betreffende het creatiever en boeiender inzetten van de vakken aardrijkskunde en geschiedenis.</p> <p>Werken met Projecten in de groepen</p> <p>Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek</p>
	<p>2013-2014</p> <p>Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek</p>	<p>2014-2015</p> <p>Implementatie methode combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, biologie en techniek</p>
Evaluatie/ Borging	Ieder jaar wordt in een evaluatie de vooruitgang beschreven van de planning.	

GESCHIEDENIS	
Doelstellingen	<p>De kinderen moeten:</p> <ul style="list-style-type: none"> - zinnig bezig zijn met het verleden - inzicht in het begrip “verandering”, het fundamentele kenmerk van geschiedenis, krijgen. - Inzien dat er een duidelijke lijn loopt van het verleden naar het heden en dat deze lijn zich naar de toekomst voortzet. - Inzien dat de mensen de geschiedenis beïnvloeden en dat de geschiedenis mensen beïnvloedt. - Inzien dat in het verleden soms identieke situaties te zien zijn in vergelijking met het nu, maar ook dat er verschillen zijn. - Geschiedenis kunnen vertalen in feiten en zaken en daarmee het begrip “tijd” kunnen afbakenen in een aantal perioden. - Belangstelling krijgen voor historische gebeurtenissen en voorwerpen mede uit eigen omgeving. <p>Tijd is onlosmakelijk verbonden met het menselijk bestaan. Iedereen leeft in een heden tussen herinneringen, beelden van het verleden en toekomstverwachtingen. Geschiedenis als kennis over ons bestaan in de tijd, is daarom een onmisbaar onderdeel van de algemene vorming.</p> <p>Het vak geschiedenis biedt een verdieping van alle hier genoemde gezichtspunten: kinderen leren verschijnselen</p>

	<p>en gebeurtenissen niet alleen bekijken vanuit de aan van de dag maar ook vanuit hun ontwikkeling in de tijd, dat vergroot het begrip van zaken en leert ons samenhangen te zien.</p>
Methodes/ middelen	<p>Leerjaar 5 t/m 8 <u>Bij de Tijd</u> Jaar van aanschaf 2005</p> <p>Deze methode is compact en uiterst vriendelijk. De methode komt tegemoet aan alle voorwaarden die nodig zijn voor het geven van adaptief onderwijs. Aan de hand van aansprekende en leerbare teksten en fraaie illustraties krijgen de kinderen inzicht in de geschiedenis van Nederlands en de omringende wereld. Via uitgekende opdrachten ontwikkelen ze historische vaardigheden en leren ze historische informatie te vinden, te interpreteren en te bewerken.</p> <p>Bij de tijd is vooral gericht op het historisch besef. Bij de tijd wil dit historisch besef tot ontwikkeling brengen. Het historisch besef berust op vijf notities:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Het verleden is geen werkelijkheid meer die feitelijk bestaat. 2. Onze beeldvorming van het verleden wordt gekleurd door het heden. 3. Het heden wordt gekleurd door verleden en toekomst. 4. We ervaren in heden en verleden continuïteit en verandering 5. We ervaren dat veranderingen deels het gevolg zijn van menselijke bedoelingen. <p>De methode wordt op de Borgh gebruikt in groep 5 t/m 8. Met prachtige materialen, boeiende verhalen, mooie illustraties en filmpjes legt bij de tijd een spannend verband tussen verleden en heden.</p> <p>Bij de tijd heeft uitgebreide mogelijkheden voor differentiatie en biedt diverse leuke werkvormen. Daarnaast besteedt Bij de tijd veel aandacht aan zwakke lezers. Alle lesteksten zijn geschreven volgens de CITO - leesbaarheidsindex. Zo beleeft iedereen veel plezier aan Bij de tijd!</p> <p>Er is een lesboek en een werkboek voor groep 5 t/m 8. Verder is er een handleiding, een toetsboek en een kopieermap.</p>
Organisatie en werkwijze	<p>De leerstof wordt klassikaal aangeboden. De methode biedt echter wel mogelijkheden tot zelfstandig werken. Dat werkt bijvoorbeeld erg prettig in een combinatiegroep. Er is een theorieboek en een werkboek. Er worden in periodes toetsen afgenomen.</p>
Taakverdeling verantwoordelijkheden	<p>WO coördinator en directie</p>
Knelpunten	<p>De tijdsbesteding per les is een knelpunt, omdat een les in de praktijk langer duurt dan de methode aangeeft. De samenvattingen voor het leren van een proefwerk zijn eveneens een knelpunt, omdat de samenvattingen te summier zijn om de toets adequaat te kunnen leren.</p>

Planning	2011-2012 Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek	2012-2013 Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek
	2013-2014 Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek	2014-2015 Implementatie methode Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek
Evaluatie/ Borging	<p>Regelmatig wordt er binnen bijeenkomsten gesproken over de ervaringen met de methode, en wat er nog anders kan worden gedaan. Om deze manier wordt een ononderbroken leerproces gewaarborgd.</p> <p>Via cursussen en vakbladen blijven we op de hoogte van nieuwe ontwikkelingen. Desgewenst worden tijdens teamvergadering kwaliteitsbevorderende maatregelen genomen. In de teamvergadering evaluatie van de gegeven lessen.</p>	

NATUURONDERWIJS	
Doelstellingen	<p>De kinderen in contact brengen met de natuur, hen deze leren ontdekken en hen hierover kennis doen vergaren, in een natuurvriendelijke houding. Daarbij denken wij aan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - de omgeving (magnetisme, zwaarte kracht, elektriciteit). Kinderen vertrouwd maken met eenvoudige natuurkundige verschijnselen uit de omgeving (magnetisme, zwaartekracht, elektriciteit). - Kinderen kennis laten vergaren over flora en fauna om hen heen, zodat hun waarnemingsvermogen wordt bevorderd. - Kinderen leren verantwoordelijk te zijn voor de natuur om hen heen. - Kinderen leren inzicht te verwerven in de ontwikkeling van en de samenhang tussen organismen. - Kinderen dienen een houding te verwerven van waardering in de ontwikkeling van de samenhang tussen organismen. <p>Het natuuronderwijs is erop gericht kinderen zicht te geven op samenhangen in de materiële (levende en niet levende) werkelijkheid, waarmee het leven van mensen onlosmakelijke is verbonden.</p> <p>Ontdekkende en onderzoekende activiteiten zijn daarbij onmisbaar als basis voor kennis, verwondering, een onderzoekende en kritische houding en een besef van zorg en verantwoordelijkheid voor jezelf, de medemens en je omgeving.</p>

	<p>Onderwijsdoelen hebben te maken met inhouden, vaardigheden en attitudes. Dat geldt ook voor het natuuronderwijs.</p> <p>Voor het basisonderwijs is van belang dat kinderen kennismaken met de grote verscheidenheid aan levensvormen en het belang ervan onderkennen.</p>
Methodes/ organisatie	<p><u>Methodes</u> In de groepen 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van het televisieprogramma Koekeloere en Huisje Boompje Beestje van schooltv. Ook wordt gebruik gemaakt van thema's uit de methode Kijkdoos.</p> <p>Leerjaar 3 t/m 8 <u>Methode: Natuurlijk Jaar</u> van aanschaf: schooljaar 2003/2004. Jaarlijks bij voorintekening Onderwijsdoelen hebben te maken met inhouden, vaardigheden en attitudes. Dat geldt ook voor het natuuronderwijs. Bij het uitwerken van het inhoudelijk concept van Natuurlijk is uitgegaan van begrippen die een centrale plaats innemen in de natuur. Voor de levende natuur zijn dat diversiteit, instandhouding en samenhang. Centrale begrippen in de niet levende natuur zijn materie en energie.</p> <p>De inhouden zijn per jaargroep steeds weer ingedeeld volgens de volgende thema's:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Voortplanting en ontwikkeling 2. Diversiteit en mobiliteit 3. Energie en kracht 4. Licht, geluid en warmte 5. Waarneming, transport, uitscheiding en erfelijkheid 6. Vaste voeding, vloeistoffen en gassen 7. Voeding 8. Voeding en voortplanting <p>Techniek sluit in de methode Natuurlijk vooral aan bij thema's uit de niet levende natuur en speciaal bij de practicumlessen.</p> <p><u>Organisatie</u> In groep 1 en 2 wordt hoofdzakelijk thematisch gewerkt, uitgangspunt daarbij is de eigen belevingswereld, de ervaring en de waarnemingen die bij voorkeur niet uitsluitend kijken betekenen maar ook voelen, tillen, ruiken, bewegen aanraken, betasten, luisteren. De leerlingen leren stap voor stap de wereld om zich heen kennen en kunnen relaties leggen met ruimte en tijd, met menselijk gedrag, met de natuur en het natuurkundig gebeuren, en met de kijk van het kind op zichzelf, bij het leren zien van oorzaak en gevolg en bij het veroveren van taal als communicatiemiddel. In de groepen 1 en 2 wordt gebruik gemaakt van het televisieprogramma Koekeloere en Huisje Boompje Beestje van schooltv. Ook wordt gebruik gemaakt van thema's uit de methode Kijkdoos.</p>

	<p>Groep 3 t/m 8</p> <p>Verder kijken de kinderen in groep 3 naar Huisje Boompje Beestje van Schooltv.</p> <p>Wekelijks wordt gekeken naar het Schoolweekjournaal door de groepen 6 t/m 8.</p> <p>In de groepen 7 en 8 wordt de jeugd verkeerskrant gebruikt en nemen de kinderen van groep 8 deel aan de theoretische verkeersproef van 3VO.</p> <p>De leerstof wordt klassikaal aangeboden. Er wordt wel rekening gehouden met zelfstandig werken, maar de verwerking gebeurt klassikaal, waarbij de thema's met de leerlingen worden besproken.</p>	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	WO coördinator en directie	
Knelpunten	<p>De hoeveelheid thema's in de methode is een knelpunt, omdat de hoeveelheid thema's meer is dan de beschikbare tijd. Dit betekent dat je als leerkracht keuzes moet maken in de leerstof.</p> <p>Na het schooljaar moeten er nieuwe werkbladen worden besteld.</p> <p>De samenvatting voor het leren van een toets is moeilijk samen te stellen. De vraagstelling is namelijk zeer divers, en gericht op details uit de lessen.</p>	
Planning	2011-2012	2012-2013
	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek
	2013-2014	2014-2015
	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek	Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek
Evaluatie	<p>Regelmatig wordt er binnen bijeenkomsten (bouwvergadering) gesproken over de ervaringen met de methode, en wat er nog anders kan worden gedaan. Om deze manier wordt een ononderbroken leerproces gewaarborgd.</p>	

WETENSCHAP EN TECHNIEK

Techniek

Ons dagelijks leven staat bol van techniek. We rijden in auto's, werken met computers en bijna iedereen heeft een magnetron. Gek genoeg kampt onze arbeidsmarkt met een tekort aan technici en bèta-afgestudeerden, ondanks de voorname plaats die techniek in onze samenleving inneemt.

Enkele jaren geleden hebben wij ons aangemeld voor het VTB project en hebben wij

<p>subsidie verkregen voor het vak techniek. Na een aantal oriënterende jaren, waarin we hebben gekeken welke werkwijze bij ons past zullen we dit jaar een keuze gaan maken welke materialen worden aangeschaft om het vak techniek te integreren in ons onderwijs. Naast een aantal techniekmiddagen zal het vak techniek ook terug te vinden zijn bij andere vakken. Denk bijvoorbeeld aan de zaakvakken; biologie, aardrijkskunde en geschiedenis.</p>	
Doelstellingen	<ul style="list-style-type: none"> • het leren begrijpen van de technieken die gebruikt zijn in materialen, die we dagelijks gebruiken • het leren oplossen van kleine "problemen" d.m.v. onderzoekend en ontdekkend leren • Zelfstandig werken bevorderen • het leren werken in groepen om gezamenlijk een technisch gegeven uit te zoeken en te presenteren aan andere leerlingen • het verbeteren van de fijne motoriek • het oriënteren op de technische aspecten in het vervolgonderwijs om een goede aansluiting te krijgen met dat onderwijs • de leerlingen kennis laten met techniek en daardoor het plezier in het vak techniek verhogen • vooroordelen van techniek bij kinderen wegnemen
Methode	<p>Techniek wordt gegeven volgens de "dialectische methode", waarbij de leerlingen gestimuleerd worden waar te nemen dat wat de leerkracht aan thema's aanbiedt, om zodoende met de lesstof te gaan experimenteren. Het kind zal actief bezig moeten zijn, terwijl de leraar een begeleidende en sturende functie heeft bij het toepassen van materialen en verschillende technieken. Daarnaast zal de leerkracht een instruerende rol hebben bij het hanteren van nieuwe technieken. Voor opdrachtkeuze en/of themakeuze wordt vaak gebruik gemaakt van de Techniektorens. Deze methode heeft een doorlopende leerlijn voor groep 1 tot en met 8. Ook is het voor leerkrachten laagdrempelig, omdat alle lessen uitgewerkt zijn. Het materiaal is duurzaam en voldoet aan de kerndoelen. Verder leent de methode zich uitstekend voor het oefenen van samenwerken en het toepassen van resultaat- en handelingsgericht werken.</p>
Resultaat	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een doorgaande lijn voor wetenschap en techniek in de school. • Er zijn afspraken gemaakt en vastgesteld m.b.t. de uitvoering van de doorgaande lijn. • Leerlingen maken, ontwerpen testen en of analyseren hun eigen producten en/ of er worden excursies gemaakt, en/of gastdocenten uitgenodigd, en of/ leerlingen maken gebruik van internet • De school heeft doelen • Wetenschap en techniek staan in het schoolplan beschreven. • Er is tijd materiaal, ruimte en er zijn voldoende kundige mensen voor techniek.

<p>Organisatie en werkwijze</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een techniek coördinator <p>We zien techniek als een apart vak dat door groepsleerkrachten en hulpouders gegeven kan worden. Daarnaast zal het vak ook geïntegreerd worden in andere vakken als de onderwerpen het toelaten. De lessen worden voornamelijk gegeven in de eigen klas. De materialen staan overzichtelijk ingepakt in de Techniektorens. De Techniektorens staan in de gang, zodat iedereen er makkelijk gebruik van kan maken. We werken in alle groepen in blokken, deze zijn opgenomen in de jaarplanning.</p> <p>Voor Techniek geldt dat iedere les bestaat uit de volgende fases:</p> <p><i>Introductie:</i> De leerkracht leidt het onderwerp in, zoveel mogelijk uitgaand van de concrete materialen uit de Techniektorens met de daarbij behorende opdrachten..</p> <p><i>Instructie:</i> De leerkracht geeft instructie over het materiaal die hij/zij gekozen heeft. De leerkracht geeft indien nodig ook instructie over de technische aspecten. Instructie kan het beste gebeuren door middel van demonstratie, waarbij de leerkracht attent moet zijn op voorkoming van nabootsing. Leerlingen krijgen daarna de ruimte om zelf te experimenteren met de materialen om zo de techniek van de materialen te leren kennen. Ook zullen zij als dat nodig is proefondervindelijk bezig zijn. De leerling kan in deze fase ook duidelijk inbreng hebben. Door het experimenteren kan de leerling zelf tot ontdekking komen.</p> <p><i>Uitvoering:</i> De leerling verwerkt de opdracht op zijn/haar wijze. De leerkracht heeft dan een begeleidende en stimulerende rol. De leerkracht moet er voor waken problemen, of het nu technische, vormkundige of constructieve zijn, direct voor de leerling op te lossen. De leerling moet zoveel mogelijk gestimuleerd worden zelf oplossingen te vinden.</p> <p><i>Evaluatie:</i> Ook tijdens de uitvoering zal er al enige evaluatie c.q. bespreking van het werk plaatsvinden. Daarnaast is het zinvol aan het einde van het uitvoeringsproces de les af te ronden met een gezamenlijke evaluatie. Daarin kan vastgesteld worden of en hoe leerlingen hun waarneming van het thema verwoord hebben in het werk. Om het kind voldoende ontwikkelingsmogelijkheden te bieden in het vinden van de juiste technieken die bij het thema passen, maken we van verschillende materialen en technieken gebruik.</p> <p>In de bovenbouw worden andere technieken toegepast dan in de onderbouw. Dit hangt samen met de motorische ontwikkeling van de kinderen en de moeilijkheidsgraad van een techniek. De Techniektorens komen tegemoet aan de verschillende fasen in de ontwikkeling van de kinderen, doordat er voor elke bouw een verschillend lespakket is samengesteld.</p> <p>De ontwikkelings- en vaardigheidsverschillen worden in</p>
---------------------------------	---

	<p>het technieksysteem zodanig gehanteerd, dat er binnen de lessen differentiatieoefeningen kunnen optreden. Er wordt ook gewerkt aan techniek tijdens de ateliermiddagen. Tijdens deze middagen die 3 x per jaar gedurende 3 weken worden gehouden op de donderdagmiddag wordt er klassendoorbekend gewerkt aan onderdelen van techniek. De techniekcoördinator organiseert de middagen en zorgt dat de materialen aanwezig zijn. Ouders helpen tijdens de ateliermiddagen.</p> <p>Verder hebben we contacten met verschillende instanties gezocht om zo ook buiten de school te kunnen kijken en leren van technieken in het dagelijks leven.</p> <ul style="list-style-type: none"> • 't Heim – excursie en lessen volgen • Crea – het volgen van lessen • Cosmos • Edith Stein – uitwisselen ervaringen en volgen van lessen • Scholen VO – het volgen van lessen en het afstemmen van de doelen voor het vak techniek <p>Ook hebben we contact gezocht met verschillende bedrijven. Via bezoeken aan deze bedrijven of bezoeken van werknemers van deze bedrijven aan onze school willen we kinderen laten ervaren wat techniek betekent voor ons dagelijks leven. Enkele voorbeelden zijn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • De bakker • De fietsenmaker • Kaas- en zuivelboerderij Kaamps • Zeefdrukkerij en reclamebureau Duo-Tone
Knelpunten	<ul style="list-style-type: none"> • Zoeken naar verbindingen met andere vakken • Techniek integreren daar waar mogelijk in reguliere programma. • Koppeling te maken naar de natuur - en techniekmethode • Implementeren bestaande materialen en leskisten <p>De Techniek Toren:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Voldoende tijd voor techniek op het rooster vinden. - Hulp van ouders bij het uitvoeren van lessen m.n. in de onderbouw. - Wat en hoe toetsen? - Hoe kan het vastleggen van de leerlingresultaten plaats vinden? <p>Techniek Coach:</p> <p>In het vierde jaar geeft de leerkracht zelfstandig de techniekles. De techniekcoach is op afstand beschikbaar. We kunnen dan niet beschikken over de techniekvoorbeelden die door de techniekcoach gemaakt zijn.</p>
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Techniek coördinator Werkgroep Techniek

	Directie	
Beleidsvoornemens /Planning	2011 – 2012 Streven naar 3 ateliermomenten per jaar en waarbij ook de atelierkrant gemaakt wordt Bij de invulling van de ateliermiddagen moet er op gewezen worden dat het thema Techniek inhoud. Excursie 't Heim: groep 6, 7, 8.	2012 – 2013 Streven naar 3 ateliermomenten per jaar en integratie van techniek in andere vakken. uit de Techniek Torens en continueren van de overige techniek- activiteiten. Er is contact met een andere basisschool waar we o.a. op het gebied van techniek elkaar stimuleren en van elkaar kunnen leren.
	2013-2014 Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek	2014-2015 Oriëntatie combinatie vakken aardrijkskunde, geschiedenis, natuuronderwijs en techniek

VERKEERSEDUCATIE		
Een specifieke plaats binnen de ontwikkeling van de sociale redzaamheid, is ingeruimd voor verkeerseducatie.		
Doelstellingen	<ol style="list-style-type: none"> 1. Verkeersonderwijs moet aansluiten bij de ervaringen, die de kinderen opdoen in hun verkeersomgeving en bij het ontwikkelingsniveau. 2. Verkeersonderwijs moet de zelfredzaamheid van de kinderen bevorderen in het verkeer. De kinderen moeten verkeerssituaties goed kunnen inschatten om veilig deel te kunnen nemen aan het verkeer. 3. De leerlingen moeten zich verantwoord in het verkeer kunnen begeven. 4. De verkeersmethode is praktisch toepasbaar. 	
Methodes/organisatie	Vanaf schooljaar 2011 – 2012 gaan we werken met de methode Klaar over!	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	WO coördinator en directie	
Knelpunten	De oude methode was niet meer te hanteren. We hebben in het schooljaar 2010-2011 de nieuwe methode aangeschaft en gaan deze in de komende jaren gefaseerd invoeren.	
Planning	2011-2012 Implementatie van de nieuwe verkeersmethode onder begeleiding van een externe deskundige	2012-2013 Werken met de nieuwe verkeersmethode in groep 1 t/m 8
	2013-2014 Doorgaande lijn bewaken	2014-2015 Doorgaande lijn bewaken

	van de verkeersmethode	van de methode
Evaluatie/ Borging	Aan het eind van het schooljaar wordt de methode geëvalueerd en worden doelen bijgesteld.	

KUNSTZINNIGE ORIENTATIE	
Begripsbepaling	<p>Onder kunstzinnige vorming en cultuureducatie verstaan we het inzetten van de kunsten en het cultureel erfgoed als doel of middel om leerlingen actief en receptief met cultuur in aanraking te brengen. Tot de kunsten rekenen wij alle uitingen op het gebied van literatuur, beeldende kunst, muziek, dans, drama en media-educatie. Onder cultureel erfgoed verstaan wij alle materiële en immateriële overblijfselen van onze beschavingsgeschiedenis.</p> <p>Het gaat bij kunstzinnige oriëntatie ook om het verwerven van enige kennis van de hedendaagse kunstzinnige en culturele diversiteit. Dit vindt zowel plaats binnen als buiten de school. Dit kan door middel van projecten, workshops, voorstellingen en concerten, museumbezoek en rondleidingen.</p> <p>Kunstdisciplines en cultuureducatie: Literatuur: gedichten, verhalen vertellen, schrijven en lezen. Beeldende kunst: tekenen, handvaardigheid, textiele vorming. Muziek: muziek maken (zingen, spelen, ontwerpen), bewegen op muziek, vastleggen van muziek, muziek beluisteren, praten over muziek. Dansant: kindervolksdans , dansexpressie, moderne dans (breakdance en hip hop) Drama: (panto)mime, toneel, improvisatie, presenteren, poppen- en schimmenspel Media educatie: film, foto, video, radio, computer, digitalisering, kranten Cultureel erfgoed: architectuur, voorwerpen, gebruiken, verhalen en gewoonten</p>
Doelstellingen	<p>We willen de leerlingen stimuleren zich zo optimaal mogelijk te ontplooiën. Naast cognitieve facetten dienen ook de creatieve kanten vorm gegeven te worden. Zo proberen we leerlingen te vormen op het gebied van: alle kunstdisciplines en cultuureducatie. Dit doen we zowel receptief, reflecterend, als actief.</p> <p>Als school vinden we het belangrijk dat er uit de kinderen gehaald wordt wat er in zit. Kinderen hebben naast intellectuele vermogens ook creatieve vermogens. Het is belangrijk dat wij binnen ons onderwijs deze vermogens en talenten zo breed mogelijk aanspreken en ontwikkelen. Hierbij houden we rekening met de verschillen die er tussen kinderen bestaan. Juist bij creatieve vakken kunnen de verschillen bij kinderen tot uiting komen.</p>

	<p>Immers ieder uit zich op zijn/haar eigen wijze. Op scholengemeenschap Beyaert proberen we een positief klimaat te schappen, waarin kinderen en leerkrachten respect hebben voor elkaar, voor andere mensen en andere meningen. Creatieve prestaties (tentoonstellingen van gemaakt werk, uitvoeringen en vieringen) worden schoolbreed aan elkaar getoond. Dit leert kinderen aandacht voor elkaar te hebben en met respect naar elkaar producten te kijken en luisteren. Kunst- en cultuureducatie leent zich er bij uitstek voor om aan deze doelstellingen te werken.</p> <p>In de herziene versie (augustus 2006) worden 58 kerndoelen beschreven voor het basisonderwijs. Hiervan hebben er drie betrekking op cultuureducatie.</p> <p>Kerndoel 54 De leerlingen leren beelden, taal, muziek, spel en beweging te gebruiken om er gevoelens en ervaringen mee uit te drukken en om er mee te communiceren.</p> <p>Kerndoel 55 De leerlingen leren op eigen werk en dat van anderen te reflecteren</p> <p>Kerndoel 56 De leerlingen verwerven enige kennis over en krijgen waardering voor aspecten van cultureel erfgoed</p> <p>Op De Borgh vinden we de volgende aanvullende doelen belangrijk</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kinderen maken kennis met een breed palet aan kunst- en cultuuruitingen. - Kinderen leren hun eigen ideeën, belevenissen, waarnemingen en gevoelens vormgeven, in woord/beeld/spel/dans, in voor henzelf en anderen begrijpelijke en aantrekkelijke vorm. - Aan kinderen wordt ruimte geboden voor individuele ontwikkeling, door het opdoen van persoonlijke, vormende en vormgevende ervaringen (sleutelervaringen) - Kinderen leren betekenis te geven aan culturele uitingen op een persoonlijke manier door receptieve, reflectieve en actieve creatieve werkvormen - Kinderen kunnen kunst- en cultuuruitingen (van henzelf en van anderen) waarderen, positief of negatief op basis van eigen ervaringen en/of argumenten. <p><u>Overzicht van kunst- en cultuuractiviteiten gedurende het hele schooljaar:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - Gedurende hun schoolloopbaan krijgen alle kinderen wekelijks les in de volgende vakgebieden: handvaardigheid, tekenen, en muziek. - Regelmatig krijgen de leerlingen een drama les of een creatieve schrijfofdracht –verhaal / gedicht schrijven aan bod. De kinderen lezen en beluisteren ook gedichten en verhalen. - In de groepen komt dansante vorming het minst
--	--

	<p>aan bod, tijdens de podia is er wel ruimte voor het maken van een eigen dans om muziek.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Naast de reguliere lessen neemt de school deel aan het menu van Kunst op school. Elk jaar staat er een discipline centraal. Dit betekent dat alle leerlingen gedurende hun hele schoolloopbaan zowel receptief, reflectief als actief in aanraking komen met alle disciplines van kunst- en cultuur - De Borgh neemt sinds 2007 deel aan het Wijkenproject(wijk noord). De commissie van de ICC- ers kiest gezamenlijk een kunstzinnig thema dat centraal staat. De ICC- er is betrokken bij het overleg en de uitvoering van de wijk- projecten. Op school of bij een culturele instelling nemen leerlingen/klassen deel aan een kunstactiviteit. Tenslotte vindt gezamenlijke afsluiting plaats in de vorm van een tentoonstelling of voorstelling. - Verder houden we regelmatig vieringen, participeren we in het segment literatuur actief in de Kinderboekenweek, we bezoeken musea, en verdiepen ons in erfgoed in de directe omgeving van de school (de synagoge, kerk, moskee, klooster), we doen projecten met behulp van kunstzinnige ouders uit de wijk. - Met Kerst- Carnaval- Pasen wordt er schoolbreed speciale aandacht besteed aan kunst- en cultuur uitingen. - Op de gang en op speciaal daarvoor ingerichte plekken wordt meestal het werk van projecten en / of teken- en handvaardigheidlessen tentoongesteld. - Groep 8 organiseert een eind musical.
<p>Methode / organisatie</p>	<p><u>Methode: Muziek: Moet je doen.(2007)</u> Voor muziek gebruiken we de methode "Moet je doen" Het vak muziek op de basisschool heeft te maken met een grote verscheidenheid aan muzikale tradities soorten, genres en stijlen.</p> <p>Het onderwijs in muziek op de basisschool is erop gericht dat kinderen op een systematische wijze kennis, inzicht en vaardigheden op gebied van muziek verwerven. Ze leren de eerste beginselen van de taal van muziek en ontdekken hun muzikale mogelijkheden. Klank, Vorm en Betekenis.</p> <p><u>Organisatie</u> De lessen van Moet je doen zijn genummerd. Dat suggereert een bepaalde volgorde en een optimale manier om de lessen te geven. Er is wel rekening gehouden met de leerkracht die de lessen aan wil laten sluiten bij projecten, thema's of andere keuzes wil maken. Daarom is de inhoudelijke leerlijn meer gedacht vanuit jaargroepen en vanuit de combinaties 1-2,3-4,5-6 en 7-8.</p>

	<p><u>Methode Beeldende vorming</u> Het is een methode voor groep 1 t/m 8.(2007) Het hart van de methode is het (leren) verbeelden, waarbij het startpunt een bestaand kunstwerk is, toegelicht met een verhaal. Geen kunsthistorisch verhaal maar een interpretatie naar de leerlingen toe. Om te kunnen verbeelden leren leerlingen de benodigde vaardigheden (tekenen, schilderen, kleien en vlechten) en krijgen ze voorbeelden om de juiste weg in te slaan. Moet je doen: beeldende vorming heeft een doorgaande lijn, de leerstof van de groepen sluit op elkaar aan. Gaat uit van een praktische werksituatie van de leerkracht en voldoet aan de kerndoelen.</p> <p><u>Organisatie</u> De lessen bestaan uit de volgende onderdelen: a. Beeldend ontwerp: de betekenisvolle opdracht b. Het verhaal bij het kunstwerk c. Moet je doen d. Mag je doen e. Evaluatie f. Cultuurtip</p>	
Taakverdeling/ verantwoordelijkheid	Cultuurcoördinator, vakleerkrachten muziek en handvaardigheid, directie	
Knelpunten	<p>In een plan staat niet beschreven hoe de methode Moet je doen, binnen de school wordt ingezet. Ook lijken hierover geen afspraken gemaakt te zijn vanaf groep 1 t/m 8. Vakleerkrachten handvaardigheid en muziek maken geen gebruik van de methode.</p> <p>Een duidelijke leerlijn verdeeld naar leeftijd, onderwerp en techniek ontbreekt voor de drie vakken.</p>	
Beleidsvoornemens /Planning	<p>2011 – 2012 Uitwerken plan muziek en beelden vorming met behulp van de methode, onder begeleiding van de cultuurcoördinator in samenwerking met de vakleerkrachten van muziek en handvaardigheid.</p>	<p>2012 – 2013 Implementatie plan muziek en handvaardigheid.</p>
	<p>2013-2014 Bewaken doorgaande lijn muziek en beeldende vorming groep 1 t/m 8</p>	<p>2014-2015 Bewaken doorgaande lijn muziek en Beeldende vorming groep 1 t/m 8</p>

BEWEGINGSONDERWIJS

Doelstellingen	<p>De definitie van bewegingsonderwijs is: bewegingsonderwijs is onderwijs gericht op een verandering in het bewegingsgedrag door middel van het opdoen van veel bewegingservaring in de breedste zin van het woord.</p> <p>De algemene doelstelling luidt: Ons bewegingsonderwijs is erop gericht de leerlingen allerlei vaardigheden op diverse gebieden te laten ontwikkelen in verschillende bewegingssituaties. Dit door een gerichte en planmatige aanpak. De vakleerkracht probeert de lessen zo in te richten dat de leerlingen veel, veelzijdig en intensief bewegen (ervaringsgericht onderwijs). Hierbij wordt zoveel mogelijk op eigen bewegingsinitiatief, op eigen niveau, in eigen tempo en op eigen wijze gewerkt; het ontwikkelen van zelfvertrouwen staat centraal. Zowel individueel als samen en rekening houdend met de ander(en). Uitgangspunt van het bewegen is plezier en een positieve beleving. Veelal wordt geprobeerd de bewegingsmogelijkheden uit te bouwen en aan te sluiten bij de bewegingsvormen van onze huidige bewegingscultuur, zoals activiteiten op het schoolplein, woonomgeving en sportvereniging.</p> <p><u>Meervoudige doelstellingen:</u></p> <p>Motorische ontwikkeling: Het aanleren en oefenen (op speelse wijze) van allerlei motorische vaardigheden: zie schematische weergave van domeinen, subdomeinen, bewegingsvormen en bewegingsactiviteiten per bouw, in het vakwerkplan bewegingsonderwijs</p> <p>Conditionele ontwikkeling: Door een hoge intensiteit tijdens de lessen als spelend, lerend en oefenend ontwikkelen en behouden van voldoende kracht, lenigheid, snelheid en uithoudingsvermogen om de motorische vaardigheden naar behoren te kunnen uitvoeren.</p> <p>Cognitieve ontwikkeling: - kennis en inzicht geven in het eigen bewegen (eigen mogelijkheden inschatten en ontplooiën), het bewegen van anderen en het hulpverlenend - kennis hebben van materiaal, gebruik en omgang - het leren toepassen van tactiek en regels in kleine spelen en sportspelen - het verantwoordelijkheidsbesef ontwikkelen ten aanzien van eigen lichaam (hygiëne),</p>
----------------	--

	<p>gezondheid en prestatieniveau</p> <p>Sociale en emotionele ontwikkeling:</p> <ul style="list-style-type: none"> - plezier beleven in het bewegen - het leren samenwerken, samenspelen en helpen; zelfstandig en samen met anderen veilige bewegingssituaties op gang brengen, aan de gang houden en eventueel veranderen - accepteren van eigen prestatieniveau en dat van een ander; leren omgaan met verschillen op motorisch, conditioneel, cognitief en sociaal/emotioneel gebied. - leren omgaan met winst en verlies <p>Binnen deze meervoudige doelstellingen worden de reguleringsdoelen oftewel de ensceneringvaardigheden regelmatig genoemd. Deze vaardigheden nemen binnen alle lessen bewegingsonderwijs een belangrijke plaats in. Dit zijn vaardigheden die de leerlingen ontwikkelen buiten de rol als beweger om, bijvoorbeeld: gezamenlijk starten en op gang houden van bewegingsactiviteiten, samenwerking/samenspelen, hulpverlening, regelspraken maken, scheidsrechter spelen, materiaal gebruik, maar ook kennis en inzicht in het bewegen.</p>	
Methodes/organisatie	<p>Leerjaar 3 t/m 8</p> <p><u> Methode: Basislessen bewegingsonderwijs</u></p> <p>Jaar van aanschaf: 2004</p> <p>Doelstelling: het bewegingsonderwijs is erop gericht, dat de leerlingen:</p> <ul style="list-style-type: none"> o kennis, inzicht en vaardigheden verwerven om hun bewegingsmogelijkheden te vergroten; o een positieve houding ontwikkelen, dan wel behouden, met betrekking tot deelname aan de bewegingscultuur; o omgaan met elementen als (ont)spanning, verlies en winst; o deelnemen aan gemeentelijke sporttoernooien om kennis te maken met diverse sporten en om in groepsverband plezier te beleven. <p>Deze methode is de leidraad voor de gymlessen.</p>	
Taakverdeling verantwoordelijkheden	Sportcoördinator en directie	
Planning	2011-2012 ontwikkelen nieuw werkplan bewegingsonderwijs	2012-2013 implementeren nieuw werkplan bewegingsonderwijs
	2013-2014 Borgen nieuw werkplan bewegingsonderwijs	2014-2015 volgen nieuw werkplan bewegingsonderwijs
Evaluatie/ Borging	Tijdens de bouwvergaderingen wordt door de sportcoördinator het plan geëvalueerd.	

5.2 INFORMATIE EN COMMUNICATIE TECHNOLOGIE

Doelstellingen	<p>ICT is onderwijsondersteunend hulpmiddel bij ons onderwijs. De computer verleent ondersteuning aan de onderwijsbehoefte van de leerling, de leerkracht en aan gebruikersbehoeften van de overige gebruikers, waaronder directie en onderwijsondersteunend personeel. De komende schooljaren worden gebruikt om de software te implementeren binnen ons passend onderwijs.</p> <p>Resultaat</p> <p>Als de kinderen onze school verlaten hebben ze kennis gemaakt met basisvaardigheden betreffende gebruik software, tekstverwerking, Internet en e-mail en compenserende middelen t.b.v. dyslexie</p> <p>Ze kunnen de computer gebruiken om informatie te verzamelen.</p>
Organisatie en methode	<p>We gebruiken zoveel mogelijk geschikte software binnen ons onderwijs, gerelateerd aan de onderwijsbehoefte van de leerling</p> <p>We streven ernaar dat het gebruik van de software structureel wordt aangeboden en ingezet wordt als ondersteuning m.b.t. het opbrengstgericht werken en I- Zorgroute. Op onze school is een doorgaande lijn wat betreft het gebruik van ICT. Leerkrachten en leerlingen zijn vaardig in het gebruik van ICT en kunnen op een verantwoorde manier omgaan met e-mail en internet. De school beschikt over een digitaal leerlingvolgsysteem dat deel uitmaakt van het administratiepakket Parnassys. Voor het volgen van de cognitieve vaardigheden gebruiken hetzelfde pakket.. Voor LVS sociaal-emotionele ontwikkeling streven we naar hetzelfde systeem.(afstemmen met zorg wat getoetst moet worden).</p>
Taken/ verantwoordelijkheden	<p>Doel / plaats van de taak</p> <ul style="list-style-type: none"> . De IB- ICT'er speelt binnen de informatietechnologie op school een centrale coördinerende rol. . De IB-ICT'er heeft de supervisie t.a.v. beheer, onderhoud en gebruik van de op school aanwezige hard- en software en voor de beveiliging, back-up procedures, etc. . De IB-ICT'er is verantwoordelijk voor het opstellen en uitvoeren van het ICT-plan. <p>2. Interne en externe contacten</p> <p>De IB-ICT'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> . heeft overleg met de directie over alle ICT-zaken; . heeft overleg met collega's in de school; . heeft overleg met de bovenschoolse IB-ICT'er; . maakt deel uit van het netwerk van IB-ICT'ers op heeft contacten met leveranciers en met het bedrijf waarmee een onderhoudscontract is afgesloten. <p>3. Taakinhoud (Verantwoordelijkheden / bevoegdheden)</p> <p><i>ICT-plan</i></p>

	<ul style="list-style-type: none"> De IB-ICT'er stelt, na overleg, het ICT-plan van de school op en bewaakt de uitvoering. <p><i>Collega's</i> De IB-ICT'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> ondersteunt en coacht collega's bij het gebruik van computers en computerprogramma's in de groep; onderzoekt in overleg met de bovenschoolse IB-ICT'er mogelijkheden tot teamscholing. <p><i>Computers en computerprogramma's</i> De IB-ICT'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> heeft kennis van computers, internet, e-mail, netwerken e.d.; heeft kennis van onderwijskundige computerprogramma's voor het basisonderwijs; adviseert bij de aanschaf van computers en computerprogramma's. <p>4. Deskundigheid De IB-ICT'er:</p> <ul style="list-style-type: none"> heeft specifieke interesse en deskundigheid op gebied van ICT; heeft een of meer coachingscursussen gevolgd; onderhoudt de bekwaamheid, neemt deel aan bijscholingsbijeenkomsten. 	
Knelpunten		
Planning	<p>2011-2012 <u>Voortgang & evaluatie,</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Schatkist LVS Bas gaat digitaal Ambrasoft rekenen Ambrasoft spelling Veilig leren lezen LVS en toetsite Leerkracht assistent VLL en pennenstreken Software bij Woordenschat Software bij Zaakvakgebieden <p><u>Implementatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Implementatie Maatwerk Blauw/oranje/groen in Rekengroep. <p>Oriëntatie op maatwerk rood en geel</p> <p><u>Evaluatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Zien <p><u>Oriente</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Google Apps 	<p>2012-2013 Voortgang & evaluatie,</p> <ul style="list-style-type: none"> Schatkist LVS Bas gaat digitaal Ambrasoft rekenen Ambrasoft spelling Veilig leren lezen LVS en toetsite Leerkracht assistent VLL en pennenstreken Software bij Woordenschat Software bij Zaakvakgebieden <p><u>Evaluatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Maatwerk <p><u>Evaluatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> Parnassys Zien

	<ul style="list-style-type: none"> • Operationeel houden van deklas.nu netwerken,incl. Digiborden en beamers. • Oriëntatie in 2011-2012 op een nieuw netwerk 	<ul style="list-style-type: none"> • Operationeel houden van deklas.nu netwerken,incl. Digiborden en beamers. • Oriëntatie in 2011-2012 op een nieuw netwerk
	<p>2013-2014 <u>Voortgang & evaluatie</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Schatkist LVS • Bas gaat digitaal • Ambrasoft rekenen • Ambrasoft spelling • Veilig leren lezen LVS en toetsite • Leerkracht assistent VLL en pennenstreken • Software bij • Woordenschat <p>SoftwareZaakvakgebieden</p> <p><u>Evaluatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk <ul style="list-style-type: none"> • Parnassys • Zien • Operationeel houden van deklas.nu netwerken,incl. Digiborden en beamers. • Oriëntatie in 2011-2012 op een nieuw netwerk 	<p>2014-2015 <u>Voortgang & evaluatie.</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Schatkist LVS • Bas gaat digitaal • Ambrasoft rekenen • Ambrasoft spelling • Veilig leren lezen LVS en toetsite • Leerkracht assistent VLL en pennenstreken • Software bij • Woordenschat <p><u>Evaluatie:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Maatwerk <ul style="list-style-type: none"> • Parnassys • Zien • Operationeel houden van deklas.nu netwerken,incl. Digiborden en beamers. • Oriëntatie in 2011-2012 op een nieuw netwerk
Evaluatie/ Borging	<p>Oriëntatie op ontwikkeling van de Website van de school en het intranet Beheer van website ,mail en intranet</p>	

5.3 METHODES DIE GEBRUIKT WORDEN PER VAKGEBIED

VAKGEBIED	GROEP	METHODES	AANSCHAF
TAAL	1-2	Schatkist	2006
	4 t/m 8	TAAL Actief	2009- 2010
LEZEN			
Aanvankelijk lezen	3	Veilig Leren Lezen nieuw	2005
Begrijpend lezen		Goed gelezen	1999
Technisch lezen		Goed gelezen	1999
Nieuwsbegrip			2009
REKENEN			
	1-2	Schatkist rekenen	2006
	3 t/m 8	Wereld in getallen	
SCHRIJVEN			
	3	Pennenstreken	2006
	4t/ 8	Schrijven in de basisschool	
ENGELS	7	Real English - Let's do it	2001-2002
	8	Real English - Let's do it	2001-2002
WERELDORIENTATIE			
Biologie	3 t/m 8	Natuurlijk	2003/2004
Geschiedenis	5 t/m 8	Bij de tijd	2005
Aardrijkskunde	5 t/m 8	Hier en daar	1999
Verkeer		Klaar over	2011-2012
Expressievakken:			
Tekenen		Moet je doen	2007
Handvaardigheid		Moet je doen	2007
Muziek		Moet je doen	2000
Lichamelijke oefening	1-2		
	3-8	Basis lessen bewegingsonderwijs	2004
Godsdienst / levensbeschouwing		Heilig Hart	2004
Soc. redzaamheid		ZIEN(LVS)	2010 - 2011
		Aanschaf methode	2011 - 2012
ICT vaardigheid			2003

6. DE ZORG VOOR DE KINDEREN

De zorg voor kinderen betekent voor ons allereerst het leveren van zorg op maat. Daarvoor is in de afgelopen jaren een solide basis gelegd in de vorm van een samenhangend systeem van leerlingenzorg. Uit onze interne analyse is het leerlingvolgsysteem als een sterk punt naar voren gekomen. De afgelopen jaren was onze aandacht vooral gericht op de leerlingen, die

extra zorg nodig hadden. In de komende jaren willen we ons zorgsysteem gaan toepassen op alle kinderen. De aandacht voor instructiegedrag van leerkrachten zal hierin heel belangrijk zijn, tevens het handelingsgericht werken als het werken met maximaal drie instructiegroepen binnen de groep. Alle scholen gaan hierin de lijn van de 1-zorgroute volgen, gekoppeld aan de 7 componenten van de effectieve school. Tevens zal het beleid 'hoogbegaafden', op alle scholen worden geïmplementeerd. (Hierbij wordt verwezen naar het Zorgprofiel van De Borgh 2011 – 2012 voor uitgebreide informatie betreffende de zorgstructuur).

6.1 BEVORDEREN VAN ACTIEF BURGERSCHAP en SOCIALE INTERGRATIE

Het onderwijs heeft de opdracht gekregen om jonge mensen voor te bereiden op deelname aan een veelvormige samenleving. Deze opdracht tot bevordering van "actief burgerschap en sociale integratie" staat tegen de achtergrond van de betrokkenheid tussen burgers onderling en tussen burgers en overheid.

De Dr. Schaepmanstichting :

- gaat er mede van uit dat leerlingen opgroeien in een pluriforme samenleving;
- is mede gericht op het bevorderen van actief burgerschap en sociale integratie, en
- is er mede op gericht dat leerlingen kennis hebben van en kennismaken met verschillende achtergronden en culturen van leeftijdgenoten.

De Dr. Schaepmanstichting hanteert de aan integratie en burgerschap gerelateerde kerndoelen voor het primair onderwijs.

- De leerlingen leren hoofdzaken van de Nederlandse en Europese staatsinrichting en de rol van de burger.
- De leerlingen leren zich te gedragen vanuit respect voor algemeen aanvaarde waarden en normen.
- De leerlingen leren hoofdzaken over geestelijke stromingen die in de Nederlandse multiculturele samenleving een belangrijke rol spelen, en ze leren respectvol om te gaan met verschillen in opvattingen van mensen.
- De leerlingen leren zorg te dragen voor de lichamelijke en psychische gezondheid van henzelf en anderen.
- De leerlingen leren zich redzaam te gedragen in sociaal opzicht, als verkeersdeelnemer en als consument.
- De leerlingen leren met zorg om te gaan met het milieu.

6.3 SOCIALE VEILIGHEID

De Dr. Schaepmanstichting heeft beleid geformuleerd die er zorg voordraagt dat de school de sociale veiligheid van leerlingen en personeel waarborgt. Dit is een onderdeel dat valt onder kwaliteitszorg: In dit beleid wordt o.a. aangegeven, de mate waarin de school actief het schoolklimaat bewaakt. De school beschikt hiervoor over een veiligheidsplan. Voor de incidenten en ongevallen is een registratie format aanwezig. Tevens is sociale veiligheid een onderdeel van kwaliteitsvragenlijst voor ouders, leerkrachten en leerlingen van Beekveld en Terpstra. De resultaten hiervan zijn terug te vinden in de Barometer.

7. STRATEGISCHE ONTWIKKELINGEN

In het strategisch beleid wordt er uitgegaan van de volgende strategische hoofdthema's:

- Onderwijs/ Zorg en Identiteit
- Personeel
- Financieel en facilitair management
- Kwaliteitszorg

7.1 ONDERWIJS, ZORG en IDENTITEIT

Vanuit de missie en visie van de Dr. Schaepmanstichting en het strategisch beleid 2007-2011, is er op iedere school gewerkt aan de ontwikkeling van het onderwijs vanuit de vastgestelde uitgangspunten:

1. Adaptief onderwijs (zichtbaar in de klassen, zichtbaar in de zorgstructuur)
2. Pedagogisch handelen en schoolklimaat (leerlingenzorg, zorgprofielen en expertiseteam)
3. Leermiddelen en ICT
4. IPB en kwaliteitszorg

Ieder individueel schoolplan (2007-2011) laat zien hoe betreffende school heeft gewerkt aan de doelen die zijn gekoppeld aan deze uitgangspunten. Iedere school heeft daarin zijn eigen prioriteiten en tijdspad kunnen uitwerken. Een aantal van genoemde doelen (IPB, zorgstructuur) zijn gezamenlijk opgepakt en daarmee ook op gelijke wijze binnen de Dr. Schaepmanstichting terug te zien.

Vanaf het schooljaar 2009-2010 is er in gezamenlijk overleg tussen bovenschools management en directeuren van de scholen, gestart met het vooruitkijken naar toekomstige ontwikkelingen. Hiermee is de basis gelegd voor de strategische uitgangspunten die de onderbouwing vormen voor het strategisch beleid 2011-2015.

7.2 UITWERKING STRATEGISCHE HOOFDTHEMA'S

ONDERWIJS - ZORG - IDENTITEIT

Doelstellingen:

- Over 4 jaren wordt op alle scholen opbrengstgericht gewerkt voor de basisvakken rekenen, taal en lezen.
- Over 4 jaren is de 1-zorgroute op alle scholen ingevoerd.
- Over 4 jaren wordt er op alle scholen handelingsgericht gewerkt.

OPBRENGSTGERICHT WERKEN EN EFFECTIEF ONDERWIJS

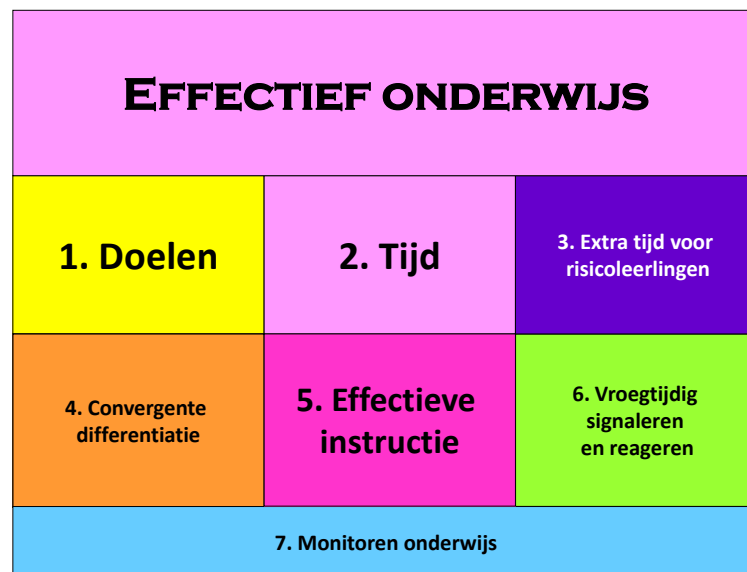
Het opbrengstgericht werken heeft binnen de Dr. Schaepmanstichting een belangrijke plaats. Kort gezegd gaat het er daarbij om, om zo optimaal mogelijke resultaten voor iedere leerling die aan onze scholen is toevertrouwd te bereiken. Met name de basisvakken taal, lezen en rekenen zullen daarbij centraal staan.

Voor de uitwerking van het opbrengstgericht werken geldt dat er wordt uitgegaan van de componenten van effectief onderwijs. Deze componenten geeft een aanpak aan waarvan we weten dat deze werkt en waarbij de leerkracht een belangrijke plaats krijgt omdat deze het verschil maakt.

7 componenten van effectief onderwijs:

1. Helder stellen van duidelijke en meetbare onderwijsdoelen
2. Inzetten van effectieve tijd die wordt besteed aan de basisvaardigheden
3. Genereren van extra tijd voor risico leerlingen
4. Inzetten van convergente differentiatie, kinderen zo lang mogelijk bij elkaar houden en werken met groepsplannen
5. Inzetten van het effectieve instructiemodel
6. Vroegtijdig signaleren en gebruik maken van de voorschotbenadering
7. Monitoren van de resultaten analyses inzetten als uitgangspunt voor handelen en ontwikkeling

Afbeelding: uitgangspunten effectief onderwijs:

7.2 ONDERZOEK EFFECTIEF LEES- EN SPELLINGSONDERWIJS

Vanuit het belang om uit te gaan van concrete resultaten bij het vaststellen van een is er een onderzoek gedaan naar het lees- en spellingsonderwijs op alle scholen binnen de stichting. Dit onderzoek heeft geleid tot een aantal kaders waarvoor concrete doelen zijn vastgesteld. Iedere school draagt er zorg voor dat deze kaders en de schoolspecifieke onderzoeksresultaten onderdeel zijn van het schoolplan 2011-2015.

Kaders voor het lezen en spellen:

1. Kader beginnende geletterdheid
2. Kader indicatoren effectief leesonderwijs
3. Kader aanvankelijk lezen en spellen
4. Kader gevorderd lezen en spellen
5. Kader begrijpend lezen
6. Kader diagnostiek van dyslexie
7. Kader schoolspecifiek dyslexiebeleid

7.3 HANDELINGSGERICHT WERKEN

Het opbrengstgericht werken wordt binnen de Dr. Schaepmanstichting ingezet vanuit de gedachte handelingsgericht werken. Dat betekent dat de zorg voor de leerlingen zo wordt ingevuld dat iedere leerling zorg krijgt. Dé zorgleerling bestaat hierin niet, omdat iedere leerling zorg nodig heeft. Slechts de mate waarin en de wijze waarop is verschillend. Van belang binnen het handelingsgericht werken is de vaardigheid van de leerkracht om onderwijsbehoeften van leerlingen te zien, te begrijpen en uitgangspunt voor eigen handelen te laten zijn.

Afbeelding handelingsgericht werken:

7.4 INVOERING I-ZORGRROUTE

De Dr. Schaepmanstichting werkt vanuit 6 stappen van binnen de 1-zorgroute. Binnen alle zes stappen geldt: het bieden van een goed *pedagogisch klimaat* door *handelingsgericht te werken* in de groep, met als startpunt de leerkracht binnen de groep, die zich zorgen maakt over een leerling.

Het goed volgen én evalueren van het geboden onderwijs binnen het *basispakket* van de school (stappen 1-2-3) zorgt ervoor dat duidelijk wordt of:

- De leerlingen de gestelde doelen halen
- De leerlingen profiteren van het onderwijs en van de extra hulp
- De instructie en/of hulp van de leerkracht en het curriculum effectief zijn

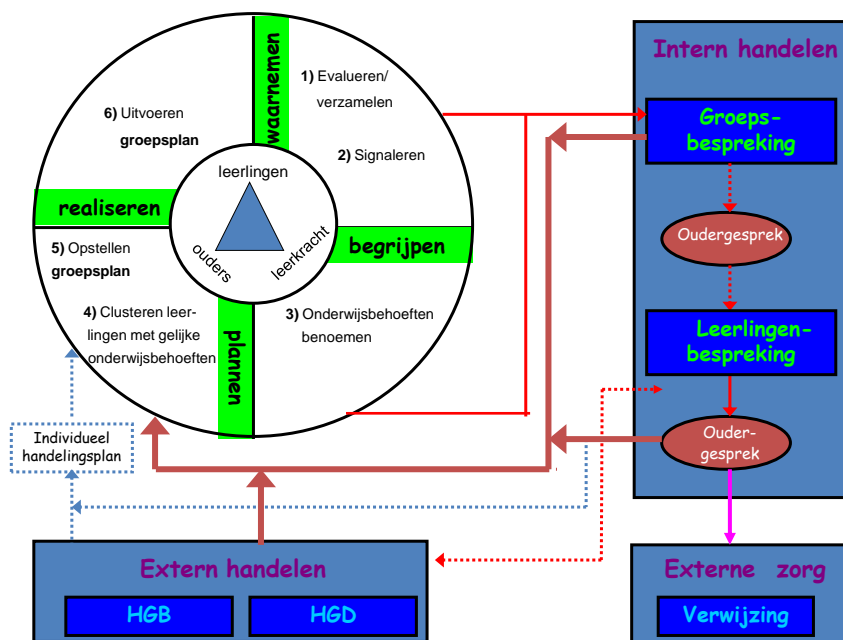
Blijkt dat het kind meer zorg nodig heeft dan wat de school kan bieden binnen het basispakket, dan kan de school een beroep doen op ondersteuning door deskundigen (stappen 4-5-6 binnen de 1-zorgroute).

Aldus biedt de 1-zorgroute een sluitend vangnet om *alle* kinderen met specifieke onderwijsbehoeften – in meer of mindere mate- goed te ondersteunen. De stappen binnen de 1-zorgroute volgen elkaar logisch op en zijn cyclisch.

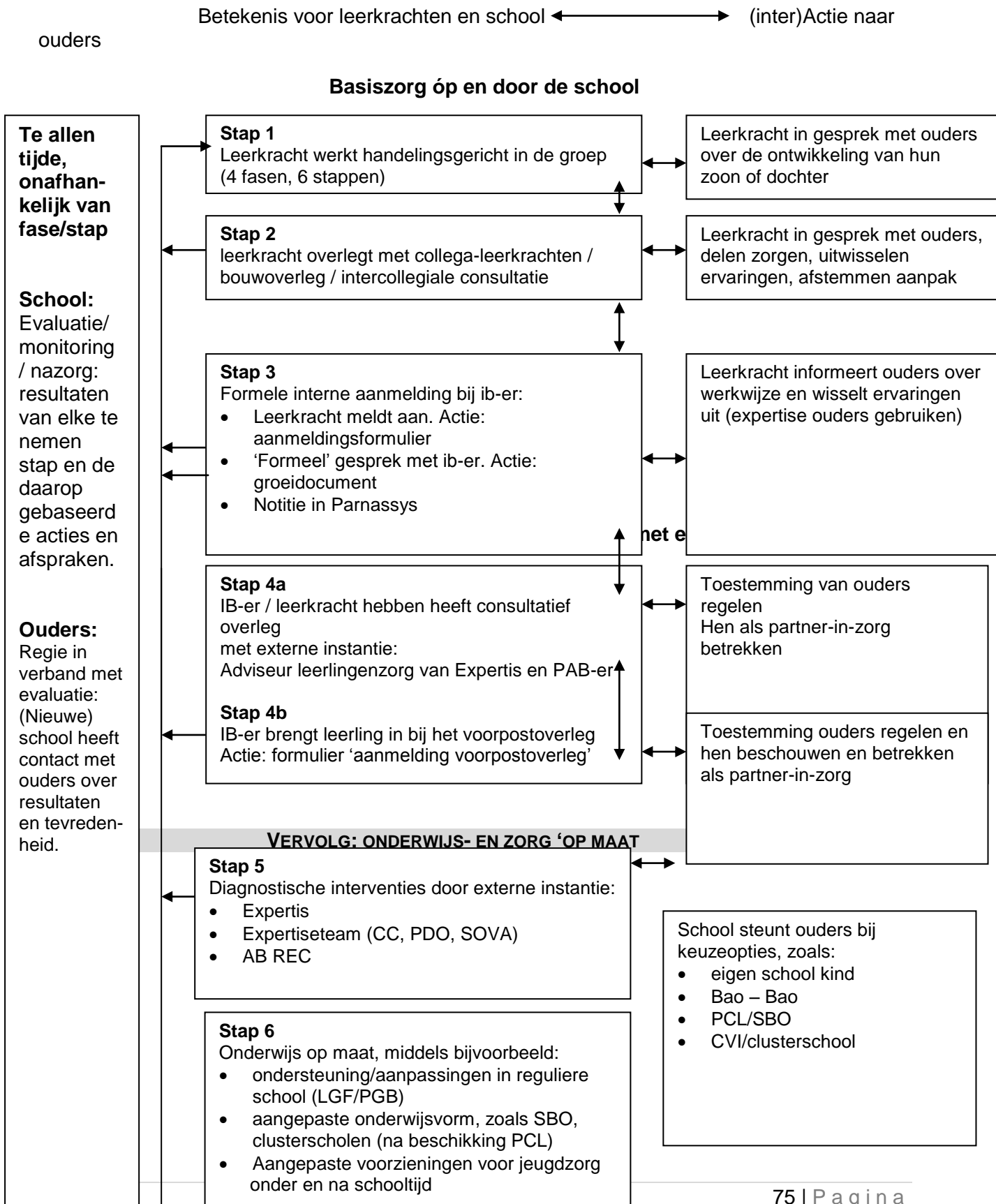
Op het moment dat er onvoldoende effect is van het gebodene in de betreffende stap, wordt – altijd handelingsgericht - overgegaan naar de volgende stap. Als vervolgens blijkt dat het kind profiteert van het geboden onderwijs- en hulpaanbod, blijft men handelingsgericht werken binnen die en voorgaande stappen: het onderwijs of de ondersteuning is immers effectief.

Onderwijs op maat wordt op deze wijze voor elk kind mogelijk. Het vloeiend in elkaar overlopen van de ene stap in de andere (of weer terug) is een logische beweging. De vragen 'Wat werkt voor dit kind (en houden we dat zo)? En 'Wat heeft verandering (en vraagt om meer zorg en aandacht op maat) zijn daarbij leidinggevend.

Afbeelding 1-zorgroute vanuit de basis handelingsgericht werken:

7.5 NIVEAU VAN ZORG IN 6 STAPPEN, UITWERKING VAN dr. SCHAEPMANSTICHTING

7.6 UITWERKING VAN HOOFDTHEMA ONDERWIJS - ZORG - IDENTITEIT

De verschillende uitgangspunten en kaders die gezamenlijk binnen de Dr. Schaepmanstichting zijn vastgesteld, worden uitgewerkt in het project ; 'Naar beter onderwijs, de leerkracht centraal'.

Dit project geeft een invulling van de uitvoering van ogw, hgw en de 1-zorgroute op alle scholen. Met gebruikmaking van de verschillende netwerken (ib, rt en ict), het directeurenoverleg en schoolspecifieke ontwikkelplannen, werken alle scholen aan hun eigen ontwikkeling. Er is een projectgroep geformeerd, die vanuit het CvB mandaat heeft om sturing te geven aan dit proces op bovenschools niveau. Iedere school heeft een eigen verantwoordelijkheid in de uitvoering, maar legt verantwoording af aan het CvB die de eindverantwoordelijk draagt. Binnen het project 'de leerkracht centraal' wordt een belangrijke koppeling gemaakt tussen Onderwijs, Zorg en Kwaliteitszorg.

De invulling van de verschillende netwerken binnen de Dr. Schaepmanstichting is gerelateerd aan het project 'de leerkracht centraal'. Binnen deze netwerken staat kennisdelen, ontwikkelen en leren van elkaar centraal.

Voor de ib-ers geldt dat zij een belangrijke rol hebben binnen de invoering van de 1-zorgroute. Zij zijn inhoudelijk ondersteunend binnen de scholen, maar hebben ook een coachende taak. Voor de ict-ers geldt dat zij werken aan een aantal doelstellingen die in verband staan met de onderwijsinhoudelijke doelstellingen van de stichting. De ict coördinatoren zullen een onderwijskundige taak krijgen. Zij dienen de leerkrachten te coachen en ondersteunen in de inzet van ict binnen het onderwijs. Hierbij kan worden gedacht aan de inzet en invoering van ParnasSys, maar bijvoorbeeld ook het effectief gebruik van digiborden en educatieve software.

Uitwerking communicatieplan voor 'de leerkracht centraal':

'Groep' en deelnemers	Taak en verantwoordelijkheden	Communicatie
CvB	Eindverantwoordelijkheid project Geeft sturing aan de uitvoeringsgroep	ISOS bulletin voor mr-en en teamleden Speciaal projectbulletin? Communiqueert naar alle geledingen binnen de stichting
Projectgroep Tijdelijke groep, deelname uit verschillende geledingen; CvB, (externe) experts op afroep, directie scholen uit bac o en i	Aansturing door coördinator Beslisbevoegdheid inzake project, grote lijnen worden uitgezet, beleid wordt gemaakt en omschreven.	Vastleggen in verslagen. Communicatie naar uitvoeringsgroep en CvB. (Via CvB communicatie verder.)
Werkgroep inhoud (uitvoerend) Tijdelijke groep, vertegenwoordiging CvB en uitvoerders (in en extern)	Aansturing door coördinator Samenbrengen informatie uitvoering op de werkvloer en beleid in projectplan	Vastleggen in verslagen Communicatie naar projectgroep.

MOS Directeuren en CvB	Voorzitter CvB Wordt op de hoogte gesteld door CvB en kan gevraagd en ongevraagd CvB adviseren inzake project	Vastleggen in verslagen Communiqueert naar schoolteams en bac o en i, indien aan de orde
BAC O & I Vertegenwoordiging directeuren en CvB	Voorzitter CvB Leveren een vertegenwoordiging in de projectgroep, kunnen gevraagd worden door MOS om iets uit te werken	Vastleggen in verslagen Communiqueert naar MOS
ISOS Directies en CvB, extern adviseur	Voorzitter CvB Aansturing afhankelijk van agenda Input voor de projectgroep Input beleid voor CvB	Vastleggen afspraken in ISOS bulletin Directies communiceren vanuit ISOS naar eigen teams
Schoolteams	Hier gebeurt het! Uitvoering project zoals omschreven in de schoolspecifieke school(ontwikkel)plannen	Worden door directie (vanuit besprekingen MOS en ISOS) geïnformeerd, worden door CvB geïnformeerd (bulletin). Directie rapporteert regelmatig aan CvB over voortgang binnen school in managementgesprek
IB netwerk Ib-ers, CvB, teamleider expertiseteam, (extern) adviseur	Input voor beleid project. Uitvoering van project en bespreken voortgang van project.	Vastleggen verslag. Communicatie naar CvB en de schoolteams (klopt nog niet in schema)
RT netwerk Rt-ers, CvB, teamleider expertiseteam,	Uitvoering van project en bespreken voortgang van project.	Vastleggen verslag
Expertiseteam Leden expertiseteam, teamleider, CvB	Uitvoering van project en bespreken voortgang van project.	Vastleggen verslag
GMR Personeels- en oudergeledingen scholen, op uitnodiging CvB	Worden geïnformeerd over beleid en verloop invoering. Hebben adviesrecht in beleid.	Worden geïnformeerd door CvB

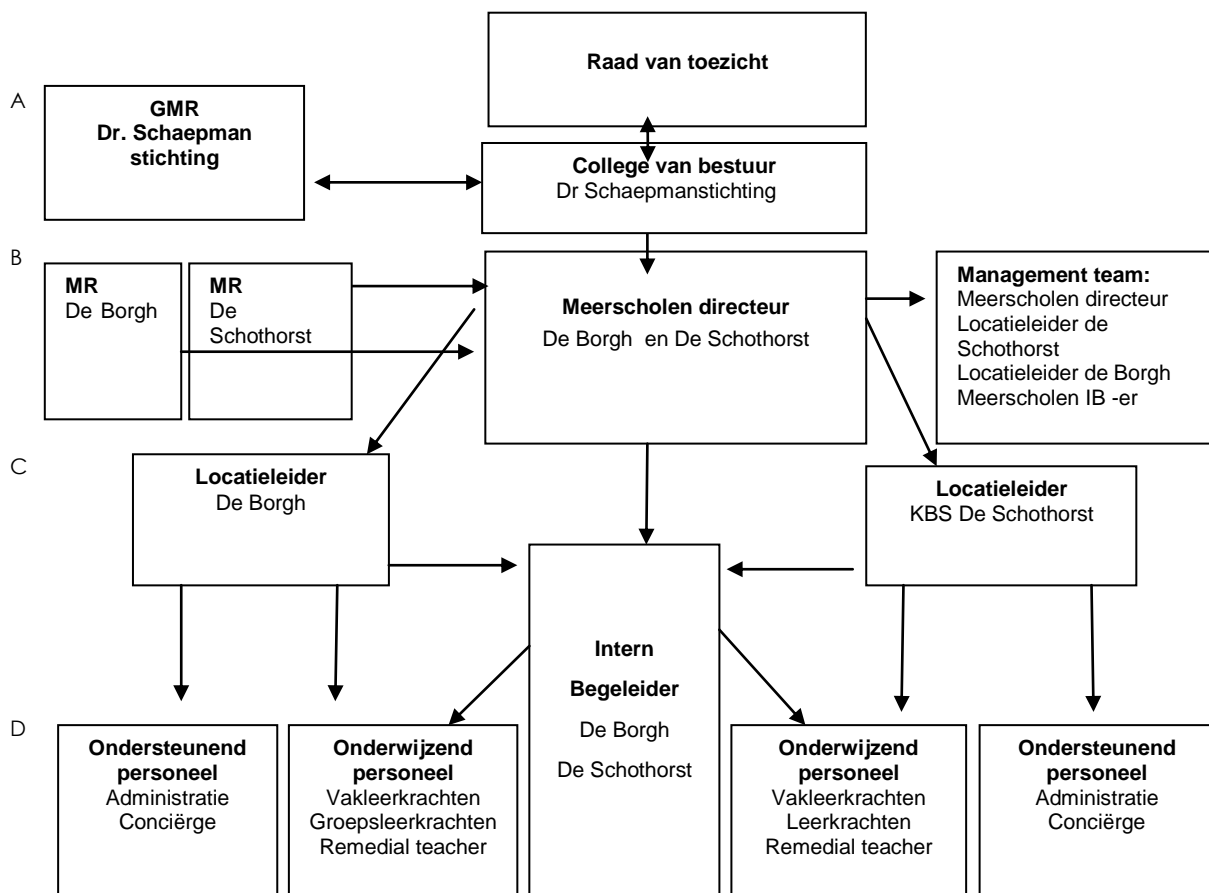
7.7 IDENTITEIT

Nog verder uitwerken dr. Schaepmanstichting

8. PERSONEELSBELEID

8.1 ORGANOGRAM VAN DE ORGANISATIESTRUCTUUR

Het organogram van de organisatiestructuur, dit organogram geeft een overzicht van de organisatiestructuur en de informatiestromen .

8.2 VISIE OP PERSONEELSBELEID

De Dr. Schaepmanstichting hecht veel belang aan investeren in medewerkers. Onderwijs is mensenwerk en dat kapitaal dient gekoesterd en versterkt te worden. Permanente ontwikkeling van mensen zorgt voor betere resultaten. Dit beleidsuitgangspunt dient verankerd te worden in de organisatie. Bij medewerkers die zich blijvend ontwikkelen is niet alleen sprake van een toenemende professionaliteit, maar is over het algemeen ook sprake van een toenemende mate van betrokkenheid en loyaliteit aan de organisatie.

Dit strategisch beleidsplan beschrijft de strategie waarmee verbetering van de prestaties van de organisatie duidelijk wordt.

Het College van Bestuur en de directies van de scholen kent de visie en missie. Iedere school heeft een plan waarin duidelijk naar welke (zoveel mogelijk) meetbare resultaten gestreefd wordt. Op deze wijze is het mogelijk organisatiedoelen in samenhang te brengen met de ontwikkeling van mensen. Leren en ontwikkelen worden bewust gepland om die doelen te bereiken.

Directies zijn in staat te bepalen wat de leer en ontwikkelbehoeften van hun schoolteams zijn, welke activiteiten moeten worden ondernomen hoe het effect geëvalueerd wordt. Medewerkers kunnen uitleggen wat ze door persoonlijke ontwikkeling moeten bereiken voor zichzelf, het team en de organisatie.

Dit alles vindt plaats in een cultuur waarin aandacht is voor erkenning, waardering en tevens voor aanmoediging om prestaties te verbeteren. Directies dienen te beschikken over vaardigheden om daadwerkelijk mensen te helpen zich planmatig te ontwikkelen. Zo krijgen medewerkers de overtuiging dat hun bijdrage van wezenlijk belang is voor de ontwikkeling van de organisatie en dat hun ontwikkelingsactiviteiten in dat kader betekenis vol zijn. Vanuit deze visie gaan medewerkers zichzelf zien als "eigenaar" van hun eigen ontwikkeling.

Zodra deze visie op algemeen organisatieniveau en op schoolniveau op planmatige wijze wordt uitgevoerd, ontstaat inzicht in de totale investering voor leren en ontwikkelen van mensen. Dit maakt het mogelijk te bepalen op welke wijze leren en ontwikkelen de (school)organisatie heeft verbeterd en leert evaluatie hoe strategieën kunnen worden ontwikkeld/verbeterd om nog beter te presteren. De cirkel (PDCA) is rond.

Het spreekt voor zich dat de Dr. Schaepmanstichting resultaatgericht aan het werk gaat met actuele thema's in het kader van personeelsbeleid. Er dienen keuzes gemaakt te worden op het gebied van functiebouwwerk en functiewaardering, competenties, leeftijdsbewust personeelsbeleid, management development, mobiliteit, opleidingsbeleid en arbo-verzuimbeleid.

8.3 DOELSTELLINGEN PERSONEELSBELEID

De Dr. Schaepmanstichting;

- heeft een plan voor personeelsbeleid op organisatieniveau
- bouwt verder aan het functiehuis
- biedt scholen een format voor werken met competenties
- ontwikkelt beleid voor specifieke leeftijdsgroepen
- streeft naar een ziekteverzuim dat ligt onder het landelijk gemiddelde
- streeft naar een goede werkomgeving voor alle medewerkers(veiligheid, bescherming, goede gezondheid, welzijn)
- voert een arbobeleid dat voldoet aan de wettelijke eisen
- ondersteunt “opleiden in de school”
- bouwt aan een begeleidingsplan voor nieuwe directeuren
- heeft professioneel management op de scholen
- hanteert een cyclus van functionerings-, beoordelings- en ontwikkelingsgesprekken
- heeft op iedere school medewerkers die voldoen aan de bekwaamheidseisen van de wet BIO
- zorgt voor een helder personeelsaannamebeleid
- heeft een bestuursformatieplan
- streeft naar voldoende beschikbare invallers en maakt hierbij gebruik van een digitaal systeem invalpool
- staat bekend als een goed werkgever

Scholen van de Dr. Schaepmanstichting;

- hebben een school specifiek plan personeelsbeleid
- hebben een begeleidingsplan voor nieuwe medewerkers

8.4 DOELEN VAN HET PERSONEELSBELEID SPECIFIEK

1. Het creëren van goede arbeidsomstandigheden en een duidelijke rechtspositionele basis die zekerheid biedt en perspectieven geeft.
2. Het bevorderen van een goede werksfeer en een goed klimaat waarin het personeel tot zijn recht komt, zich geaccepteerd en veilig voelt en waar samenwerking bevorderd wordt.
3. Komen tot verbetering en optimalisering van de kwaliteit van de arbeid.
4. Het realiseren van een effectieve inzet van mensen ten behoeve van de doelstelling van de school: het verzorgen van kwalitatief goed onderwijs.
5. Personeel mede verantwoordelijk maken voor hun eigen professionele ontwikkeling.
6. De instrumenten voor personeelsbeleid samenhangend inzetten

8.5 DE INZET EN ONTWIKKELING VAN ONS PERSONEEL

De medewerker wordt steeds opnieuw geprikkeld om 'in beweging' te blijven; om nieuwe taken op zich te nemen en nieuwe uitdagingen aan te gaan, zodat hij zich zelf blijft ontwikkelen.

In het scholingsplan letten we op het volgende:

Om het team gedurende hun hele loopbaan op De Borgh flexibel, mobiel en vooral betrokken te houden, is scholing van het grootste belang. Wetende dat het team zeer weinig aan scholing en professionalisering hebben gedaan. Moeten we het team activeren. Veel scholingsprogramma's zijn gericht op vakinhoudelijke verbreding en/of verdieping. De school pleit er voor om naast deze functiegerichte scholing ook in zetten op persoonsgerichte scholing. Juist nu we met De Borgh een hele ontwikkeling en een visie hebben neergezet is het goed om teamleden stil te laten staan bij eigen loopbaan op De Borgh. Met de volgende vragen; wat heb ik tot nu toe gedaan? Wat weet ik met mezelf? Waar ben ik goed in? Wat maakt mij betrokken? Wat wil ik behouden en hoe ziet De Borgh er over 5 jaar uit? Welke kansen liggen er voor me? Voor de organisatie zou het waardevolle informatie kunnen opleveren. Het is een gestructureerde manier om eens echt de balans op te maken over de loopbaan en het is een goede scholingsfaciliteit waarmee de teamleden de eigen verantwoordelijkheid en voor de loopbaan nieuwe impulsen kan geven.

De leerkracht wordt aangesproken op zijn professionaliteit en moet vooral niet leerling volgend of ontwikkelingsgericht gaan werken. De doelen en de opbrengsten staan centraal. De leerkracht differentieert niet naar beheersing van de leerstof, maar differentieert naar instructie en naar tijd. Het tempo van het aanbieden van de leerstof wordt niet verlaagd, maar de leerstof komt vaker terug. Centraal staat de effectieve instructie door de leerkracht en het herhalen, herhalen, herhalen. Om kwaliteit en effectief goed onderwijs te geven moeten de leerkrachten hun organisatie in de klas en hun instructievaardigheden veranderen. De effectieve instructie is gebaseerd op het IGD model. IGD staat voor Interactief, Gedifferentieerd, Directe Instructie.

De Borgh is een lerende organisatie. Dit betekent dat we zowel de ontwikkeling van de kinderen als van het personeel belangrijk vinden. Voor het personeel betekent dit bijvoorbeeld dat er gezamenlijke studiedagen georganiseerd worden, maar dat personeelsleden ook aan individuele na- en bijscholing doen.

Een gezamenlijk project is het BOOM- project. (Beter Onderwijs Op Maat) Onder leiding van een extern deskundige van de schoolbegeleidingsdienst Expertis wordt gewerkt aan

verbetering van het klassenmanagement, het werken aan de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van de kinderen.

Het onderwijs heeft in het verleden (maar ook nu nog) te vaak een beroep gedaan op het inschakelen van de linker hersenhelft. Dit betekent een verwaarlozing van de rechter hersenhelft. Door de activiteit van de rechter hersenhelft meer te stimuleren, ontstaat een logische verbinding tussen beide hersenhelften. Hierdoor leren kinderen meer samenhang te zien, worden zij creatiever in het oplossen van problemen en blijft informatie beter bewaard. Onze school probeert dit te verwezenlijken door meer gebruik te maken van kunstzinnige vormen als bijvoorbeeld muziek, schilderen, tekenen, bewegen e.d. en minder talig onderwijs te geven. Op die manier proberen we het creatieve vermogen van kinderen sterk te ontwikkelen.

Door middel van team en bouwvergaderingen willen we beleid ontwikkelen om aan de zelfstandigheid van kinderen bij ons op school meer aandacht te kunnen geven.

Deel uitmakend van het Samenwerkingsverband 7.02, zijn wij gezamenlijk verantwoordelijk voor de opvang en begeleiding van kinderen met problemen en voor de plaatsing van hen op een geschikte school.

Wij kiezen voor convergente differentiatie. Waarbij wordt geprobeerd de verschillen tussen kinderen zo klein mogelijk te houden en is het onderwijs, bijvoorbeeld door het gebruik van meerdere instructiegroepen binnen eenzelfde leerstofeenheid er op gericht de basisorganisatie van het leerstofjaarklassensysteem in stand te houden.

Het hele team (leerkrachten, remedial teacher, intern begeleider en directie) is gezamenlijk verantwoordelijk voor een zo optimaal mogelijke zorg voor de leerlingen.

De directie van de school is gericht op het creëren van de school als lerende organisatie. Een continue ontwikkeling van het onderwijs met aandacht voor de bewaking van de doorgaande lijn. De directie stelt zich tot doel om nieuwe onderwijskundige ontwikkelingen binnen De Borgh te introduceren en waar mogelijk te implementeren. Er wordt getracht onderwijs aan leerlingen met een specifieke onderwijs behoefte te verbeteren. Procedures mogen niet star zijn, maar dienen steeds in ontwikkeling te zijn.

Begeleiding, ondersteuning, stimulering en professionalisering van de leerkrachten staat centraal. Leerkrachten worden d.m.v. klassenconsultatie van en gesprekken met de intern begeleider begeleid, ondersteund en gestimuleerd om de zorg voor leerlingen binnen de groep zo optimaal mogelijk uit te voeren. Leerkrachten worden in functioneringsgesprekken gestimuleerd om zichzelf te scholen en te bekwamen. Ook op teamniveau worden er scholing aangeboden.

- Bijeenkomsten sociale vaardigheidstraining Rots en Water
- Werkgroep leerlingvolgsysteem sociaal emotionele ontwikkeling groep 1-8 ZIEN
- Scholing en handelingsplan intervisies m.b.t. het samenstellen van een concreet en goed handelingsplan en het uitvoeren daarvan.
- Scholing m.b.t. het verkrijgen van een doorgaande lijn van peuterzalen naar basisonderwijs middels VVE
- IBP cyclus voortzetten
- Workshops digitaal schoolbord/ website onderhouden
- Beter Effectief en Opbrengstgericht Onderwijs Op Maat (BEO)
- BHV- scholing
- ICC - scholing

- VTB coach
- Werkgroep digitaal leerlingendossier

8.6 PROFILERING VAN DE SCHOOL IN DE WIJK EN IN DE STAD

Basisschool De Borgh is gelegen in de Hasseler Es, een groene wijk aan de noordkant van Hengelo. In de gids van de gemeente staat de school benoemd en ook in de Hasseler post wordt melding gemaakt van de activiteiten van de school.

De school profileert zich als volgt:

- er wordt goed onderwijs gegeven
- de school heeft een vrolijke en verzorgde uitstraling
- er is sprake van open communicatie tussen ouders, leerlingen en leerkrachten en deze open communicatie staat hoog in het vaandel
- ouders worden gezien als partners van de school
- de zelfstandigheid en zelfredzaamheid van leerlingen wordt op creatieve wijze bevorderd
- de school is laagdrempelig
- er is sprake van een zorgstructuur waarbij gekeken wordt naar leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften
- de overgang naar het voortgezet onderwijs gebeurt in goede harmonie tussen ouders, leerling en school
- de resultaten van de leerlingen van het voortgezet onderwijs komen overeen met het gegeven advies aan het eind van de basisschool
- er is een start gemaakt met de vorming van de brede school in samenwerking met de peuterspeelzaal, de buitenschoolse opvang en de openbare basisschool

8.7 BELEIDSPANNEN PERSONEEL vastgesteld en in voorbereiding

Onderdeel	in voorbereiding	vastgesteld
Personeelsbeleidsplan		X
Functioneringsgesprekken		X
Deeltijdbeleid		X
MR- en Vakbondsactiviteiten		X
Arbobeleidsplan		X
Ziekteverzuimbeleidsplan		X
Notitie Casemanager in het kader van ziekteverzuimbegeleiding		X
Functiehuis		X
Functiemix		X
Doelgroepenbeleid		X
Scholingsbeleid		X
GMR		X
Beloningsbeleid	X	
Directiestatuut		X
Evenredige vertegenwoordiging van vrouwen in de schoolleiding		X
Preventie Sexuele Intimidatie		X
Sollicitatiecode		X
Klachtenregeling		X
Arbeidsduur en normjaartaak		X
Mobiliteitsbeleid		X
Leeftijdsbewust personeelsbeleid	X	
Bestuursformatieplan/ Meerjaren formatieplan		X

8.8 FORMATIEBELEID

Het formatiebeleid van het bestuur wordt ontleend aan de school- en formatieplannen van de individuele scholen en het personeelsbeleidsplan van de Dr. Schaepmanstichting.

Het bestuur stelt jaarlijks het bestuursformatieplan voor het nieuwe schooljaar vast voor 1 mei van het nieuwe schooljaar. Op basis van de meest recente prognoses wordt er naar gestreefd meer jaren formatiebeleid te ontwikkelen. Deze prognoses tonen voor de Dr. Schaepmanstichting de komende jaren een lichte groei aan (in elk geval tot 2012)

Er wordt structureel formatieoverleg gevoerd met de directies van alle scholen. Dit onder leiding van de voorzitter van de beleidsadviescommissie personeel en organisatie. Tijdens het overleg worden de formatieverplichtingen op bestuursniveau afgestemd op de inzet van de formatie op de diverse scholen. Daarbij is de mobiliteit van de werknemers (vrijwillig of op basis van noodzaak) onderwerp van gesprek.

8.9 TAAKBELEID

De BAC-P&O, heeft in overleg met de directeuren een inventarisatie gemaakt en voorstellen gedaan aan het Management Overleg Schaepmanstichting (MOS).

Inmiddels hanteert iedere school de uitgangspunten, zoals geformuleerd in het beleidsstuk arbeidsduur en normjaartaak. Er is overeenstemming over de berekeningswijze van het aantal weken. Per leerkracht is een overzicht van de hoeveelheid ruimte (uren) die hij heeft voor de invulling van overige schooltaken. Er zal gestreefd moeten worden naar een zorgvuldige balans tussen gelijkheid binnen onze scholen en eigenheid van iedere school apart.

In de functie- en taakomschrijvingen staat vermeld hoe de taakverdeling tussen de directie, zorgteam (IB- er / RT- er), is geregeld. Deze omschrijvingen staan in: functie-taakomschrijvingen resp. het zorgprofiel die aanwezig is op school.

Hierbij moet worden opgemerkt dat het komende jaar de taakverdeling tussen de meerscholen directeur en de locatieleider ingevuld moet worden en gestalte moet krijgen.

Binnen het taakbeleid zijn de schooltaken zo evenredig mogelijk verdeeld over de teamleden en vormen leerkrachten werkgroepen, aangestuurd door een coördinator. Daarnaast hebben we een onder- en een bovenbouwcoördinator. Deze coördinatoren sturen de bouw aan. Zij zijn het aanspreekpunt voor de directie en leiden de bouwvergaderingen. Regelmatig heeft de locatieleider overleg met de bouwcoördinatoren en werkgroepcoördinatoren.

Leerkrachten

De groepsleerkracht heeft de verantwoordelijkheid voor zijn/haar groep. Part-timers delen die verantwoordelijkheid. Elke leerkracht heeft naast lesgevend taken ook andere taken, zoals het organiseren van speciale activiteiten. Vaak gebeurt dat in samenwerking met ouders. Verder zijn er leerkrachten die bepaalde vakgebieden coördineren.

Intern Begeleider (IB- er)

De IB- er valt onder de directe verantwoordelijkheid van de directie.

De IB- er coördineert de totale leerlingenzorg en bewaakt het proces: het intern begeleiden van leerkrachten om de zorg voor individuele leerlingen systematisch aandacht te geven. De IB- er maakt deel uit van het zorgteam (samen met de meerschoolse directeur en locatieleider).

De IB-er heeft de opleiding tot IB- er met succes afgerond. Ze neemt deel aan het IB-netwerk van de dr. Schaepmanstichting en onderhoudt contacten met externe instanties zoals de Permanente Commissie Leerlingenzorg (PCL), het Expertiseteam etc.

Remedial teacher (RT -er)

De Remedial Teacher is een speciaal bevoegde leerkracht en valt onder de verantwoording van de directie. De RT- er wordt aangestuurd door de IB- er.

De RT- er kan onderzoek doen naar belemmeringen die kinderen kunnen ondervinden in hun leer- en ontwikkelingsproces. De RT- er werkt op de eerste plaats met de kinderen.

Indien nodig stelt ze samen met de groepsleerkracht een plan van aanpak / handelingsplan op. De IB- er en RT- er hebben regelmatig overleg en werken nauw samen.

ICT- coördinator

Op De Schothorst gebruiken we ICT als hulpmiddel bij ons onderwijs. De computer is een leermiddel en niet een doel op zich. Als kinderen onze school verlaten, beheersen ze basisvaardigheden betreffende tekstverwerking, internet en e-mail. Ze kunnen de computer gebruiken om informatie te verzamelen. We gebruiken zoveel mogelijk de geschikte software binnen ons onderwijs. Daarnaast wordt ICT ingezet als middel binnen de zorgverbreding. De bovengenoemde visie is tot stand gekomen in overleg met team, directie en MR. De afgelopen jaren zijn vooral oriënterend en voorbereidend geweest. De komende schooljaren moeten gebruikt worden om de software te implementeren binnen ons onderwijs. De infrastructuur is nu gereed, de software gekozen en geïnstalleerd en de teamleden hebben scholing gevolgd in het gebruik van de computer en de software. Ook is elk teamlid in het bezit van alle benodigde informatie om de computer optimaal te kunnen gebruiken. Deze wordt bewaard in een borgdocument, de ICT map. De ICT-coördinator ondersteunt de collega's bij de uitvoering van het beleid in de klassensituatie (zie onze website voor het ICT schoolplan).

ISB- coördinator (interne stagebegeleider)

De ISB-er coördineert en begeleidt de studenten van de PABO (Hogeschool Edith Stein) die op onze school stagelopen en onderhoudt de contacten.

ICC- coördinator (interne culturele coördinator)

Binnen onze school hebben wij een icc-er. Deze coördinator is verantwoordelijk voor de verdieping van de kunst- en cultuureducatie bij ons onderwijs. Naast de structurele kunstzinnige vorming werken we één keer per jaar met de hele school aan een kunst- en cultuurproject. De organisatie hiervan ligt in handen van de icc-er. Ook bezoekt de coördinator het icc- netwerk en is verantwoordelijk voor de kunst- en cultuur- beleidsplannen op school.

Een leerkracht heeft de cursus voor kunst- en cultuurcoördinatoren gevolgd in het kader van Cultuureducatie PO. Jaarlijks worden er thema's en activiteiten door de hele school uitgevoerd waar alle facetten m.b.t. de kerndoelen aan bod komen. Daarnaast zijn er handvaardigheids- middagen voor de groepen 3 t/m 8 gedurende een aantal aaneengesloten periodes tijdens het schooljaar.

Bedrijfshulpverlener (BHV -er)

Op de school zijn vier personeelsleden belast met BHV-taken. Zij houden zich bezig met de veiligheid van de leerlingen en personeelsleden. Dit betekent dat zij zich ontfemen over leerlingen en personeelsleden die b.v. een verwonding hebben opgelopen. Daarnaast dragen zij zorg voor een veilige inrichting van ons schoolgebouw. Minimaal twee keer per schooljaar wordt het ontruimingsplan geoefend. De initiatieven hiertoe liggen ook bij de BHV-ers.

Conciërge

De conciërge heeft de zorg voor het kleine onderhoud aan het schoolgebouw. Hij ondersteunt de leerkrachten en de schoolleiding.

Administratie

De administratief medewerkster ondersteunt de leerkrachten en schoolleiding met het verwerken en bijhouden van de (leerlingen)administratie.

8.10 OVERLEG STRUCTUUR

Directieoverleg

In het directieoverleg hebben de meerscholen directeur en locatieleider om de week overleg. In dit overleg worden beleidsmatige en organisatorische zaken besproken. Naast het directieoverleg tussen de meerscholen directeur en de locatieleider kent de school een Managementteam.

Managementteamoverleg

Eens per maand is er een MT-overleg waaraan de meerscholen directeur, de beide locatieleiders van basisscholen De Borgh en De Schothorst en de IB-er van de beide scholen deelnemen. Tijdens dit overleg worden beleidsmatige zaken besproken die beide scholen samen op kunnen pakken.

Vergadermomenten

Wekelijks zijn er vergaderingen. Twee keer per maand is er een algemene teamvergadering die geleid wordt door de locatieleider. Naast algemene zaken worden vooral onderwijskundige zaken en de schoolontwikkeling doorgesproken. Eén keer per maand is er een bouwoverleg voor de onder- en bovenbouw. De onder- en bovenbouwleerkrachten bespreken op die momenten specifieke onderwerpen die vooral te maken hebben met hun bouw. Deze worden afgewisseld met themavergaderingen. De bouwvergadering wordt geleid door de bouwcoördinator en themavergaderingen door de coördinatoren.

Zorgteam

De directie, de IB –er en de RT –er hebben maandelijks overleg betreffende de zaken omtrent zorg op de basisschool. Vanaf april 2011 is bekeken hoe de taken/ samenwerking tussen directie, IB –er en RT –er zo effectief mogelijk kunnen worden ingezet.

8.11 GESPREKSCYCLUS

Telkens aan het begin van een schooljaar, wordt de cyclus IPB, stand van zaken en verloop, centraal in het team besproken.

Stap 1

Iedere medewerker van de Dr.Schaepmanstichting werkt met persoonlijke actieplannen (PAP). Dat betekent dat een aantal keren per jaar, de medewerker voor zichzelf een doel uitwerkt dat is gerelateerd aan de onderwijsinhoudelijke ontwikkeling van de school. Deze ingevulde pap- formulieren bewaart de medewerker zelf in zijn bekwaamheidsdossier. Dit dossier bewaart de medewerker thuis.

Stap 2

Iedere medewerker van de Dr.Schaepmanstichting vult één keer per jaar een competentielijst leerkrachten in. Wanneer deze het voorafgaande jaar al is ingevuld, volstaat het bijwerken van de lijst. Deze ingevulde lijst geeft een beeld van de vaardigheden en competenties waar de medewerker goed in is, en waar de medewerker zich verder in wil bekwamen. Deze ingevulde competentielijst bewaart de medewerker zelf in zijn bekwaamheidsdossier.

Stap 3

Iedere medewerker van de Dr.Schaepmanstichting werkt één keer per jaar een Persoonlijk Ontwikkelplan uit (POP). De eerste keer is dat een geheel nieuw plan, de jaren die daarop volgen wordt dit plan bijgewerkt of aangepast. Dit POP is gebaseerd op een aantal gegevens; Pap's, Ingevulde competentielijst, Schoolontwikkeling

Persoonlijke wensen of ideeën.

De medewerker bewaart dit Persoonlijk Ontwikkelplan zelf in zijn bekwaamheidsdossier. Twee weken voorafgaand aan het jaarlijkse pop- of functioneringsgesprek, geeft de medewerker een kopie aan de directie.

Stap 4

Iedere medewerker van de Dr.Schaepmanstichting heeft jaarlijks een pop- of functioneringsgesprek met de directie. Het eerste jaar van de cyclus staat het POP-formulier centraal, het tweede en derde jaar betreft het een functioneringsgesprek waar de stand van zaken van de POP ook besproken wordt. Het vierde jaar is een beoordelingsgesprek.

Bij deze jaarlijkse gesprekken is de medewerker ervoor verantwoordelijk zijn bijgehouden bekwaamheidsdossier te laten zien.

Bij een pop- of functioneringsgesprek bereidt de medewerker het gesprek voor, door middel van het gespreksformulier pop- en functioneringsgesprek. Aantekeningen van het gesprek

worden op dit formulier aangevuld. Directie en medewerker tekenen dit formulier en krijgen beiden een kopie van het verslag.

Bij een beoordelingsgesprek maakt de directie een verslag. Zowel medewerker als directie krijgen een kopie van dit verslag.

8.12 Beleid t.a.v. loopbaan en scholing en leeftijdsbewust personeelsbeleid

Inleiding

Personeelsleden moeten hun werk goed kunnen doen en het een uitdaging blijven vinden. Dit geldt voor alle fases in hun loopbaan. Zij zijn verantwoordelijk voor hun eigen ontwikkeling, maar het is belangrijk dat hun bestuur investeert in het personeelsbeleid. Het bestuur van de dr. Schaepmanstichting heeft een bovenschools personeelsbeleidsplan voor haar scholen. Door kansen en uitdagingen te bieden door scholing, ontwikkelt de leerkracht zijn eigen talenten. Er moet echter ook aandacht zijn als het een tijd minder goed gaat met een personeelslid.

Er liggen duidelijke verplichtingen vanuit het CAO-PO; het bestuur dient het personeelsbeleid te beschrijven in een personeelsbeleidsplan en dient actie te ondernemen t.a.v. de volgende onderdelen:

- Functiedifferentiatie
- Voltijd- en deeltijdbetrekkingen
- Arbeidsomstandigheden
- Taaktoedeling en taakbelasting
- Compensatieverlof/Bapo/Spaarverlof
- Scholingsaanbod
- Mobiliteitsbeleid
- Persoonlijk ontwikkelingsplan
- Functioneringsgesprekken
- Beoordelingsgesprekken
- Klachtenregeling
- (G)MR – en vakbondsfaciliteiten
- Reorganisatie

Jaarlijks wordt dit beleid geëvalueerd door het College van Bestuur, het MOS (managementoverleg Schaepman) en de GMR.

Naast dit beleid, dat geldt voor alle scholen van de dr. Schaepmanstichting, bestaat binnen de scholen ook een schoolspecifiek beleid t.a.v. de zorg voor het personeel. Afhankelijk van de specifieke doelgroep van de school, kan het beleid afwijken van hetgeen beschreven is voor de andere scholen.

Schoolspecifieke onderdelen:

- De begeleiding van nieuwe personeelsleden
- Begeleiding en ondersteuning van zittende personeelsleden
- Werving en selectie
- Sollicitatiecode
- Beloningsbeleid
- Beleid t.a.v. stagiaires

Elk jaar heeft een medewerker de gelegenheid om zich te plaatsen op een mobiliteitslijst. Het verzoek om een andere werkplek binnen de dr. Schaepmanstichting wordt overlegd met de directeur van de school die op zijn beurt het bespreekt met het College van Bestuur. Medewerkers van De Borgh maken weinig gebruik van de mobiliteitslijst. Een reden hiervoor kan zijn dat mensen het prettig werken vinden op de Borgh en daardoor minder gebruik maken van de mobiliteitslijst.

Gevolgen IPB Schaepman voor De Borgh

Enkele kernwoorden vanuit onze missie/visie op Schaepmanniveau (bestuursniveau) die raakvlakken hebben met IPB zijn:

- Optimale ontwikkelingskansen
- Competente en gekwalificeerde medewerkers
- Optimale materiële voorzieningen
- Bewust van eigen beperktheid en feilbaarheid
- Solidariteit, medemenselijkheid, sociale loyaliteit
- Eigen identiteit is vertrekpunt van ontwikkeling
- Autonomie, kritisch bewustzijn, creativiteit.

Uit bovenstaande kernwoorden blijkt dat er veel van De Borgh wordt verwacht. Maar ook door de overheid, de maatschappelijke veranderingen, ouders en leerlingen. Deze verwachtingen proberen we zo goed mogelijk waar te maken. We moeten ons echter soms beperken, maar uiteraard voldoen aan de wettelijke voorschriften. De komende jaren is en zal veel aandacht gegeven moeten worden aan scholing en coaching van ons personeel. Personeel zal goed moeten kunnen functioneren in een zich snel veranderende maatschappij. Leerlingen moeten leren keuzes te maken, moeten leren omgaan met de vrijheid die het individu heeft in onze maatschappij. Het onderwijs zal daarop in moeten spelen.

Wat betekent dit nu voor het personeelsbeleid?

Personeelsleden moeten zich blijven ontwikkelen. Deze ontwikkeling is in het belang van de leerkracht en in het belang van de school, door het systematisch afstemmen en ontwikkelen van persoonlijke bekwaamheden en kennis op inhoudelijke en organisatorische doelen. Essentieel is deze ontwikkeling te relateren aan de ontwikkeling van De Borgh; de kerncompetenties van De Borgh vertalen naar de kennis, vaardigheden, persoonlijkheid en motivatie van de medewerkers. Dit alles onder het motto (motto van de Dr. Schaepmanstichting) 'Samen sterk in ontwikkeling'

Het onderdeel leeftijdsbewust personeelsbeleid is een onderdeel dat nader aandacht verdient, vanwege het feit dat er de komende jaren meerdere veranderingen zullen plaatsvinden in de personele bezetting, o.a. doordat collega's met pensioen gaan. Hierdoor treden interne verschuivingen op en benoemingen van nieuwe collega's. Om hier zicht op te krijgen is een duidelijk overzicht gewenst en noodzakelijk, zowel op korte termijn (1 jaar) als lange termijn (5 jaar).

Bij deze een beknopt overzicht van de verschillende leeftijdscategorieën van medewerkers op De Borgh:

20 – 30 jaar	:	0
31 - 40 jaar	:	0
41 – 50 jaar	:	8
51 – 60 jaar	:	6
61 – 65 jaar	:	0

14 personeelsleden

Een groot aantal medewerkers bevindt zich in de leeftijd van 50 tot 60 jaar. Wat betekent dit voor de organisatie van De Borgh?

Personeelsbeleid op basisschool De Borgh.

De Borgh vindt het belangrijk dat haar teamleden zich ontwikkelen in afstemming met het onderwijskundig beleid van de school.

In het handboek IPB (Integraal Personeelsbeleid) staat de volgende definitie beschreven:

Integraal Personeelsbeleid betekent het regelmatig en systematisch afstemmen van de inzet, kennis en bekwaamheden van de medewerkers en de inhoudelijke en organisatorische doelen van de school. Deze afstemming is ingebed in de strategische positie en gerelateerd aan de onderwijscontext van de school. Hierbij wordt professioneel gebruik gemaakt van een samenhangend geheel van instrumenten en middelen die gericht zijn op de ontwikkeling van individuele medewerkers'.

Kortom: het persoonlijk ontwikkelingsperspectief van medewerkers in het onderwijs moet zoveel mogelijk op één lijn liggen met de inhoudelijke en organisatorische doelstellingen van de school. Het is een wisselwerking tussen het individuele belang en die van de schoolorganisatie. Richtinggevend zijn vragen als "Wat voor een school willen we zijn?" en "Wat voor een school willen we worden?" De schoolleiding heeft zicht op de onderwijskundige ontwikkelingen, leerlingenaanbod, wensen van medewerkers in relatie met de school en kan zodoende hun visie en missie vertalen naar concrete doelen. Door duidelijk te communiceren met medewerkers over de doelstellingen en de daaruit voortvloeiende beleidskeuzes is het helder dat iedereen weet welke richting de school uitgaat.

De stand van zaken op De Borgh

In het schooljaar 2008-2009 is de 4-jarige gesprekkencyclus geïntroduceerd en is aan elk personeelslid een bekwaamheidsdossier uitgedeeld. In deze map laat het personeelslid zien dat hij bekwaam is en dat hij zijn bekwaamheid onderhoudt.

De gesprekken met het onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel zonder lesgevende taken worden gevoerd met de locatieleider. De gesprekken met de collega's met ondersteunende zorgtaken worden gedaan door de algemeen directeur. In het Managementteam (MT) worden de gesprekken nader besproken. Wensen en ideeën worden geïnventariseerd en waar mogelijk ingezet in de formatie. Dit alles binnen de afstemming met het schoolbeleid.

Het team van De Borgh

Het team bestaat bij het in gebruik nemen van het huidige schoolplan (2011) uit de volgende personeelsleden en beslaat de volgende functies/taken:

- 2 leden managementteam (1 locatieleider en 1 meerscholen directeur)
- 8 leerkrachten, voltijd en in deeltijd
- 1 intern begeleider *
- 1 remedial teacher *
- 1 vakleerkracht handvaardigheid
- 1 vakleerkracht muziek
- 1 conciërges
- 1 administratief medewerker

*De locatieleider is ook intern begeleider en de RT –er is ook groepsleerkracht

Het integraalpersoneel beleid (IPB) richt zich niet alleen op de huidige stand van zaken, maar is ook toekomstgericht.

Waar dient De Borgh de komende jaren rekening mee te houden? Welke competenties verlangt het schoolbeleid, welke specialisaties zijn nodig, waar liggen de ontwikkelpunten en wie wil zich hoe en wanneer ontwikkelen?

Leeftijdsbewust personeelsbeleid

Wat verstaan wij onder leeftijdsbewust/levensfasebewust personeelsbeleid?

Hoewel er vaak een associatie mee wordt gemaakt is het geen seniorenbeleid in de leeftijd van 55-65 jaar, maar is het een personeelsbeleid bestemd voor alle jonge en oudere werknemers. Het personeelsbeleid probeert af te stemmen op de behoeften en wensen van de werknemers in een bepaalde leeftijdsfase. Mensen in verschillende leeftijdsfasen hebben immers verschillende behoeften en wensen t.a.v. hun werk. Het gaat erom dat het personeelsbeleid erop gericht is gedurende de leeftijdsfasen van de werknemer, zodat er optimaal gebruik gemaakt kan worden van zijn mogelijkheden. Leeftijdsbewust personeelsbeleid is maatwerk en er wordt rekening gehouden met de specifieke situatie van iedere werknemer.

Leeftijdsbewust personeelsbeleid is dus voor alle leeftijden en begint al bij de startende leerkracht.

Het is van belang dat de directie zicht heeft op de leeftijdsfasen in het team en de daarbij behorende mogelijkheden c.q. ontwikkelpunten. Zicht hebben op de sterke en minder sterke kanten van de medewerker en daarmee rekening houdend, kan de motivatie verhogen en de uitdaging vergroten.

In deze opdracht onderzoeken wij hoe het gesteld is met de levensfasen in het Borghteam en welke daaruit vloeiende beleidsmaatregelen getroffen kunnen worden.

We gaan uit van de volgende levensfasen:

1. de startende leerkracht*	20 – 30 jaar	* met leerkracht wordt ook bedoeld,
2. de leerkracht en het jonge gezin	30 – 40 jaar	de medewerkers in de zorglijnen.
3. de ervaren leerkracht	40 – 50 jaar	
4. de senior leerkracht	50 – 65 jaar	

Schema 1

	20 – 30 jaar	30 – 40 jaar	40 – 50 jaar	50 – 65 jaar
	Startende leerkracht	Leerkracht met (evt.) jong gezin	Ervaren leerkracht	Senior leerkracht
1			Karin	Locatieleider en IB-er
2			Monique	Leerkracht. / RT
3			Christel	Leerkracht
4			Martha	Leerkracht
5			Gera	logopedist
6			Arno	Leerkracht
7			Edith	Leerkracht
8			Marc	Leerkracht
	0	0	8	6

In de gesprekken tussen leidinggevenden en de personeelsleden kan het belang van de medewerker en de organisatie goed op elkaar afgestemd worden. Daarbij kan rekening gehouden worden met de levensfase van het teamlid.

Onderwerpen die aan de orde kunnen komen:

1. loopbaanontwikkeling
2. taakbeleid
3. deeltijd werken
4. collegiale consultatie

Aandachtspunten in de levensfase van medewerkers

de startende leerkracht:

- inwerken in de organisatie m.b.v. een mentor
- de startende leerkracht maakt zich het beleid en afspraken van de school eigen
- ontwikkelt kennis- en vaardigheden
- organisatie biedt stimuleert en biedt ruimte voor ontwikkelkansen
- werkt het liefst fulltime

leerkracht met het jonge gezin:

- mogelijkheid deeltijd werken
- school staat niet meer in middelpunt van de levensfase
- opnemen ouderschapverlof
- opnemen onbetaald ouderschapverlof
- vrouwelijke werknemers kiezen veelal voor parttime werken

ervaren leerkracht:

- richt zich meer op specialisaties
- volgt cursussen/opleidingen op een specifiek gebied
- zoekt vaak naar nieuwe uitdagingen binnen of buiten de klas
- bouwt de specialisatie uit
- interesse in managementfuncties
- interesse in begeleidende taken: remedial teaching, taken in werk/stuurgroepen
- werkt veelal niet fulltime (vrouwelijke medewerkers)

senior leerkracht:

- rekening houden met fysieke belastbaarheid
- lichamelijke beperkingen
- kunnen gebruik maken van BAPO
- andere inzet in taakbeleid
- mogelijkheid nieuwe of andere verantwoordelijkheden
- ervaring inzetten in de organisatie, collegiale consultatie
- denken vaak niet aan verdere ontwikkeling
- zijn veelal tevreden over hun taak
- minder gericht op verandering
- vrouwelijke medewerkers werken veelal in deeltijd.

Collegiale consultatie

- De Borgh is een lerende organisatie; het professioneel handelen van het personeel wordt middels studiedagen/handelingsplan besprekingen en vormen van feedback vergroot.
- Onder feedback verstaan we coaching, klassenconsultatie, intervisie en video-interactie begeleiding.

In het personeelsbeleid van De Borgh wordt o.a. het volgende beschreven; voor de oudere werknemer wordt rekening gehouden in het taakbeleid, bijvoorbeeld minder schooltaken en indien mogelijk een taakverschuiving, vaak buiten de groep. Voor de jonge leerkrachten is er coaching en wordt er een 'maatje' aangewezen. Een collega die als vraagbaak functioneert en begeleiding geeft..

Samengevat:

- De Borgh is gestart met een bewust integraal personeelsbeleid. De gesprekkencyclus is gestart; er wordt m.n. rekening gehouden met de startende leerkracht en de oudere leerkracht.
- Uit schema 1 blijkt dat er 8 mensen werken die in de leeftijd zijn tussen de 40 en de 50. Er zijn geen jongere leerkrachten. Er werken 6 mensen die in de leeftijd zijn tussen de 50 en 60. Je spreekt dus niet van een jong team.
- We verwachten een verschuiving/verandering binnen nu en 5 jaar in de personele bezetting op De Borgh.
- Aandacht zal besteed moeten worden of alle zorgtaken goed gedocumenteerd zijn en geborgd, zodat de overdracht zo soepel mogelijk kan verlopen?
- De animo voor mobiliteit is gering.

Aandachtspunten:

- In het beleid een nauwkeuriger beschrijving waar rekening mee te houden in alle leeftijdsfasen
- Structurele aandacht t.a.v. leeftijdsfase tijdens de pop- en functioneringsgesprekken, als vast onderdeel van het gesprek
- Zorgtaken moeten geborgd worden met daarbij de volgende aandachtspunten: duidelijk functieomschrijving per vakgebied en een competentieomschrijving voor de specifieke taak/functie (borgdocument)
- Medewerkers stimuleren door de inzet van instrumenten als opleiding, coaching en aandacht voor mobiliteit.
- Deze opdracht kan een aanzet zijn tot een definitieve beleidsstuk t.a.v. leeftijdsfase.

8.13 HET ARBO-BELEID

Goed arbobeleid heeft als hoofddoelstellingen en uitgangspunten:

- zorg voor veiligheid, gezondheid en welzijn van personeel en leerlingen;
- onderschrijven van het belang van een ongestoorde voortgang van het onderwijsproces;
- er wordt voldaan aan de kwaliteitseisen als werkgever;
- er wordt voldaan aan de kwaliteitseisen voor het onderwijs;
- er is samenhang met beleidsafspraken uit overige beleidsdocumenten.

Vanuit haar verantwoordelijkheid voor goed onderwijs heeft het bestuur van de Dr. Schaepmanstichting ruim aandacht aan arbeidsomstandigheden op de scholen. Het streven naar welbevinden van personeel en leerlingen komt tot uiting in het arbobeleid.

Verder is het streven om personeelsleden zo goed en breed mogelijk in te zetten. Speciale aandacht gaat uit naar inzet van nieuw personeel, parttimers, ouderen, herintreders en arbeidsgehandicapten.

Behalve op genoemde grondslagen rust het arbobeleid uiteraard op de Arbo-wet, het Arbo-besluit en andere relevante wet- en regelgeving. De doelstellingen en uitgangspunten van het arbobeleid worden vermeld in het jaarlijks op te stellen plan van aanpak. Dit plan wordt opgesteld op basis van de Risico Inventarisatie en Evaluatie welke in 2009 is uitgevoerd. Deze doelstellingen van het arbobeleid worden in samenhang met de schooldoelstellingen geformuleerd. Dit gebeurt in overleg met de personeelsvertegenwoordiging. De resultaten zijn onderwerp van het reguliere schooloverleg en worden vastgelegd in een arbobeleidsplan op schoolniveau.

9. OVERIGE BELEIDSTERREINEN

9.1 HET FINANCIËEL en FACILITAIR MANAGEMENT

De periode 2007 – 2011 heeft in het teken gestaan van de effectuering van de invoering van de lumpsumfinanciering en de scholen te voorzien van goede huisvesting en adequaat materiaal om het primair proces optimaal te kunnen ondersteunen.

De invoering van de lumpsum bracht voor de leidinggevende extra verantwoording en werkzaamheden met zich mee. De bedrijfsvoering van de scholen is in samenwerking met het bovenschools management aangepast en gemonitord door de cyclus van begroting – rapportages – verantwoording – jaarverslag. De invoering van de lumpsum wordt als positief ervaren en heeft bijgedragen tot de ontwikkeling van de Dr. Schaepmanstichting.

De huisvesting en invoering van digitale schoolborden is in de afgelopen beleidsperiode een speerpunt geweest. Behoudens een enkele locaties, waarvoor nieuwbouwplannen zijn, kan gesteld worden dat de huisvesting van de scholen op het door de schoolleiding gewenste niveau gebracht is. De invoering van digitale schoolborden is afgerond waarbij alle groepen 3 tot en met 8 beschikken over een digitaal schoolbord. In materiële zin voldoen de aanwezige (leer)middelen aan de voorwaarden om het onderwijsproces te ondersteunen.

9.2 FINANCIËEL BELEID

Het financieel beleid van de Dr. Schaepmanstichting is er op gericht dat er zoveel mogelijk middelen beschikbaar komen ten behoeve van het primair proces. We streven ernaar om daar, waar wenselijk en effectief, dat verantwoordelijkheden en budgetten op schoolniveau worden ingezet en beheerd. Op bestuursniveau (bovenschools) wordt zorg gedragen voor risicoafdekking en het faciliteren van de scholen, teneinde de doelstellingen van de organisatie te bewerkstelligen.

Het financieel beleid van de Dr. Schaepmanstichting is vastgelegd in een beleidsplan Met de invoering van lumpsum wordt de school in geld bekostigd door de rijksoverheid. Dat biedt de mogelijkheid zowel het personele deel als het materiële deel zorgvuldig te begroten. Behalve inkomsten vanuit de rijksoverheid zijn er ook inkomsten vanuit de gemeente, instellingen en uit acties. Het voorgenomen beleid zoals dat wordt beschreven in dit schoolplan moet een vertaling krijgen naar het financiële beleid van de school en wordt zichtbaar gemaakt in de begroting.

Het huidig geldend financieel strategisch beleidsplan is opgesteld ten tijde van de invoering van de lumpsum en de verandering van de doorbelasting van de in gemeenschappelijkheid gemaakte kosten. Mede op basis van dit beleidsplan is de verdeling van de reserves bepaald in bestemmingreserves en algemene reserve. De afgelopen jaren zijn er een groot aantal maatregelen genomen die invloed hebben op de actualiteit van de gehanteerde financiële beleidsplan. Deze maatregelen zijn afkomstig vanuit overheidswege maar ook vanuit de

organisatie zelf. Bovendien is geconstateerd dat de uitvoering van sommige beleidsregels niet altijd in overeenstemming is met hetgeen beschreven is. Niet dat er afgeweken is van de grondslag of intentie maar de praktijk heeft de theorie achterhaald.

Bovengenoemde factoren hebben er mede bijgedragen tot het besluit om een nieuwe financieel beleidsplan op te stellen. In het nieuwe financieel beleidsplan zal beschreven worden de grondslagen van het financieel beleid van de Dr. Schaepmanstichting met specifieke aandacht voor de verdeling van middelen beschikbaar voor de scholen en bovenschools aangelegenheden, de reservepositie en de mogelijkheid tot het aanspreken van de reserves, het betalingsverkeer, treasurystatuut maar ook de verantwoording van de scholen naar het College van Bestuur en van het College van Bestuur naar de Raad van Toezicht. In het nieuwe financieel beleidsplan zal ook opgenomen worden het huisvestingsbeleid en het beleid inzake meubilair.

Het financieel beleidsplan zal opgesteld worden door de beleidsadvies commissie Financiën en Facilitair Management en volgens de geldende procedures voorgelegd worden aan de diverse gremia binnen onze stichting.

9.3 BEGROTING en CONTROLE

De begroting wordt opgesteld op basis van een kalenderjaar. De inkomsten van de school zijn sterk gerelateerd aan het aantal leerlingen dat de school bezoekt. De financiering / inkomsten wordt bepaald door het leerlingenaantal per 1 oktober voorafgaand aan het begrotingsjaar (de zogenaamde t-1). De begroting van een school kent drie elementen:

- De personele begroting. De personele begroting komt tot uitdrukking in de formatieplannen van de school. De formatieplannen worden in overleg opgesteld met en goedgekeurd door het College van Bestuur.
- De materiële begroting. Hierin worden opgenomen de te verwachten materiële uitgaven, inclusief afschrijvingen, van de school. De materiële begroting wordt opgesteld door de schooldirecteur en goedgekeurd door het College van Bestuur.
- Bijdrage aan bovenschoolse kosten. Uit efficiëntie overwegingen, risicobeheer en uit kostenbesparing worden een aantal kosten bovenschools betaald. Deze worden met de scholen verrekend op basis van het leerlingenaantal. De bijdrage aan bovenschoolse kosten worden besproken en goedgekeurd door het MOS. De bovenschoolse kosten is ook een onderwerp dat besproken wordt tijdens de GMR vergadering.

Het uitgangspunt is dat een begroting sluitend moet zijn. In geval van een negatief saldo wordt gekeken of dit structureel van aard is of incidenteel met de mogelijkheid de reserve van de school aan te spreken. Een schoolbegroting heeft zijn goedkeuring van het College van Bestuur. Teneinde de begroting te kunnen monitoren hebben de budgetverantwoordelijke (schooldirecteuren) digitaal inzicht in de financiële stromen en worden zij voorzien van maandelijkse financieel management rapportages. Deze rapportages worden besproken met het College van Bestuur. In april ontvangen de schooldirecteuren een schoolspecifieke jaarrekening van het voorgaande kalenderjaar.

9.4 HUISVESTING, ONDERHOUD en INRICHTING VAN DE SCHOOL

De verantwoording voor huisvesting, onderhoud en inrichting (meubilair en digitale schoolborden) ligt bij het College van Bestuur. Het College van Bestuur en de schooldirecteur hebben tijdens de begrotingsbesprekingen aandacht voor deze punten.

9.5 SPONSORING

Door sponsoring kunnen scholen financiële speelruimte creëren die zowel ten goede komt aan het onderwijs als allerlei nevenactiviteiten. Omdat de school op een verantwoorde en zorgvuldige manier met sponsoring wil omgaan, moet deze aan een aantal voorwaarden voldoen.

- Sponsoring moet verenigbaar zijn met de pedagogische en onderwijskundige taak en doelstelling van de school.
- Sponsoring mag niet de objectiviteit, de geloofwaardigheid, de betrouwbaarheid en de onafhankelijkheid van het onderwijs, de school en de daarbij betrokkenen in gevaar brengen.
- Sponsoring mag niet de onderwijsinhoud en/of continuïteit van het onderwijs beïnvloeden, dan wel in strijd zijn met het onderwijsaanbod en de kwalitatieve eisen die onze school aan het onderwijs stelt.
- Speciale aandacht richten wij op sponsoruitingen in gesponsord lesmateriaal.
- Sponsoring moet de leerlingen ten goede komen.
Bovengenoemde punten vinden hun basis in het convenant sponsoring dat de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en alle landelijke onderwijsorganisaties van besturen, personeel, leerlingen en ouders en een aantal andere organisaties hebben ondertekend.

10. HET RELATIONEEL BELEID

10.1 INTERNE INFORMATIE VOORZIENING

De Schothorst heeft de afgelopen drie jaren het onderlinge communicatiesysteem sterk verbeterd. Ieder personeelslid heeft een eigen e-mailadres gekregen. Mededelingen, afspraken e.d. worden consequent via de mail verstuurd. Daarnaast zijn er uiteraard nog steeds de postvakjes. Ook tijdens teamvergaderingen, bouwoverleggen en coördinatoren besprekingen is er gelegenheid elkaar te informeren.

Personeelsleden kunnen via een inlogcode op de website van de school inloggen en belangrijke informatie bekijken c.q. downloaden. Het gaat daarbij vooral om informatie over regelgevingen in het onderwijs, formulieren en afspraken. Dit geldt ook voor het intranet van de dr. Schaepmanstichting.

10.2 CONTACTEN MET OUDERS

Communicatie met ouders ervaren wij als zeer belangrijk. Leerkrachten zijn daardoor beter in staat de kinderen te leren kennen en begrijpen, ouders begrijpen beter waar leerkrachten en kinderen op school mee bezig zijn.

Ouders worden op de hoogte gehouden door:

- de schoolgids
- de Borgh informatie - /jaarkalender
- de nieuwsbrief die maandelijks verschijnt
- informatieavonden
- bespreking met ouders over hun kind (-eren)
 - Aan het begin van het schooljaar: gedachtewisseling van leerkracht en ouders over het sociaal emotioneel functioneren van hun kind(-eren) na de eerste schoolweken.
 - De 15 minuten gesprekken die gedurende het schooljaar 3 keer per jaar plaatsvinden
 - Incidentele oudergesprekken
 - De website
 - Informele contacten

- jaarvergadering MR / OR
- Thema -avonden

Ouders kunnen meedenken, meepraten of meebeslissen door zich te organiseren binnen de medezeggenschapsraad, de ouderraad of in de verschillende werkgroepen. Daarnaast kunnen ouders de school helpen bij handvaardigheid, computeronderwijs, excursies, techniekonderwijs en dergelijke.

Verder is het mogelijk dagelijks binnen te lopen voor een afspraak met groepsleerkrachten, zorgteam of directie. Wij verwijzen hierbij naar onze informatie- /jaarkalender.

10.3 CONTACTEN MET EXTERNE INSTANTIES

Er zijn contacten met de Ambulante begeleiding van Cluster 2 (taal- en spraak problematiek), Cluster 3 (zeer moeilijk lerende kinderen, enkelvoudig en meervoudige gehandicapte kinderen) en Cluster 4 (gedragsproblematiek). Zij begeleiden de school m.b.t. de geïndiceerde leerlingen. We hebben steeds meer contact met logopedisten (alle 4-jarigen worden logopedisch gescreend) en fysiotherapeuten. Ook Mediant neemt soms deel aan een overleg met ouders en school. Het contact met de jeugdgezondheidszorg verloopt via de jeugdverpleegkundige en schoolarts. Er zijn ook intensieve contacten met mensen van het Expertiseteam.

Middels een aanvraag van collegiale consultatie kan een beroep gedaan worden op hulp van dit team.

Voorpostoverleg

Tijdens het voorpostoverleg, dat drie keer per jaar plaats vindt, worden casussen besproken met de maatschappelijk werker, de schoolverpleegkundige en de IB –er.

Indien er leerlingen met naam worden besproken tijdens dit overleg, wordt er door de IB –er van te voren toestemming gevraagd aan de ouders en volgt er daarna ook een terugkoppeling door de IB –er aan de ouders over datgene wat er besproken is.

Doelstelling voorpostoverleg

Het doel van een zorgteam is om op basis van signalen van de kernvindplaatsen te zorgen voor een goede weg naar de juiste hulpverlening voor kinderen van 0-12 met (vaak meervoudige) problemen en hun ouders, inclusief coördinatie van deze hulp.

Kernvindplaatsen voor cases voor een zorgteam zijn: de jeugdgezondheidszorg 0-4 (consultatiebureau), peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en de basisscholen.

Wijknetwerk

Het wijknetwerk jeugdhulpverlening voor kinderen van 0-12 jaar is een werkgroep met beroepskrachten uit diverse maatschappelijke instellingen (KDV, peuterspeelzaal, onderwijs, consultatiebureau, schoolverpleegkundige, politie, woningbouwvereniging) etc. Samen houden ze zich bezig met de problematiek van kinderen. Door de onderlinge samenwerking van deze instellingen zijn er grotere kansen voor vormen van jeugdhulpverlening.

Doelstelling wijknetwerk

Het doel van het wijknetwerk is het creëren van ontwikkelingsmogelijkheden en het aanpakken van factoren die een belemmering of bedreiging vormen voor een maximale ontplooiing van 0-12 jarigen. Daarbij gaat het met name om factoren die het gevolg zijn van sociale, economische en culturele omstandigheden waaronder kinderen opgroeien. Ouders spelen hierbij een belangrijke rol.

Samenwerkingsverband

Via het Samenwerkingsverband zijn er bijeenkomsten georganiseerd waar scholen elkaar treffen. Ook op studie- of informatiebijeenkomsten wordt er waardevolle informatie uitgewisseld. Daarnaast treffen leerkrachten, IB- ers, RT- ers en directieleden elkaar tijdens daarvoor geplande bijeenkomsten (netwerken voor IB- ers, RT- ers en directieoverleg) Binnen het samenwerkingsverband is een Expertiseteam samengesteld. Indien nodig kan de school advies en hulp vragen aan het Expertiseteam.

Advies en meldpunt kindermishandeling(AMK)

Het AMK geeft advies en onderzoekt (vermoedelijke) situaties van kindermishandeling en brengt zo nodig de juiste hulp op gang. Het AMK is de instelling voor iedereen met vragen, zorgen of meldingen over kindermishandeling. Het AMK maakt onderdeel uit van de bureaus Jeugdzorg.

Bureau Jeugdzorg

Bureau Jeugdzorg is bedoeld voor kinderen tot 18 jaar met ernstige opvoeding - en opgroei problemen en voor hun ouders of opvoeders.

Jeugdgezondheidszorg (JGZ)

Totdat een kind vier jaar wordt, valt het onder de zorg van het consultatiebureau. Wanneer uw kind naar de basisschool gaat, wordt de zorg overgenomen door de GGD-JGZ, de organisatie die de sociaal- medische hulpverlening aanbiedt en coördineert.

De Borgh onderhoudt bewust een intensief contact met veel instellingen buiten de school. Te denken valt aan de gemeenten, de schoolbegeleidingsdienst en andere scholen basisscholen in de Hasseler Es. Verschillende personeelsleden nemen deel aan opleidingen en hebben contacten opgebouwd met andere deelnemers van deze opleidingen.

10.4 BREDE SCHOOLONTWIKKELING

Het onderwijsveld en opvang is flink in beweging. De invloed van maatschappelijke ontwikkelingen spelen daarbij een belangrijke rol. Het is tijd voor een volgende stap: Het samengaan van Onderwijs en Opvang. Zo kan er taakverlichting voor leerkrachten komen, waardoor ze meer tijd voor taal- en rekenlessen krijgen. Allemaal belangrijke ontwikkelingen, die ons tot nadenken hebben aangezet over onze kansen op onderwijskundig en pedagogisch gebied. Om de complexe en veranderende ontwikkelingen in de samenleving het hoofd te kunnen bieden willen wij, de basisscholen De Meent, De Borgh, kinderopvang 0-12 jr t. Esrein en peuterspeelzaal De Blokkendoos graag onze krachten bundelen. Wij oriënteren ons op een goede samenwerking, waarbij we de mogelijkheid onderzoeken om in ons wijkdeel, waarin onderwijs, opvang, sport en muziek, kortom lerend spelen en spelend leren, steeds meer een **Brede School** te gaan vormen.

In de Brede School staat het kind centraal.

De Brede School wil een doorlopende, en op elkaar aansluitende aanpak hanteren vanuit verschillende organisaties gericht op dezelfde kinderen. De school kiest er bewust voor om mee te werken aan een brede school in een wijk waar het aantal leerlingen terugloopt. We zijn op zoek naar verbindingen en samenwerking met de verschillende hierboven genoemde partners.

Totaalonderwijs

Het lees- verbeterplan is aanleiding geweest om te komen tot het inrichten van een leerrijke en uitdagende omgeving waar we verbindingen willen maken met de andere vakken. De

grootste meerwaarde van deze ontwikkeling is de samenhang die we op alle onderdelen en vakgebieden willen gaan leggen. Niets staat meer los van elkaar. Die samenhang zoeken we ook in het opzetten van een brede school

10.5 KLACHTENREGELING

Hierbij verwijzen wij naar onze schoolgids en naar de klachtenregeling van de Dr. Schaepmanstichting.

10.6 VEILIGHEIDSBELEID.

De Dr. Schaepmanstichting heeft vanwege het belang van een veilige school een protocol “de veilige school” vastgesteld (zie hiervoor document “de veilige school” mei 2007). Met het protocol geeft de Dr. Schaepmanstichting aan hoe er zowel curatief als preventief een veilige school kan worden gewaarborgd. Uitgangspunten en een algemeen stappenplan weergegeven. Dit moet de scholen meer structuur bieden. Het stappenplan voor de school heeft te maken met de ernst van de overtreding of de frequentie daarvan. Naast het stappenplan wordt in het protocol de school een richtlijn geboden met betrekking tot de inschakeling van politie (stadswachten) en/of de vertrouwenspersoon van het bestuur en/of de afdeling leerplicht van de gemeente. Het protocol begint met de beleidsuitgangspunten van de veilige school. Deze uitgangspunten vormen de leidraad voor het protocol.

Het protocol is opgesteld ten aanzien van de volgende gedragingen:

1. Pesten
2. Fysieke agressie en intimidatie
3. Verbale agressie en intimidatie
4. Vernieling
5. Wapenbezit
6. Diefstal
7. Vuurwerkbezit
8. Seksuele intimidatie
9. Schoolverzuim

Op het protocol volgt een toelichting waarin een algemene handelwijze van de school wordt gegeven wanneer zij met grensoverschrijdend gedrag ten aanzien van bovenstaande gedragingen van leerlingen en/of ouders/verzorgers (voortaan ouders te noemen) te maken krijgen. Het protocol is geschreven met als basis het gedrag van leerlingen, maar in voorkomende gevallen gelden de regels ook voor overtredingen van ouders.

Naast het protocol neemt in het kader van een veilig klimaat, iedere school enquêtes af bij zowel leerkrachten, ouders als leerlingen. Tevens houdt iedere school een logboek betreft incidentregistratie bij.

11. KWALITEITSBELEID

11.1 KWALITEITSZORG

Binnen de Dr. Schaepmanstichting is er een bovenschoolse aanpak van kwaliteitszorg. In het schooljaar 2010-2011 is er gewerkt aan een barometer die belangrijke kengetallen in één document overzichtelijk bij elkaar brengt. Doel hiervan is verantwoording, rapportage, vergelijking, maar ook startpunt voor ontwikkeling. Kwaliteitszorg wordt in het strategisch beleid 2011-2015 niet alleen ingezet als middel ter verantwoording, maar ook expliciet als middel ter ontwikkeling en verbetering van het onderwijs.

Doelstellingen:

- Vanuit de missie, visie en het strategisch beleid, legt iedere school in haar schoolplan de schoolspecifieke uitwerking en ontwikkelingsdoelen vast. Dit gebeurt volgens een gezamenlijk vastgesteld format.
- Door het systematisch doorlopen van de PDCA-cirkel; Plan., Do, Check, Act, wordt kwaliteitszorg binnen de Dr. Schaepmanstichting vormgegeven.
- Kwaliteitszorg wordt niet alleen als middel ter verantwoording ingezet, maar ook expliciet als middel om ontwikkeling op te zetten. De verkregen gegevens worden gebruikt om te bepalen hoe het onderwijs nog beter kan worden gemaakt.
- In het kader van het opbrengstgericht werken zijn er op bovenschools niveau afspraken gemaakt over de resultaten die we willen bereiken. Deze zijn weergegeven in een toetskalender en uitgewerkt in streefdoelen.
- De barometer wordt ingezet als middel om kengetallen in één document overzicht bij elkaar te brengen. De barometer is onderdeel van de managementrapportage.

Alle opbrengsten en documenten betreffende de kwaliteitszorg worden in het kwaliteitsboek opgenomen.

Doel van de kwaliteitsonderzoeken:

Het is noodzakelijk om op een systematische manier aan de kwaliteit van het onderwijs werken. Kwaliteit mag niet afhankelijk zijn van toeval, maar dient het geheel te zijn van activiteiten dat ondernomen wordt om de kwaliteit van het onderwijs te onderzoeken, te borgen of te verbeteren en kenbaar te maken.

De kwaliteitszorg in school is terug te voeren tot een aantal vragen:

Doen we de goede dingen?

Doen we die dingen op de goede manier?

Hoe weten we dat?

Vinden anderen dat ook?

Wat doen we met die opgedane kennis?

Het doel van kwaliteitszorg is om het juiste beleid te formuleren, de juiste handelingen te verrichten en nagaan of datgene dat beoogd werd ook bereikt is (plan, do, check, act) Alleen op deze manier kan de school de gewenste kwaliteit systematisch leveren en kan de school er ook voortdurend aan werken om die kwaliteit te verbeteren.

Om vorm te geven aan de kwaliteitszorg gaan we uit van de volgende indicatoren die ons vanuit de inspectie worden aangeboden.

- De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.

- De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.
- De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.
- De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.
- De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.
- De school verantwoordt zich aan belanghebbende over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.
- De school draagt zorg voor de kwaliteit van het onderwijs gericht op bevordering van actief burgerschap en sociale integratie, met inbegrip van het overdragen van kennis en kennismaking met de diversiteit van de samenleving.

Om de kwaliteit van het onderwijs te bepalen, moeten er gegevens worden verzameld. Als de gegevens verzameld zijn, kan er een analyse gemaakt worden en vervolgens kan er een plan van aanpak worden gemaakt voor de komende jaren.

Om gegevens te verzamelen gebruiken we de volgende instrumenten:

- **Schooltoezicht onderwijsinspectie.** In oktober 2010 heeft er een kwaliteitsonderzoek door de inspectie plaatsgevonden. Van dit onderzoek is een rapport opgesteld. Naar aanleiding van dit rapport wordt er een verbeterplan opgesteld en uitgevoerd.
- **Welzijns en Risicoinventarisatieonderzoek** door de Arbodienst
Voor de verbeterpunten wordt een plan opgesteld m.b.v. de Arbodienst.
- **Klassenbezoeken.** De klassen worden voor er een voortgangs-, functionerings- of beoordelingsgesprek plaatsvindt, bezocht door de locatielieder.
- **Diverse gesprekken** (o.a. functionerings-, voortgangs- en beoordelingsgesprekken)
De bovenscholldirecteur voert de gesprekken met de locatieleiders en met de mensen die in de zorglijnen werken.
De locatieleiders voeren gesprekken met de leerkrachten.
- **Oudercontacten.** De hierboven reeds beschreven ouderenquête.
- **Toetsen**, zowel methodegebonden als niet-methodegebonden toetsen.
- **Resultaten vervolgonderwijs.**

Om de kwaliteitszorg te bewaken wordt er een actieplan voor de langere termijn opgesteld. Hierin wordt aangegeven wat er de komende jaren gebeuren gaat en in welk tijdsbestek het een en ander gerealiseerd dient te worden.

De vertaling van deze externe ontwikkelingen naar de scholen van de dr. Schaepmanstichting vindt zowel schoolspecifiek als bovenschools plaats. De 11 scholen hebben zich vertegenwoordigd in verschillende Beleids Advies Commissies; Bac personeel, Bac financiën en Bac-onderwijs. Deze Bac's werken in een structuur van gezamenlijk overleg en terugkoppeling naar alle directies. Op deze wijze geven zij een belangrijke invulling aan de uitwerking van deze zaken. Veel van genoemde onderwerpen zijn terug te vinden in onze beleidsvoornemens voor de komende vier jaren.

11.2 SCHOOLONTWIKKELPLAN

Iedere school werkt op basis van de missie, visie en strategisch beleid haar eigen school ontwikkelplannen uit. Hierin staat omschreven op welke wijze de school, per schooljaar, haar ontwikkeling gaat inzetten. Om er zorg voor te dragen dat de PDCA cyclus voldoende geborgd is, om vanuit het CvB sturing te kunnen geven aan de plannen van de scholen en om waar mogelijk samen te kunnen werken, is er een gezamenlijk format vastgesteld.

Criteria of checkpunten bij de uitwerking van het format:

1. Indien er bovenschoolse afspraken of kaders zijn betreffende het onderwerp, dienen deze te worden weergegeven bij '**kader of bovenschoolse afspraak**'
2. Bij de **doelen** dient te worden aangegeven waar de school aan wil werken. Hier wordt de koppeling gemaakt met de **invoering 1 zorgroute en opbrengstgericht werken**. (Het kan in gevallen voorkomen dat een onderdeel niet direct aan ogw en 1-zorgroute kan worden gekoppeld.)
3. **Resultaat** geeft weer op welke manier je terug kunt zien dat de doelen zijn bereikt (dat kan in getallen, maar ook in concreet waarneembaar gedrag zijn.)
4. Bij de **organisatie en werkwijze** wordt omschreven hoe de school aan het plan gaat werken. Hierin moet terug te lezen zijn hoe de link wordt gelegd met een stuurgroep, of er teambijeenkomsten, studiedagen worden ingezet en hoe klassenconsultaties worden uitgevoerd.
5. **Taakverdeling en verantwoordelijkheden** geeft aan welke personen betrokken zijn bij het plan en op welke manier ze een taak en verantwoordelijkheid hierin dragen.
6. **Planning** geeft zo concreet als mogelijk aan welke afspraken er worden gemaakt.
7. **Middelen** geeft iets weer over materialen/ methoden en kosten die gemaakt worden. Personele inzet kan hierbij ook rol spelen.
8. **Evaluatie** geeft weer wanneer er wordt geëvalueerd en door wie. Bij een volgend uit te werken ontwikkelplan zullen de evaluatiegegevens worden meegenomen. (pdca)

Format school ontwikkelplan:

Naam school
Schooljaar

Titel	
Kader of bovenschoolse afspraak	
Doel	
Resultaat	
Organisatie en werkwijze	
Taakverdeling en verantwoordelijkheden	
Planning	
Middelen	
Evaluatie	

11.3 BAROMETER SCHAEPMANSTICHTING

De barometer is een op bovenschools niveau ontwikkeld instrument, die belangrijke kengetallen in één document overzichtelijk bij elkaar brengt. Doel hiervan is verantwoording, rapportage, vergelijking, maar ook startpunt voor ontwikkeling. De barometer wordt ingevuld door de directies van de scholen. Rondom financiën en personeel wordt bovenschools informatie beschikbaar gesteld. De ingevulde barometer wordt in de managementgesprekken tussen directies en CvB aan de orde gesteld.

De barometer bestaat uit de volgende onderdelen:

- Algemene gegevens
- Informatie personeel
- Informatie leerlingen
- Kwaliteit Beekveld en Terpstra
- Kwaliteit indicatoren inspectie
- Opbrengsten
- Financiën

Voorbeelden overzichten barometer:

Barometer BaO Dr. Schaepmanstichting

versie 11 april 2011

Naam school:	
Brinnummer:	
Directeur:	
Datum laatste wijziging:	

Algemene basisgegevens	2008-2009	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
	1-10-2008	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012
Aantal leerlingen op 1 oktober					
Totale wtf op 1 oktober					
Totaal aantal personeelsleden op 1 oktober					

Informatie leerlingen	2009-2010		2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	1-10-2009		1-10-2010		1-10-2011		1-10-2012	
Aantal leerlingen op 1 oktober								
Aantal groepen								
Gemiddeld aantal leerlingen per groep	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Leerlinggewichten en categorie	2009-2010		2010-2011		2011-2012		2012-2013	
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
Gewichten leerlingen 0,0	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gewichten leerlingen 0,3	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Gewichten leerlingen 1,2	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Schoolcategorie op basis van gewichten								
Onderbouwleerlingen groep 1 en 2	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Groei / krimp aantal leerlingen	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!	#DEEL/0!
Extra informatie	2009-2010		2010-2011		2011-2012		2012-2013	
Aantal leerlingen in verlengde kleuterperiode								
Aantal doublures groep 3 t/m 8								
Aantal verwijzingen sbo / so								

Kwaliteit	2009-2010			2010-2011			2011-2012			2012-2013		
	Schoolthema OGW/1-zorgroute											
Thema												
Thema												
Thema												
Thema												
Waarderingskader inspectie	2009-2010			2010-2011			2011-2012			2012-2013		
Norm minimaal score 3	≤2	3	4	≤2	3	4	≤2	3	4	≤2	3	4
datum bezoek:												
Leerstofaanbod												
Onderwijstijd												
Didactisch handelen												
Afstemming leeraanbod												
Schoolklimaat												
Systematisch volgen van leerlingen												
Zorg en begeleiding												
Bewaking kwaliteit												
Wet- en regelgeving												
Resultaten												
Waardering inspectie												

Opbrengsten 2009-2010	leerjaar							
	1	2	3	4	5	6	7	8
Aantal leerlingen op 1 oktober								
Aantal aanvragen onderzoek								
Aantal verwijzingen sbo								
Aantal verwijzingen so								
Aantal rugzakleerlingen								
Aantal leerlingen met eigen leerlijn								
Technisch Lezen	1	2	3	4	5	6	7	8
Fonemisch bewustzijn								
DMT doel			90%	90%	90%			
DMT kaart 1 A-B-C								
DMT kaart 2 A-B-C								
DMT kaart 3 A-B-C								
AVI doel			AVI 2 95%	AVI 5 95%	AVI 9 95%			
percentage dat doel gehaald heeft								
Begrijpend lezen	1	2	3	4	5	6	7	8
doel					80%	80%	80%	80%
CITO toets TBL A-B-C (midden)								
Spelling	1	2	3	4	5	6	7	8
CITO toetsen A-B-C (midden)								
Rekenen	1	2	3	4	5	6	7	8
Cito rekenen totaal (midden)								

11.4 CYCLUS PDCA IN BEELD

De basis van elke activiteit op het gebied van kwaliteitszorg is de PDCA-cirkel (Plan → Do → Check → Act). Dit betekent dat een activiteit eerst gepland wordt, daarna uitgevoerd en vervolgens geëvalueerd. Tot slot leidt de evaluatie tot (verbeter)acties, waarop opnieuw de PDCA-cirkel van toepassing is.

Het doorlopen van het volledige kwaliteitstraject, inclusief de toetsing door competente derden, duurt steeds vier jaar. De afspraak is dat de PDCA-cirkel op alle beleidsterreinen wordt doorlopen. In de praktijk zullen op tal van gebieden de activiteiten met een hogere frequentie plaatsvinden, al was het alleen maar om tijdig in te kunnen spelen op veranderende omstandigheden.

Globaal kunnen de activiteiten worden ingedeeld naar frequentie. Verschillende afspraken worden bovenschools vastgesteld. Elke school is vrij om binnen die afspraken extra activiteiten uit te voeren. In het activiteitenplan (par. 6) is de planning van de school weergegeven.

Minimale eisen bovenschools:

a. eenmaal per vier jaar:

- een toetsing van de zelfevaluatie van de school door competente derden, door middel van een visitatie of audit (= kwaliteitsonderzoek, uitgevoerd door externe 'auditors').
- waarderingsonderzoeken onder representatieve groepen ouders of leerlingen indien de ouderenquête 1 x per 4 jaar wordt ingevuld.

b. jaarlijks:

- onderzoeken kwaliteitsinstrument volgens planning instrument;
- gesprek met ad random gekozen groep ouders;
- analyse van leerresultaten, op school- groeps- en individueel niveau, bijv. toetsgegevens uit LVS;
- % verwijzingen naar SO; % leerlingen met aangepaste leerlijn
- beleidscyclus op bovenschools niveau: strategische dag(en) → meerjarenbeleidsplan / schoolplan → jaarverslag;
- beleidscyclus van de scholen: doelstellingen → evaluatie
- beoordelingscyclus voor de personeelsleden.

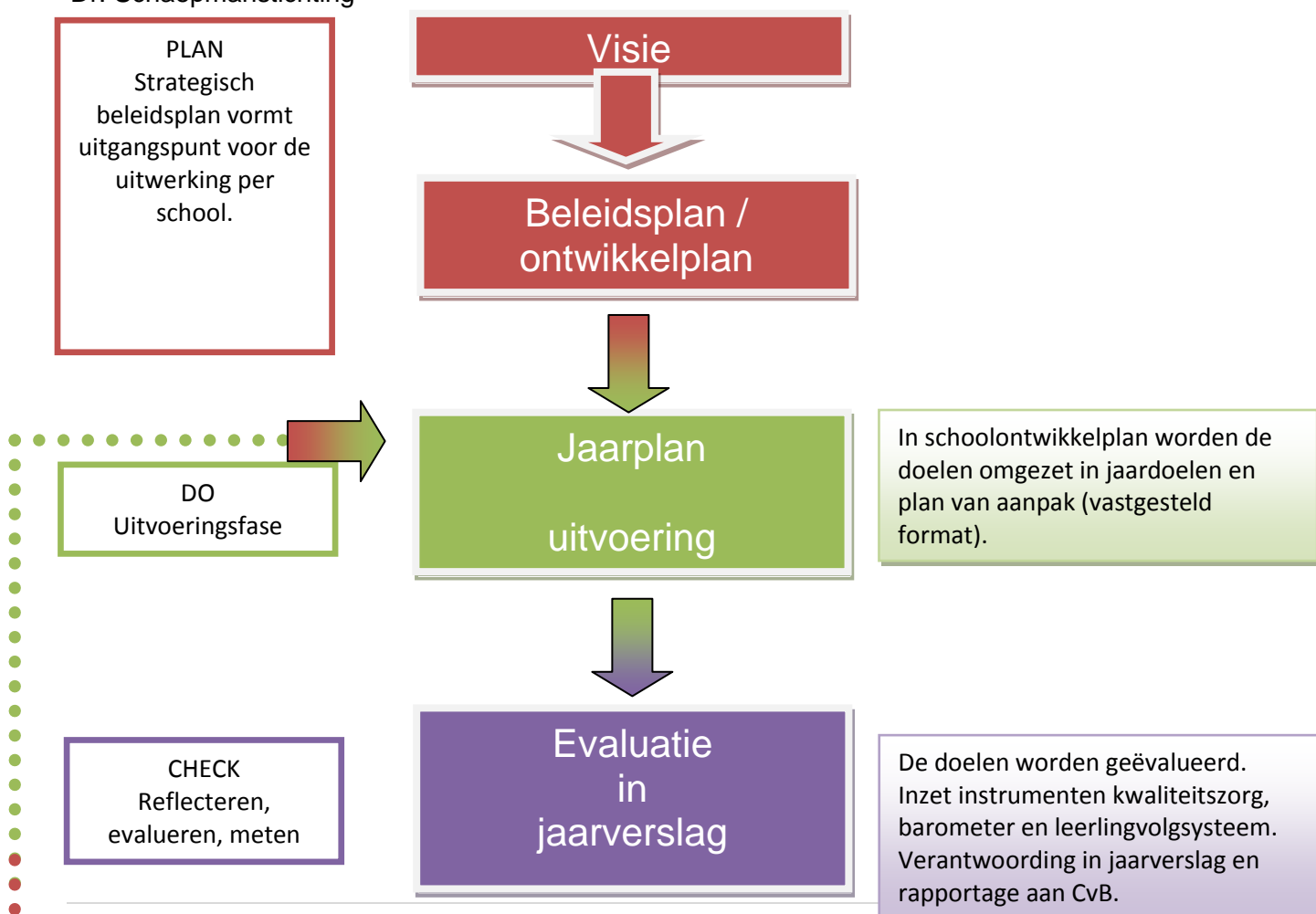
c. meerdere malen per schooljaar:

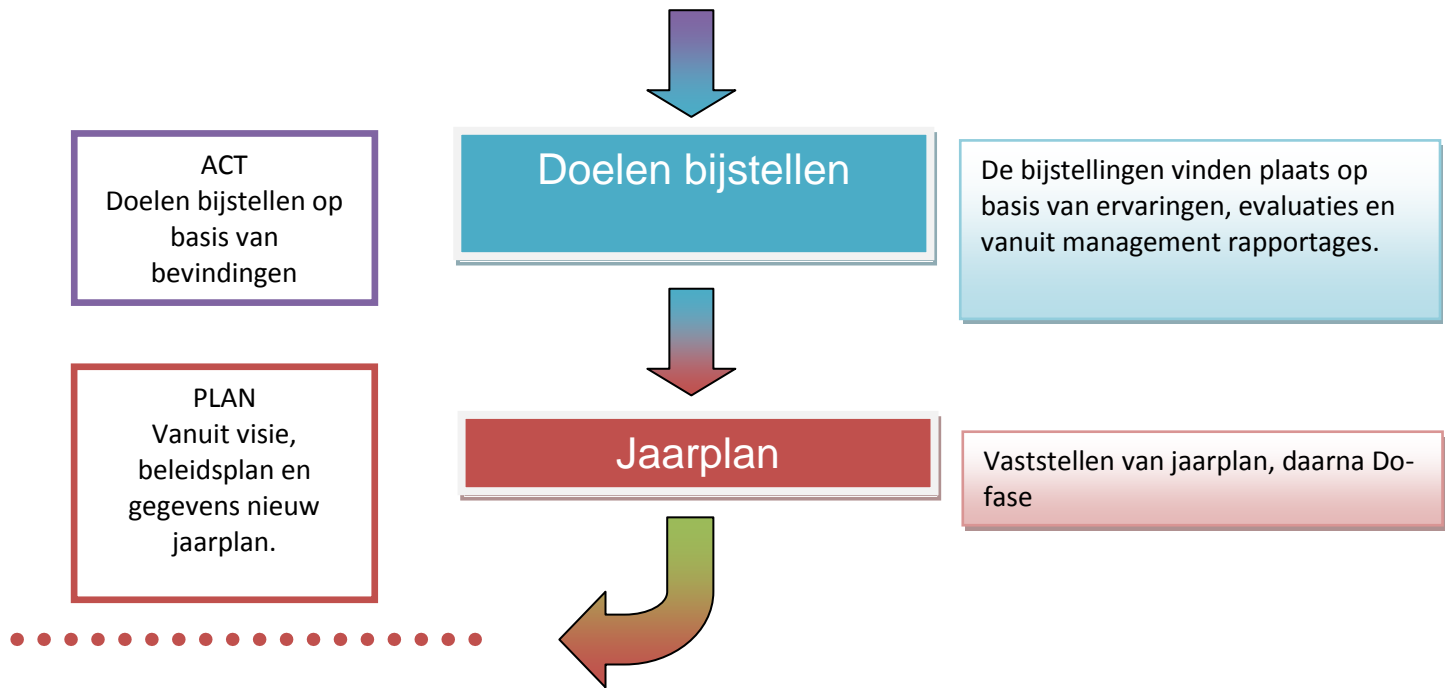
- analyse van uitkomsten van methodegebonden toetsen en toetsen uit LVS (per vak, per leerjaar, tenminste drie keer i.v.m. cyclus HGW)
- analyse van vorderingen sociaal-emotionele ontwikkeling van leerlingen
- analyse van vorderingen zorgleerlingen (ahv groepsplannen en evaluaties)

d. eenmalig, naar behoefte:

- kleinschalige onderzoeken, in bijv. een leerjaar of per vak.

Kwaliteitszorg in beeld
Dr. Schaepmanstichting

11.5 KWALITEITSZORG SCHOOLSPECIFIEK

‘Je hoeft niet ziek te zijn om beter te worden’, is een term die op onze school van toepassing is. We zijn niet ziek, maar willen wel nog beter worden. Immers, een zichzelf respecterende school is steeds in ontwikkeling en kan op verschillende beleidsterreinen optimaler functioneren. En op die beleidsterreinen maken we beleid en die beschrijven we in dit gedeelte van het schoolplan. Helder, kort, bondig en vooral duidelijk!

Dit hoofdstuk moet voor leerkrachten, ouders, bevoegd gezag en inspectie makkelijk leesbaar en controleerbaar zijn. En gemakkelijk toegankelijk, want anders zal het niet gehanteerd worden en slechts een stoffig document worden in een hoekje van een kast in de directiekamer. Het document wordt opgenomen in het kwaliteitsboek.

11.6 DOELSTELLINGEN

In het meerjaren beleidsplan legt de school, uitgaande van de schooldoelstellingen en de missie, de beleidsvoornemens voor de komende periode vast. Dit staat omschreven in het schoolplan 2011-2015. Een van de belangrijkste doelstellingen, neergelegd in zowel de missie als in specifieke beleidsvoornemens, is het streven naar kwaliteit. Kwaliteitszorg kan gedefinieerd worden als het zicht houden op en verbeteren van kwaliteit, volgens het systematisch doorlopen van de PDCA -cirkel: Plan → Do → Check → Act. Op de scholen van de Dr. Schaepmanstichting gebeurt dat in algemene zin door het hanteren van de beleidscyclus. In meer specifieke zin gebeurt dat door het vormgeven en uitvoeren van kwaliteitsbeleid: op systematische wijze en continu nagaan of de school waarmaakt wat zij in plannen en beleidsvoornemens belooft. Naarmate scholen meer autonomie krijgen om het onderwijs naar eigen inzichten in te richten en vorm te geven, ligt het voor de hand dat de overheid (die de middelen daartoe verstrekt) en de ouders en leerlingen (voor wie het onderwijs bedoeld is) meer zicht willen krijgen op de kwaliteit.

Met dit kwaliteitsbeleidsplan sluiten we als scholen aan op de landelijke tendens dat scholen zelf verantwoordelijk zijn voor hun eigen kwaliteit en kwaliteitszorg. Het plan heeft een hoog ambitieniveau en we creëren daarmee een gedegen systeem van kwaliteitszorg.

11.7 BETROKKENEN

De kwaliteit van een school wordt bepaald door iedereen die in meer of mindere mate bij de school betrokken is. Kwaliteit komt in eerste instantie ten goede aan de leerlingen, aan hun leerproces en de resultaten daarvan. Als het gaat om het meten en vaststellen van de kwaliteit vormen de leerlingen dan ook een belangrijke bron van informatie. Maar in feite nemen alle bij de school betrokken partijen deel aan de dialoog waarin de kwaliteit bepaald en bewaakt wordt. Partners hierbij zijn: bestuur, CvB, directeuren, adjunct directeuren, locatieleiding, onderwijzend personeel, onderwijs ondersteunend personeel, leerlingen, ouders, peuterspeelzalen, kinderdagverblijven en voortgezet onderwijs

11.8 DE ORGANISATIE VAN DE KWALITEITSZORG

Zoals is aangegeven, is de schoolleiding verantwoordelijk voor de opzet en uitvoering van het kwaliteitsbeleid. Maar alle betrokkenen bepalen samen de kwaliteit van de school. Als kwaliteit ontstaat in een dialoog tussen alle betrokkenen, betekent het dat allen in de dialoog een gedeelde verantwoordelijkheid hebben. De uitvoering van kwaliteitsbeleid kan nooit een zaak zijn van de schoolleiding. Alleen als allen doordrongen zijn van het belang ervan en meewerken aan de realisering van de doelen, kan het kwaliteitsbeleid leiden tot een verhoging van de kwaliteit van de school en de kwaliteit van het leren.

In de praktijk betekent dit dat de directie zorg draagt voor de uitvoering van het plan. Zij schakelt daarbij die personen in die bij het onderhavige onderdeel nodig zijn, c.q. daarop aangesproken kunnen worden.

De diverse (zelfevaluatie)activiteiten zullen regelmatig leiden tot gegevens die in rapportvorm beschikbaar komen. Directeuren verantwoordelijk in het jaarverslag hun zorg voor kwaliteitszorg aan het College van Bestuur.

11.9 METHODE EN INSTRUMENTEN

Als meetinstrument wordt op alle scholen Beekveld en Terpstra ingezet. We zien dit instrument niet als doel op zich, maar als middel om de borging en verhoging van de kwaliteit op de school te bereiken. Kwaliteitsbeleid is een onderdeel van ons totale beleid. De samenhang tussen de verschillende beleidsterreinen wordt in het schoolplan zichtbaar gemaakt waardoor sprake is van integrale kwaliteitszorg.

Tevens zal vanaf komend schooljaar de door ons zelf ontwikkelde 'Barometer' worden ingezet. Deze Barometer wordt door directies ingevuld en geeft kengetallen weer op de gebieden Personeel, financiën en onderwijs. Tijdens de te voeren managementgesprekken met het CvB zal de Barometer een belangrijk onderwerp van gesprek zijn.

11.10 LOGBOEK

De activiteiten die in het kader van dit jaarplan worden uitgevoerd, worden vastgelegd in een 'logboek kwaliteitszorg'. Hierin worden van iedere activiteit die in het kader van kwaliteitszorg wordt ondernomen, de werkwijze, de voortgang en beoogde resultaten zichtbaar gemaakt.

11.11 ACTIVITEITENPLAN en LOGBOEK

Onderstaand activiteitenplan geeft een overzicht van de activiteiten die jaarlijks op het gebied van kwaliteitszorg worden ondernomen. In dit overzicht wordt in kolommen aangegeven welke activiteit, wanneer plaatsvindt en wie voor verantwoordelijk is voor de uitvoering.

Wat moet er gebeuren	Op welke termijn	Wie is verantwoordelijk en waarvoor	Minimumeisen bestuur
Zelfevaluatie scholen <ul style="list-style-type: none"> Ouder vragenlijst gericht op onderwijsontwikkeling binnen onze school Zelfevaluatie Beekveld en Terpstra	1 ^e week maart schooljaar '13 - '14 Schooljaar '13 - '14	Directie De directie zal de vragenlijst samenstellen Directie / CvB/ ICT-er	1x per 4 jaar (eerst aandacht voor de manier waarop dan pas uitvoeren)
Ouder enquête Beekveld&Terpstra	Schooljaar '13 -'14	Directie	1 x per 4 jaar
Waarderingsonderzoek onder representatieve groep ouders		Directie	Jaarlijks indien ouder enquête 1 x per 4 jaar. Bij afname enquête 1 x per 2 jaar niet strikt noodzakelijk.
Kwaliteitszorg-instrument leerling Beekveld& Terpstra	Schooljaar '11 -'12	Directie	1 x per 2 jaar
Kwaliteitszorg- instrument personeel Beekveld& Terpstra	Schooljaar '11 - '12	Directie	1 x per 2 jaar
Analyse leerresultaten: individueel, groep en school <ul style="list-style-type: none"> methodeonafhankelijke toetsen Eindtoets CITO 	3x per jaar groepsbespreking Trend-analyse 2 x per jaar Febr - Sept	IB- er IB- er	Jaarlijks (opgenomen in de barometer)
Percentage verwijzing SBO / SO	Augustus	IB- er	Jaarlijks
Percentage ln. met aangepaste leerlijnen	Augustus	IB- er	Jaarlijks
Uitstroom naar VO	Augustus	IB- er	Jaarlijks
Beleidscyclus bovenschools, strategische dag(en) (ISOS)		CvB	Jaarlijks minimaal 2 dagen
Beleidscyclus bovenschools, meerjarenbeleid-plan en schoolplan	start 2013/2014	CvB	1 x per 4 jaar

Beleidscyclus bovenschools, jaarverslag	September	CvB	Jaarlijks
Beleidscyclus van de scholen, doelstellingen en evaluatie *2)	Juni	Directie	Jaarlijks
Functioneringsgesprekken Personeel	*3)	Directie	Jaarlijks
Beoordelingscyclus personeelsleden	*4)	Directie	1 x per 3 jaar
Analyse methodegebonden toetsen (op groepsniveau)	3x per jaar	IB-er	Jaarlijks (na afname methode gebonden toetsen)
Analyse vorderingen sociaal emotionele ontwikkeling kinderen	2x per jaar Sept. maart	IB-er coördinator SEO	2 x per jaar
Analyse vorderingen zorgleerlingen	3x per jaar	IB-er	3 x per jaar (conform handelingsplan)
Kleinschalige onderzoeken, bijv. een leerjaar of per vak		Directie	Incidenteel naar behoefte

*1) te houden na afname B & T, bevraag ouders op verbeteringen die zijn ingezet

na analyse B & T en verbetertraject wat er vervolgens is ingezet.

*2) gebruik hiervoor de kijkwijzer zoals gemaakt tijdens ISOS overleg

*3) volgens de nieuwe beoordelingscyclus

*4) idem

11.12 DE KWALITEIT VAN DE KWALITEITZORG

Door de maatschappelijke ontwikkelingen, waar externe verantwoording van kwaliteit een steeds grotere rol is gaan spelen, gaat kwaliteitszorg een prominenter rol spelen bij schoolontwikkeling. De verdergaande samenwerking van de scholen de Schaepmanstichting heeft geleid tot een bovenschoolse aanpak van kwaliteitszorg. De afspraken die gemaakt zijn, zijn verwerkt in de schoolplannen van alle individuele scholen. Het bovenschools management zal middels de jaarverslagen evalueren hoe het kwaliteitsbeleid wordt vormgegeven en op basis hiervan mogelijke bijstellingen voorleggen in het directieoverleg.

De school heeft een systeem voor kwaliteitszorg:

- Inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingen
- Evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen
- Evalueert regelmatig het onderwijsleerproces
- Werkt planmatig aan verbeteractiviteiten
- Borgen de kwaliteit van het onderwijsleerproces
- De school verantwoordt zich aan belanghebbende over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.

12.Tot slot

Met dit schoolplan voldoen wij aan de wettelijke verplichting tot het opstellen van een schoolplan. Het beschrijft de dagelijkse praktijk binnen de school en moet daarom een handreiking zijn voor alle betrokkenen. Het is belangrijk dat dit plan door alle teamleden wordt gedragen. We zijn ons er echter van bewust dat dit schoolplan nog niet compleet is. Maar de uitdaging zit in het feit dat we in de komende jaren voortdurend aan het plan moeten werken en het wellicht op punten moeten bijstellen.

FORMULIER "Instemming met schoolplan":

School: Basisschool De Borgh
Adres: Cruys Voorberghstraat 103
Postcode/plaats: 7558 WV Hengelo

VERKLARING

Hierbij verklaart de medezeggenschapsraad van bovengenoemde school in te stemmen met het

van 1 augustus 2011 tot 1 augustus 2015

geldende schoolplan van deze school,

Namens de MR,

Hengelo

Plaats

Datum

Naam

Voorzitter MR

Functie

Handtekening

FORMULIER "Vaststelling van schoolplan"

School:

Adres:

Postcode/plaats:

Het bevoegd gezag van bovengenoemde school heeft het

van 1 augustus 2011 tot 1 augustus 2015

geldende schoolplan van deze school vastgesteld.

Namens het bevoegd gezag,

----- plaats

----- datum

----- naam

----- functie

----- handtekening

